

แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย

ALL-HAZARDS PLAN (AHP)

กรมควบคุมโรค

	แผนปฏิบัติการสำหรับ ทุกภัยอันตราย All-Hazards Plan (AHP)	ฉบับที่ : .....AHP01..... แก้ไขครั้งที่ : ...5..... วันที่มีผลบังคับใช้ : 17ส.ค.65
หน่วยงาน : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (ชื่อกลุ่ม/หน่วยงานที่จัดทำ) กลุ่มพัฒนาแผนรับมือภาวะฉุกเฉินและเครือข่าย กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน ผู้จัดทำ : (ระบุชื่อผู้จัดทำ) คณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazard Plan (AHP) กรมควบคุมโรค รายชื่อตั้งภาคผนวก ผู้ตรวจสอบ : (นายแพทย์รัฐพงษ์ บุรีวงศ์) รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองควบคุมโรค และภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน 16 สิงหาคม 2565 ผู้อนุมัติ : (นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์) อธิบดีกรมควบคุมโรค 17 สิงหาคม 2565		

บันทึกการปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติการ สำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP)		
วันที่แก้ไข	เนื้อหา	ผู้แก้ไข
1 ตุลาคม 2564	แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการสำหรับ ทุกภัยอันตราย All-Hazards Plan (AHP)	กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพใน ภาวะฉุกเฉิน
31 มีนาคม 2565	Threat & Hazard Identification and risk assessment	กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพใน ภาวะฉุกเฉิน
11 สิงหาคม 2565	ระดับการตอบสนองของศูนย์ปฏิบัติการภาวะ ฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับ ทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค
11 สิงหาคม 2565	ลำดับการพิจารณากระดับศูนย์ปฏิบัติการ ภาวะฉุกเฉิน	คณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับ ทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค
11 สิงหาคม 2565	ภารกิจหลักที่สำคัญ ในระยะก่อนเกิดภาวะ ฉุกเฉิน ระยะระหว่างเกิดเหตุ และระยะหลัง เกิดเหตุ	คณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับ ทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค
11 สิงหาคม 2565	การบริหาร การเงิน และการส่งกำลังบำรุง (ADMINISTRATION, FINANCE, AND LOGISTICS)	คณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับ ทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค
11 สิงหาคม 2565	แผนจำเพาะต่อโรคและภัยสุขภาพ (Hazard Specific Plan)	คณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับ ทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร (EXECUTIVE SUMMARY)	5
1.1 บทนำ	5
1.2 ขอบเขต	6
ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ภาพรวมของแผน และบทสรุป (PURPOSE, OVERVIEW, AND ASSUMPTIONS)	7
2.1 วัตถุประสงค์	7
2.2 ความเป็นมาและความสำคัญ	8
2.3 สถานการณ์ภาพรวม	8
2.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์โรคและภัยสุขภาพ	8
2.3.2 การประเมินความสามารถ/ความพร้อม	13
2.4 ภาพรวมของการวางแผนและกรอบการวางแผนการเตรียมความพร้อมระดับชาติ	14
2.5 สมมติฐานการวางแผน	17
2.5.1 การพิจารณาที่สำคัญ	17
2.5.2 ข้อสมมติฐานที่สำคัญ	19
ส่วนที่ 3 แนวคิดการดำเนินงาน (CONCEPT OF OPERATIONS)	20
3.1 ภารกิจ	20
3.2 แนวคิดการดำเนินงาน	23
3.2.1 ผังโครงสร้าง ICS	23
3.2.2 การดำเนินงานภายใต้โครงสร้าง ICS	25
3.2.3 การกำหนดจุดสำคัญของการปฏิบัติการ (Trigger Point)	30
ส่วนที่ 4 การกำหนดความรับผิดชอบ (ORGANIZATION AND ASSIGNMENT OF RESPONSIBILITIES)	35
ส่วนที่ 5 การควบคุมและการประสานงาน (DIRECTION, CONTROL, AND COORDINATION)	38
5.1 การติดตามงาน	38
5.2 บุคลากรและการปรับใช้	38
5.3 การถอนกำลังและทรัพยากร	43
ส่วนที่ 6 การรวบรวม วิเคราะห์ และการกระจายข้อมูล (INFORMATION COLLECTION, ANALYSIS, AND DISSEMINATION)	44
6.1 โครงสร้างการรวบรวม วิเคราะห์ และการกระจายข้อมูล	44

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 7 การสื่อสาร (COMMUNICATIONS)	48
7.1 การติดต่อสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน	48
ส่วนที่ 8 การบริหาร การเงิน และการส่งกำลังบำรุง (ADMINISTRATION, FINANCE, AND LOGISTICS)	54
8.1 การบริหาร	54
8.2 การเงิน	54
8.3 การส่งกำลังบำรุง	55
ส่วนที่ 9 แผนพัฒนาและบำรุงรักษา	59
9.1 การพัฒนาแผน	59
9.2 การกระจายแผน	59
9.3 การบำรุงรักษา	60
ส่วนที่ 10 แผนจำเพาะต่อโรคและภัยสุขภาพ (Hazard Specific Plan)	62
10.1 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคโควิด 19	63
10.2 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ ตะวันออกกลาง	79
10.3 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคอีโบล่า	
10.4 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก	84
10.5 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคไข้เลือดออก	90
10.6 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา	98
10.7 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับน้ำท่วม	106
10.8 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับการณิไฟไหม้บ่อขยะ	
10.9 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับการบาดเจ็บจากการจราจร ช่วงเทศกาลสำคัญ (ROAD TRAFFIC INJURY EVENT PLAN)	113
10.10 แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับภัยจากชุมนุมชนและการก่อ การจลาจล	117
เอกสารอ้างอิง	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. นิยามศัพท์	122
ภาคผนวก ข. การประเมินความเสี่ยง	125
ภาคผนวก ค. หน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ	127

ภาคผนวก ง. คำสั่งกรมควบคุมโรค

แต่งตั้งคณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรม
ควบคุมโรค 141

ภาคผนวก ฉ. รายการเวชภัณฑ์และทรัพยากรแบ่งตามโรคและภัยสุขภาพ

ส่วนที่ 1

บทสรุปผู้บริหาร (EXECUTIVE SUMMARY)

1.1 บทนำ :

ภายใต้นโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ กรอบยุทธศาสตร์ 20 ปี ระหว่าง พ.ศ.2561 – พ.ศ.2580 ซึ่งประกอบไปด้วย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ.2560 – พ.ศ.2564 กรมควบคุมโรคจัดให้มีการวางแผนด้านสาธารณสุข การสนับสนุนการปฏิบัติงาน และทรัพยากรอย่างเต็มรูปแบบผ่านกลไกของศูนย์ สถาบัน และสำนักงาน สังกัดกรมควบคุมโรค มีการพัฒนาเตรียมความพร้อมและตามความจำเป็น การจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขร่วมกับพันธมิตรของหน่วยงาน นำไปสู่การพัฒนาแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุม "โรคและภัยสุขภาพ" All-Hazards Plan (AHP) ซึ่งใช้เป็นแนวทางของหน่วยงานในการระบุหลักการพื้นฐาน องค์กร และความรับผิดชอบของหน่วยงานกรมควบคุมโรค ในกรณีฉุกเฉินด้านสาธารณสุข การตอบสนองต่อโรคและภัยสุขภาพ หรือการตอบสนองอื่น ๆ ที่จำเป็นเมื่อมีการเปิดใช้งานศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค แผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินสำหรับทุกภัยอันตราย (All Hazards Plan : AHP) และแผนปฏิบัติการเฉพาะโรค (Hazard specific plan) สำหรับการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน ฉบับนี้ ได้ดำเนินการจัดทำขึ้นตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมและการจัดการในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามมาตรฐานสากล และระบบการบัญชาการสถานการณ์ (Incident Commander System) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในกรมควบคุมโรคสามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนของกระบวนการที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง ตามหลักเกณฑ์และกลไกการเตรียมความพร้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความมั่นใจ ในการปฏิบัติงาน และยังเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่ประสบภัย รวมถึงการบรรเทาผลกระทบ ความเสียหายและสูญเสียจากภัยพิบัติต่างๆให้ลดน้อยลงได้

1.2 วัตถุประสงค์:

แผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินสำหรับทุกภัยอันตราย (All-Hazards Plan : AHP) กรมควบคุมโรค ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินทางสาธารณสุข เป็นกรอบการทำงานที่กรมควบคุมโรค จัดเตรียมการ และเพื่อสนับสนุนการวางแผนปฏิบัติการตอบสนองเหตุการณ์อันตรายทั้งหมด หรือสถานการณ์ภัยอันตรายทั้งหมด ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเตรียมความพร้อมและดำเนินกิจกรรมด้านสาธารณสุขระหว่างภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข แผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินสำหรับทุกภัยอันตรายนี้ ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานหลัก

ของรัฐบาลกลางในการรับมือเหตุฉุกเฉินทั้งหมดภายในประเทศ โดยการดำเนินการภายใต้บริบทของกรมควบคุมโรค ร่วมกับการบูรณาการประสานงานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขต :

“แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย : All-Hazards Plan” กรมควบคุมโรค ฉบับนี้ครอบคลุมการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินด้านโรคและภัยสุขภาพ ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1.ภัยจากโรคติดเชื้อ (Biological) 2.ภัยจากสารเคมี (Chemical Events) 3.ภัยจากรังสี (Natural & Environmental Events) 4.ภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 5.ภัยจากอุบัติเหตุ/การบาดเจ็บ และการก่อการร้าย/วินาศกรรม Explosion & Trauma events และดำเนินการบนพื้นฐานของการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค ด้วยระบบการบริหารจัดการทางด้านสาธารณสุขและเครือข่ายทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ภายใต้ระบบ บัญชีการเหตุการณ์ โดยมีขอบเขตการจัดระบบการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. การดำเนินการก่อนเกิดภัยหรือภัยใกล้จะเกิดขึ้น
๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย
๓. การดำเนินการภายหลังการเกิดภัย หรือระยะฟื้นฟู

ซึ่งเอกสารฉบับนี้ ระบุครอบคลุมถึงกิจกรรมการดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน แต่รายละเอียดบางกิจกรรมอาจจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะและความรุนแรงของเหตุการณ์ เป็นเอกสาร การดำเนินงาน พื้นฐานสำหรับหน่วยงานสังกัดกรมควบคุมโรคที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุข โดยการระบุหลักการ พื้นฐาน องค์การ และความรับผิดชอบ และเอกสารแนบรายละเอียดเฉพาะ เพื่อจัดการกับภัยคุกคามเฉพาะ ตามที่ระบุไว้ในประเมินความเสี่ยง ซึ่งมีการจัดกลุ่มตามหมวดหมู่การตอบสนองฉุกเฉินทั่วไป เช่น ภัย ชีวภาพ เคมี รังสี หรือภัยธรรมชาติ และระบุความสามารถหรือกิจกรรมเฉพาะสำหรับเหตุการณ์หรือเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นภายในหมวดหมู่นั้น ๆ ให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ข้อมูลเฉพาะเหตุการณ์ ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิค นโยบาย และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะต่อการตอบสนองต่อภัยคุกคามที่เฉพาะเจาะจง รวมถึงระบุผังโครงสร้าง ระดับของอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ในองค์กร ตลอดจนระบุบุคลากร อุปกรณ์ และทรัพยากรอื่นๆ ที่พร้อมใช้งานเพื่อสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน ระบุความรับผิดชอบในการดำเนินการเฉพาะ ในเวลาที่คาดการณ์ไว้และภายในบทบาทหน้าที่เฉพาะของกรมควบคุมโรค โครงสร้างการบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ในระหว่างเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ตลอดจนกำหนดวิธีการประสานงานความรับผิดชอบเหล่านี้ โดยหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ได้แก่ ศูนย์ สถาบัน และสำนักงาน ต้องนำไปพัฒนาขั้นตอนเฉพาะของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย : All-Hazards Plan นี้ ซึ่งแผนฉบับนี้ยังไม่รวมถึงการดำเนินการเพื่อจัดการกับภัยคุกคาม ขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOP) โดยต้องได้รับการ พัฒนาและดูแลหน่วยงานที่รับผิดชอบโปรแกรมโรคหรือภัยนั้นๆ

1.4 กลุ่มเป้าหมาย :

บุคลากรในสังกัดกรมควบคุมโรคที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการเตรียมความพร้อมการและตอบสนองและ/หรือการกู้คืนจากเหตุการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ภายในระบบบัญชาการเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค โดยแผนฉบับนี้อาจใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงในการเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อเหตุการณ์และเหตุการณ์ฉุกเฉินของทุกโรคและภัยอันตราย

1.5 โครงสร้าง :

โครงสร้างของแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย : All-Hazards Plan และภาคผนวกที่รวบรวม Hazard Specific Plan เฉพาะเหตุการณ์นั้นสอดคล้องกับโครงสร้างการวางแผนของหน่วยงานจัดการเหตุฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ส่วน ได้แก่ 1) เนื้อหาเบื้องต้น 2) วัตถุประสงค์ ขอบเขต ภาพรวมสถานการณ์ และสมมติฐาน 3) แนวคิดของการดำเนินงาน 4) การจัดองค์กรและการมอบหมายความรับผิดชอบ 5) ทิศทาง การควบคุม และการประสานงาน 6) การรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูล 7) การสื่อสารความเสี่ยง 8) การบริหาร การเงิน และโลจิสติกส์ 9) แผนพัฒนาและบำรุงรักษา และ 10) ผู้มีอำนาจและข้อมูลอ้างอิง

ส่วนที่ 2

วัตถุประสงค์ ภาพรวมของแผน และสมมติฐาน (PURPOSE, OVERVIEW AND ASSUMPTIONS)

2.1 วัตถุประสงค์

แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย : All-Hazards Plan เป็นกรอบการทำงานที่กรมควบคุมโรค จัดเตรียมการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินและการวางแผนปฏิบัติการตอบสนองสำหรับเหตุการณ์โรคและภัยอันตราย ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งส่งผลต่อระบบสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานหลักของรัฐบาลกลางในการรับมือเหตุฉุกเฉินภายในประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

- 1) เพื่อให้เตรียมบุคลากรและองค์กรด้านสาธารณสุข ให้มีความพร้อมรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ด้านโรคและภัยสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงความเสียหายให้น้อยที่สุด

- 2) เพื่อสร้างแผนปฏิบัติงานมาตรฐานสำหรับผู้รับผิดชอบงาน ช่วยไม่ให้เกิดความซับซ้อน ภายใต้การทำงานร่วมกันและช่วยในการวางแผนควบคุมและติดตามการทำงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อช่วยวางแผนเชื่อมโยงกับหน่วยงานระดับกรม ระดับกระทรวง ในการประสานความร่วมมือ การขอรับการสนับสนุน และเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2.2 ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency) ถือเป็นสาธารณสุขภัยที่มักเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด อาจมีความรุนแรง สามารถแพร่กระจายและส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อสุขภาพ ชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสุขภาพของผู้ประสบภัย ซึ่งนอกจากจะเกิดจากภัยธรรมชาติและอุบัติเหตุแล้ว ยังรวมถึงอันตรายจากโรคติดเชื้อ โรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน อาหารที่ไม่ปลอดภัย อันตรายจากสารเคมี และอันตรายจากสารกัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์ ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นสูง และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉินการคาดการณ์เหตุฉุกเฉินต่างๆ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ทันทีทันที่ มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน

กรมควบคุมโรค เป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินด้านโรคและภัยพิบัติโดยตรง และผู้บริหารของกรมควบคุมโรคให้ความสำคัญ ได้กำหนดให้การเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของกรมควบคุมโรค และมีแนวคิดที่จะพัฒนาบุคลากรหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ให้มีคุณภาพพร้อมเผชิญกับสาธารณสุขภัยหรือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่และมีประสิทธิภาพตามความต้องการของพื้นที่ ดังนั้น จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ (All-Hazards Plan) เพื่อให้การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านโรคและภัยสุขภาพสามารถจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขได้อย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย ส่งผลถึงความสำเร็จในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และภาพรวมการดำเนินการเตรียมพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินของกรมควบคุมโรค

รายละเอียดแผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินสำหรับทุกภัยอันตราย (All-Hazards Plan : AHP) และกิจกรรมจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะและความรุนแรงของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ แผนฉบับนี้อธิบายถึงความรับผิดชอบทั่วไปในการแสดงบทบาทหน้าที่ตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ในระหว่างการตอบสนองต่อด้านสาธารณสุข แผนนี้รวมถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานในพื้นที่ หรือท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนและจัดหาทรัพยากรด้านสาธารณสุขท้องถิ่นด้วยมาตรการทางการแพทย์หรืออุปกรณ์อื่นๆ ในระหว่างเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉิน

2.3 สถานการณ์ภาพรวม

2.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์โรคและภัยสุขภาพ

ความเสี่ยงที่หน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคต้องเตรียมความพร้อมรับมือเพื่อให้การปฏิบัติการหลักของกรมควบคุมโรค (Core function) ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง โดยที่สำนัก/กองต้องจัดสรรบุคลากรส่วนหนึ่งไว้รองรับภารกิจสำคัญของหน่วยงานซึ่งไม่สามารถหยุดดำเนินการได้ ส่วนบุคลากรที่รับผิดชอบภารกิจที่เหลือนั้นต้องมีการจัดสรรอัตรากำลังเข้าร่วมปฏิบัติงานตามการระดมอัตรากำลังของระบบบัญชาการเหตุการณ์ และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค (ICS&EOC) ความเสี่ยงที่กรมควบคุมโรคต้องเตรียมการรองรับคือสถานการณ์การเกิดโรคและภัยสุขภาพ 5 ประเภท ได้แก่

1. **โรคติดต่อ** เป็นเหตุการณ์การแพร่ระบาดอย่างผิดปกติของโรคติดต่อเฉียบพลัน เช่น ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ไข้ฉี่หนู โรคซาร์ส โรคชิคุนกุนยา โรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า หรือแม้แต่โรคที่เกิดขึ้นตามฤดูกาลและโรคประจำถิ่นที่มีการแพร่ระบาดอย่างผิดปกติ เช่น ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ทั้งนี้รวมถึงโรคที่ประกาศไว้ในกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) ให้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ เป็นต้น

2. **เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ** เป็นเหตุการณ์ภัยสุขภาพที่ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตได้ เช่น อุบัติเหตุจากการชนและโดยสาร (เครื่องบินตก อุบัติเหตุทางรถยนต์ช่วงเทศกาลที่มีผู้โดยสารจำนวนมาก รถบรรทุกสารเคมีและวัตถุอันตรายประสบอุบัติเหตุ) การจลาจล สงคราม และอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เป็นต้น

3. **โรคและภัยสุขภาพที่มากับภัยธรรมชาติ** เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ (เช่น น้ำท่วม ลมพายุ ดินโคลนถล่ม หรือสึนามิ) ผู้ประสบภัยจะเผชิญกับโรคระบาดและภัยสุขภาพ ได้แก่ โรคฉี่หนู อุจจาระร่วง อาหารเป็นพิษ ไข้ฟัด/ไข้ฟัดดูด การบาดเจ็บจากการพังของสิ่งก่อสร้าง การเสียชีวิตจากการจมน้ำ เป็นต้น

4. **ภัยสุขภาพที่เกิดจากสารเคมี** เป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลถึงการบาดเจ็บและการเสียชีวิตของบุคคลที่เกิดจากการมีสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพปนเปื้อนออกมาในสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเกิดจากการกระทำของมนุษย์ด้วยกัน ได้แก่ การรั่วไหลออกจากโรงงานอุตสาหกรรม การก่อการร้ายด้วยอาวุธชีวภาพ/อาวุธเคมี การเกิดสงคราม เป็นต้น หรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น การปนเปื้อนของสารหนูในธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น

5. **ภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์** เป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลถึงการบาดเจ็บและการเสียชีวิตของบุคคลจำนวนมาก ซึ่งเกิดจากรั่วไหลของกัมมันตรังสี และนิวเคลียร์

แผนภาพ ประเภทความเสี่ยงที่กรมควบคุมโรคต้องเตรียมการรองรับ (โรคและภัยสุขภาพ 5 ประเภท)

กรมควบคุมโรคและหน่วยงานในสังกัด ได้ดำเนินการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของเหตุการณ์ภัยอันตรายทางสุขภาพที่อาจขยายความรุนแรงเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข จนต้องยกระดับการเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค โดยใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (EOC&ICS) เพื่อตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข การประเมินความเสี่ยงและวิเคราะห์เหตุการณ์ภัยอันตรายทางสุขภาพอย่างระบบถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดทำขึ้นก่อนพัฒนาเป็นมาตรการและแผนปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงของโรคและภัยสุขภาพเหล่านั้น โดยนำผลการประเมินความเสี่ยงและวิเคราะห์เหตุการณ์ภัยอันตรายทางสุขภาพมาใช้เป็นข้อกำหนดเพื่อจัดทำ “แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย : All-Hazards Plan” ให้สามารถรับมือได้ทุกโรคและภัยสุขภาพตามหลักสากล ได้แก่ 1. ภัยจากโรคติดเชื้อ (Biological Events) 2. ภัยจากสารเคมี (Chemical Events) 3. ภัยจากรังสี (Radiological Events) 4. ภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Natural & Environmental Events) และ 5. ภัยจากอุบัติเหตุ/การบาดเจ็บ และการก่อการร้าย/วินาศกรรม (Explosion & Trauma events) และเมื่อทำการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงในเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบ พบว่าผลการวิเคราะห์เหตุการณ์ภัยอันตรายทางสุขภาพ (Hazard Analysis Summary) ที่ควรกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการและมาตรการ สรุปได้ดังนี้

Threat / Hazard Group	Threat / Hazard Type
1. Biological : ภัยจากโรคติดเชื้อ	1.1 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 1.2 โรคติดเชื้อไวรัสซิกา 1.3 โรคไข้หวัดใหญ่ 1.4 โรคไข้หวัดนก 1.5 โรคติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (เมอร์ส) 1.6 โรคไข้เลือดออก
2. Chemical Events : ภัยจากสารเคมี	2.1 แอมโมเนียรั่วไหล 2.2 โรงงานปิโตรเคมีระเบิด 2.3 น้ำมันรั่วไหลในทะเล 2.4 โรงเก็บสารเคมีระเบิด 2.5 ไซยาไนด์จากเหมืองทอง 2.6 ไฟไหม้บ่อขยะ
3. Natural & Environmental Events : ภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.1 หมอกควัน 3.2 น้ำท่วม 3.3 ดินโคลนถล่ม 3.4 แผ่นดินไหว 3.5 สึนามิ 3.6 ภัยหนาว 3.7 ภัยแล้ง 3.8 วาตภัย
4. Explosion & Trauma events : ภัยจากอุบัติเหตุ/การบาดเจ็บ และการก่อการร้าย/วินาศกรรม	4.1 อุบัติเหตุหมู่/อุบัติเหตุบนท้องถนน 4.2 การจลาจล หรือการชุมนุม 4.3 การก่อการร้าย/ภัยสงคราม 4.4 การโจมตีทางไซเบอร์
5. Radiological Events : ภัยจากรังสี	5.1 โคบอลต์ 60 5.2 เตปฏิกิริยานิวเคลียร์ 5.3 โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้สารตั้งต้นด้านรังสี 5.4 สถานฉายรังสีเพื่อประกอบสินค้าในการส่งออก (รังสีแกมมา)

กรมควบคุมโรคและหน่วยงานในสังกัด ดำเนินการจัดลำดับความสำคัญของภัยอันตรายที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในพื้นที่ โดยวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงด้วยกระบวนการการระบุภัยคุกคามและอันตรายและการประเมินความเสี่ยง THREAT AND HAZARD IDENTIFICATION AND RISK ASSESSMENT (THIRA) อ้างอิงจาก ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคของสหรัฐอเมริกา (US CDC) โดยมีขั้นตอนดังนี้

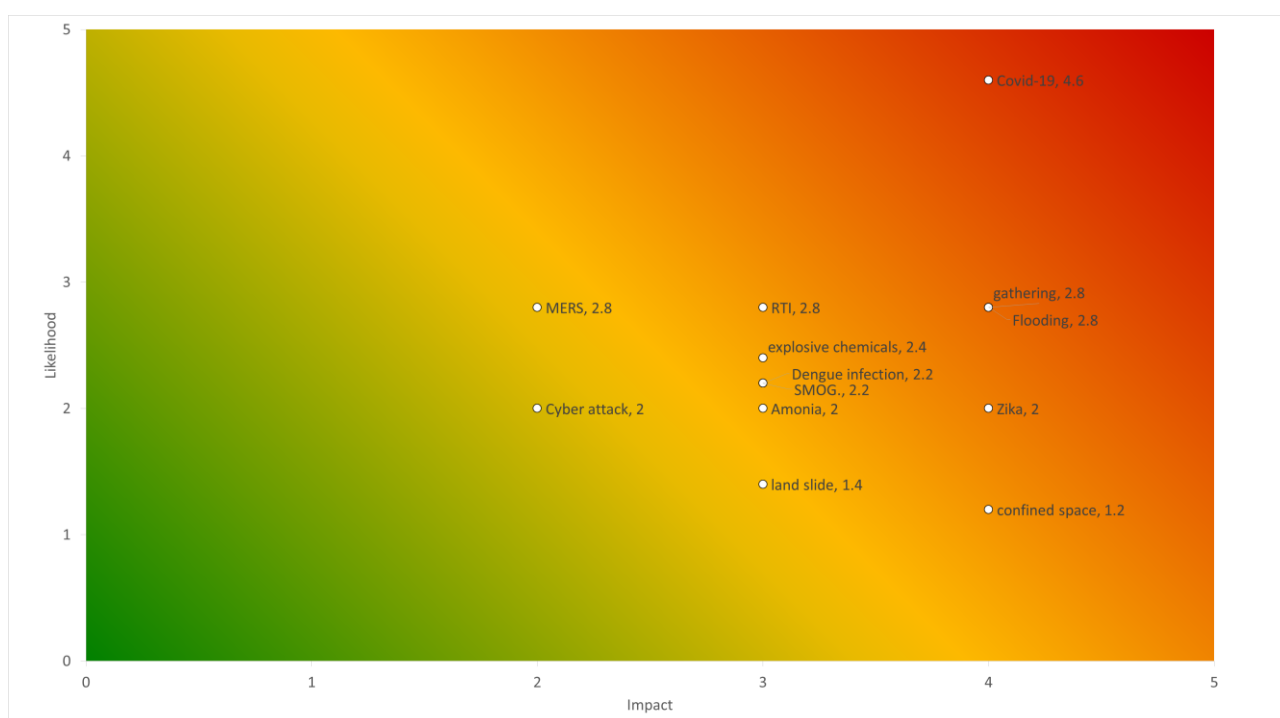
ขั้นตอนที่ 1: ระบุภัยคุกคามและอันตรายที่น่ากังวล

ขั้นตอนที่ 2: ระบุบริบทของภัยคุกคามและอันตราย

ขั้นตอนที่ 3: กำหนดเป้าหมายด้านขีดความสามารถ

ขั้นตอนที่ 4: นำผลลัพธ์ไปใช้

ซึ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงพิจารณาจาก 1.ระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) 2.ผลกระทบหรือความรุนแรงของเหตุการณ์หากเกิดขึ้น (Consequences) ทำให้ทราบถึงความสำคัญของแต่ละเหตุการณ์ที่ต้องดำเนินการจัดทำ “แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย: All-Hazards Plan” เพื่อรองรับการยกระดับเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์ (EOC&ICS) ในพื้นที่ ดังนี้

เมื่อพิจารณาจากการจัดลำดับความสำคัญโดยใช้ Risk Matrix ทำให้ทราบถึงความสำคัญของแต่ละเหตุการณ์ที่ต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย : All-Hazards Plan เพื่อรองรับ โดยแบ่งตามภัย และระดับความเสี่ยง ดังนี้

1. Biological Events : ภัยจากโรคติดเชื้อ
    อันดับ 1   โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
    อันดับ 2   โรคติดเชื้อไวรัสซิกา
    อันดับ 3   โรคไข้เลือดออก
2. Chemical Events : ภัยจากสารเคมี
    อันดับ 1   โรงเก็บสารเคมีระเบิด
    อันดับ 2   แอมโมเนียรั่วไหล
3. Natural & Environmental Events : ภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
    อันดับ 1   น้ำท่วม
    อันดับ 2   หมอกควัน
    อันดับ 3   ดินโคลนถล่ม
4. Explosion & Trauma Events : ภัยจากอุบัติเหตุ/การบาดเจ็บ และการก่อการร้าย/วินาศกรรม
    อันดับ 1   การจลาจลจากการชุมนุม
    อันดับ 2   อุบัติเหตุหมู่/อุบัติเหตุบนท้องถนน
    อันดับ 3   การโจมตีทางไซเบอร์
5. Radiological Events : ภัยจากรังสี
    ไม่มี

2.3.2 การประเมินขีดความสามารถ/ความพร้อม

เพื่อกำหนดขีดความสามารถหลักทางสาธารณสุข กรมควบคุมโรคมีบทบาทกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ สำหรับการเตรียมความพร้อมทางสาธารณสุข โดยประเมินจากขีดความสามารถหลักของหน่วยงาน มาตรฐาน ความสามารถด้านสาธารณสุข แนวทางการเตรียมความพร้อมระดับชาติ , เป้าหมายการเตรียมความพร้อม แห่งชาติ, กรอบการดำเนินงานระดับชาติ, ยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านสุขภาพแห่งชาติ, แผนยุทธศาสตร์ แห่งชาติ โดยกำหนด 15 ขีดความสามารถต่อไปนี้เพื่อประกอบเป็นความสามารถในการเตรียมความพร้อมรับมือ เหตุฉุกเฉิน การตอบสนองและการกู้คืน การวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงาน ระดับชาติ รายละเอียดดังตาราง

Core Public Health Capabilities

DDC Core Public Health Capabilities	Prevent	Protect	Mitigate	Respond	Recover
1. Community Preparedness			✓	✓	✓
2. Information Sharing	✓	✓	✓	✓	✓
3. Public Health Surveillance and Epidemiological Investigation	✓	✓	✓	✓	✓
4. Situation Awareness and Emergency warning	✓	✓	✓	✓	✓
5. Emergency Operations Coordination	✓	✓	✓	✓	✓
6. Surge Capacities			✓	✓	
7. Epidemiological Investigation & control		✓	✓	✓	
8. Public Health laboratory Testing		✓	✓	✓	
9. Responder Safety and Health				✓	
10. Emergency Public Information	✓	✓	✓	✓	✓
11. Medical Materiel Management and Distribution		✓	✓	✓	
12. Mass Care				✓	
13. Non-pharmaceutical Interventions		✓	✓	✓	✓
14. Volunteer Management				✓	✓
15. Community Recovery			✓		✓

อ้างอิงจาก US. CDC

หมายเหตุ: นอกจากนี้หน่วยงานสามารถมีบทบาทสำคัญในความสามารถอื่น ๆ ได้ เช่น เงินทุนสนับสนุน การจัดการการเสียชีวิต

2.4 ภาพรวมของการวางแผนและกรอบการวางแผนการเตรียมความพร้อมระดับชาติ

“การจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข” (Public Health Emergency Management: PHEM) คือ กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ของการจัดการเหตุการณ์การเกิดโรคและภัยคุกคามสุขภาพอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ ครอบคลุมทุกระยะตั้งแต่การดำเนินการป้องกัน และลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) การเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน (Preparedness) การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Response) และการฟื้นฟูหลังเกิดภาวะฉุกเฉิน (Recovery) ซึ่งทั้ง 4 ระยะ มีรายละเอียดดังนี้

1. การดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) เป็นระยะที่ต้องดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยลดโอกาสการเกิดเหตุการณ์และลดผลกระทบของโรคและภัยสุขภาพที่เป็นภาวะฉุกเฉิน

หรือทำให้เหตุการณ์นั้นส่งผลกระทบต่อคนน้อยลง ซึ่งรวมถึงการจัดวางระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขให้มีสมรรถนะและมีขีดความสามารถ เพื่อเตรียมการเผชิญสถานการณ์ภัยต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

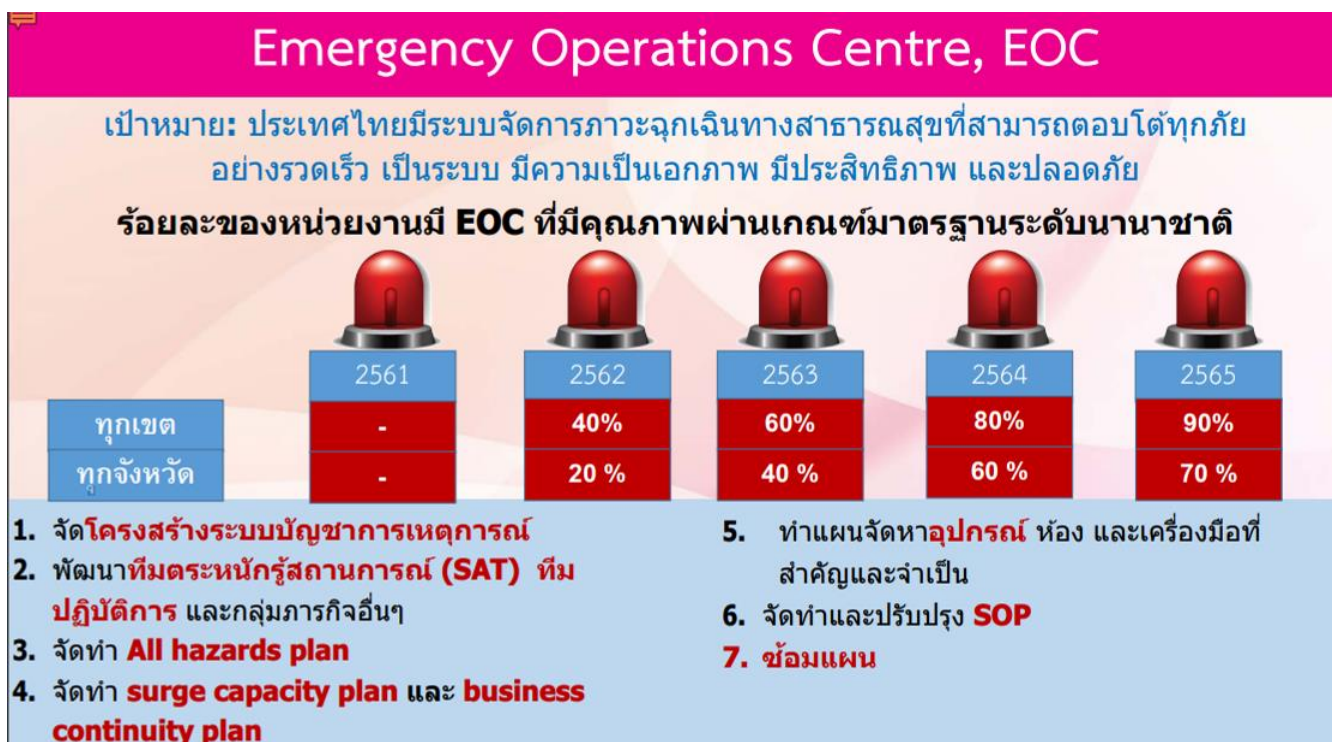
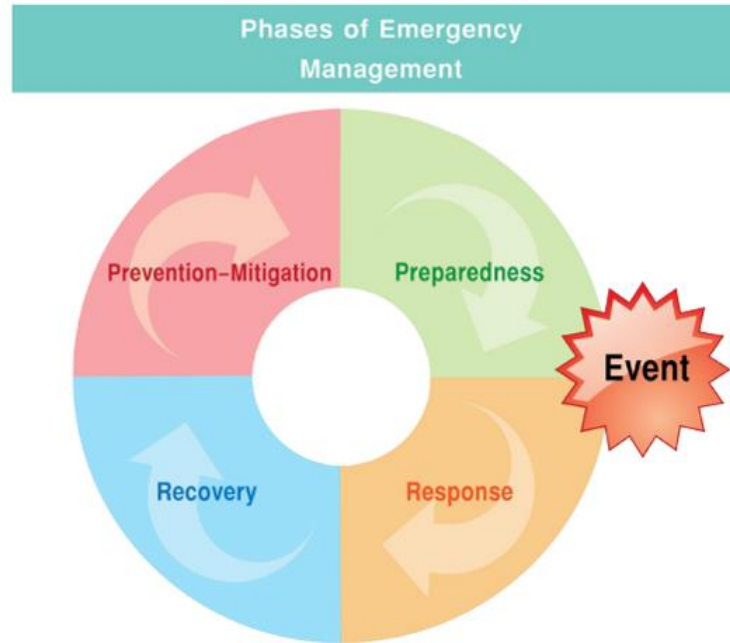
2. การเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน (Preparedness) เป็นระยะที่ต้องเตรียมความพร้อมและแนวทางปฏิบัติในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นในทุกด้านก่อนเกิดเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขได้แก่

- การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง
- การเตรียมศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน และระบบบัญชาการเหตุการณ์ (EOC & ICS)
- การจัดทำแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขและการซ้อมแผนดังกล่าว (PHE Planning & Exercise)
- การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (PHER Training)
- การจัดการและเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Information Management)
- การจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ยาเวชภัณฑ์ และเวชภัณฑ์และระบบการขนส่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (PHE Logistic)
- การเตรียมระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (PHE Surveillance)
- การเตรียมระบบประสานการทำงานร่วมกับเครือข่าย (PHE Networking)

3. การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Response) เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข มีการเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินเพื่อบัญชาการเหตุการณ์ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่องส่งทีมเข้าพื้นที่เพื่อให้การช่วยเหลือและบรรเทาความสูญเสียต่อสุขภาพของผู้ประสบเหตุและดำเนินการป้องกัน ควบคุมโรคระบาด หรือผลแทรกซ้อนอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นหลังการเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และสื่อสารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ซึ่งในการดำเนินการจะระดมทรัพยากรที่เตรียมพร้อมไว้เพื่อตอบโต้ภาวะฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. การฟื้นฟูหลังเกิดภาวะฉุกเฉิน (Recovery) เป็นระยะที่ความเสียหาย และความสูญเสียจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ได้รับการแก้ไขและบรรเทาแล้ว มีการฟื้นฟูให้พื้นที่กลับสู่ภาวะปกติซึ่งหลังจากดำเนินการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินแล้ว ผู้รับผิดชอบเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินต้องเตรียมการหลังฟื้นฟูได้แก่

- เตรียมปิดตัวสถานที่พักพิงชั่วคราวในพื้นที่
- เตรียมเปิดระบบให้บริการสุขภาพของพื้นที่ในภาวะปกติ
- ประชาชนในพื้นที่เริ่มใช้ชีวิตในภาวะปกติ
- ทีมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขเตรียมถ่ายโอนภารกิจให้หน่วยงาน ที่ปกติและเตรียมถอนตัวออกจากพื้นที่

2.5 สมมติฐานการวางแผน

2.5.1 ข้อพิจารณาที่สำคัญ

แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย (All-Hazards Plan) คำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้ในการสนับสนุนการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข 1) ความกังวลด้านสาธารณสุข 2) โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (ที่มีผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขและโครงสร้างพื้นฐานทางการแพทย์) 3) ข้อกำหนด กฎระเบียบ มาตรการทางการแพทย์และสาธารณสุข 4) การสื่อสารผ่านสื่อด้านสาธารณสุข (รวมถึงปัญหาโซเชียลมีเดียและปัญหาความไม่ชัดเจน) 5) ระยะการกักกัน 6) สถานการณ์การตอบสนองหลายสถานการณ์ และ 7) การพิจารณาของหน่วยงานระหว่างประเทศ

- 1) ความกังวลเกี่ยวกับประชากร: ความกังวลอาจรวมถึงประเด็นต่าง ๆ เช่น การย้ายถิ่นฐาน ที่พักรับรอง การควบคุมพาหะนำโรค การแยกกัก การจัดการน้ำเสีย สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการขยะมูลฝอย และการส่งคืนโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุขสู่ภาวะปกติ
  - 1.1. ปริมาณการรักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากความกังวล: ในระหว่างเหตุการณ์หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ส่วนใหญ่ต้องการเข้ารักษาพยาบาลมากขึ้น รวมทั้งที่ไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์หรือเหตุการณ์นั้น สิ่งนี้สามารถสร้างความเครียดให้กับสถานบริการสาธารณสุข โรงพยาบาล คลินิก และผู้ให้บริการด้านสาธารณสุขอื่นๆ ได้อย่างมาก และสร้างภาระเพิ่มเติมให้กับระบบสาธารณสุข
  - 1.2. บุคคลที่มีความเสี่ยง: รวมถึงประชากรที่มีเงื่อนไขที่ต้องการความเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพื่อให้มั่นใจในความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีภายในบริบทของสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยเฉพาะ การเตรียมความพร้อมที่มีประสิทธิภาพสำหรับเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงการปกป้องประชากรและชุมชนที่มีความเสี่ยง เมื่อทรัพยากร การเคลื่อนย้าย ความต่อเนื่องของการบริการและการสนับสนุน และการเข้าถึงบริการ การสื่อสาร เชื่อมโยงโดยตรงกับความสามารถในการดูแลตนเอง ครอบครัว หรือชุมชน บุคคลที่มีความเสี่ยงจึงมีความต้องการในด้านดังต่อไปนี้: การสื่อสาร การดูแลทางการแพทย์ การรักษาเสริมภาพ การกักกันดูแล และการขนส่ง โดยกลุ่มเสี่ยงอาจรวมถึงเด็ก ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ ตลอดจนผู้ทุพพลภาพ ผู้ที่ยังอยู่ในสถานศึกษา บุคคลจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย บุคคลที่มีข้อจำกัดทางภาษา ผู้ด้อยโอกาสในการเดินทาง ผู้มีโรคประจำตัวหรือโรคเรื้อรัง ผู้มีความผิดปกติหรือมีการพึ่งพาทางเภสัชวิทยา เป็นต้น
- 2) โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ: ผลกระทบของเหตุการณ์ บางอย่างที่มีต่อระบบคมนาคมขนส่งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น การสื่อสาร การสาธารณสุข การแพทย์ และสาธารณสุขโรค อาจส่งผลกระทบอย่างมากต่อกลยุทธการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน โดยอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อปัญหาด้านสาธารณสุข การประสานงานและการทำงานร่วมกันในแนวตั้งและแนวนอนระหว่างการวางแผน และความพยายามในการตอบสนอง/การกักกันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการลดผลกระทบจากภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้น
- 3) ข้อพิจารณาด้านกฎระเบียบมาตรการรับมือทางการแพทย์: การระบาดใหญ่และเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี ชีวภาพ กัมมันตภาพรังสี หรือนิวเคลียร์ อาจต้องมีมาตรการรับมือทางการแพทย์ อย่างไรก็ตาม

มาตรการรับมือเหล่านี้บางมาตรการถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยและจำเป็นต้องมีการอนุมัติการใช้ในกรณีฉุกเฉิน ภายใต้การประกาศภาวะฉุกเฉินของอย่างเป็นทางการภายใต้มาตราทางกฎหมาย

- 4) การสื่อสารด้านสาธารณสุขในวงกว้าง: กรมควบคุมโรคมีหน้าที่ให้คำแนะนำและข้อมูลด้านสาธารณสุขที่ครอบคลุมและสม่ำเสมอผ่านหลายช่องทางไปยังแหล่งสื่อสารณะ การสื่อสารควรจัดให้มีข้อความที่เหมาะสมเพื่อให้สาธารณชนเข้าใจได้ง่าย นำไปสู่การลดการบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วย ซึ่งลดโอกาสในการได้รับข้อมูลเท็จ และบรรเทาความวิตกกังวลของสาธารณชน
- 5) ระยะการกู้คืนที่ยาวนาน: เหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงภัยธรรมชาติและเทคโนโลยี และการโจมตีจากผู้ก่อการร้าย สามารถสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อสิ่งแวดล้อมหรือโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ส่งผลให้มีระยะเวลาการกู้คืนที่อาจมีระยะเวลายาวนาน ตัวอย่างเช่น:
  - 5.1. ระยะเวลาหลังการตอบสนองสิ้นสุดลง อาจมีการปนเปื้อนทางเคมี ชีวภาพ หรือกัมมันตภาพรังสี สารปนเปื้อนบางชนิด โดยเฉพาะนิวเคลียร์กัมมันตรังสี และเชื้อแอนแทรกซ์ แม้ว่าเทคนิคการจัดสิ่งปนเปื้อนบางอย่างอาจมีประสิทธิภาพเล็ก แต่บางเทคนิคอาจยังไม่เหมาะสมสำหรับภัยในพื้นที่ขนาดใหญ่
  - 5.2. การอพยพและการย้ายถิ่นฐานในระหว่างการทำมาสะอาดและการฟื้นฟูอาจส่งผลให้เกิดปัญหาอย่างมากสำหรับผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง
  - 5.3. เหตุการณ์หรือสถานการณ์ขึ้นอยู่กับประเภท ขอบเขต และขนาด อาจคุกคามความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของชุมชนที่ได้รับผลกระทบ และก่อให้เกิดการหยุดชะงักอย่างรุนแรงและความเสียหายทางเศรษฐกิจในระยะยาว สิ่งนี้สามารถมีผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ลดหลั่นกันออกไปนอกชุมชนใกล้เคียง ผลกระทบเหล่านี้อาจส่งผลเสียต่อสุขภาพของประชาชนและความต้องการทางการแพทย์ของประชากรมากขึ้น
- 6) การตอบสนองต่อหลายสถานการณ์: ในกรณีที่มีการตอบสนองหลายสถานการณ์พร้อมกัน ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หรือกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน จะทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยพิจารณาจากภัยคุกคาม ความต้องการของภารกิจ และความพร้อมของทรัพยากรเพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน ความสามารถหลักของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค
- 7) ความกังวลระหว่างประเทศ: เหตุการณ์หรือสถานการณ์ระหว่างประเทศจำเป็นต้องมีการพิจารณาเพิ่มเติม รวมไปถึงการค้าข้ามพรมแดน การกักกัน การขนส่ง การประสานงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย หรือเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (PHEIC) ที่ต้องแจ้งต่อ กฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) ตัวอย่างเช่น :
  - 7.1. เหตุการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในประเทศอื่น (เช่น แผ่นดินไหวในเฮติ การระบาดของอหิวาตกโรค เหตุฉุกเฉินทางรังสีของญี่ปุ่น [ฟูกูชิมะ ไดอิจิ]) ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระหว่างประเทศ เช่น WHO, PAHO, UNICEF และกระทรวงสาธารณสุขประเทศอื่นๆ

- 7.2. การระบาดใหญ่ในระดับนานาชาติจะต้องมีการประสานงานที่สำคัญกับกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา WHO และกระทรวงสาธารณสุขของประเทศที่ได้รับผลกระทบ
- 7.3. ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบจากนิวเคลียร์/กัมมันตภาพรังสี (NUC/RAD) (เช่น การขนส่งอนุภาค NUC/RAD) และกระบวนการจัดการปนเปื้อนจะต้องได้รับการแก้ไข

2.5.2 ข้อสมมติฐานที่สำคัญ

1. หน่วยงานเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีการร้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานส่วนกลางเกี่ยวกับความต้องการด้านสาธารณสุขและการแพทย์
2. กรมควบคุมโรคจะให้ความช่วยเหลือแก่คู่ค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์ด้านสาธารณสุขหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนการประกาศภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน
3. ภัยคุกคามด้านสาธารณสุขทั้งในประเทศและต่างประเทศจะได้รับการตรวจสอบผ่านกลไกการเฝ้าระวังและการรายงานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
4. ข้อกำหนดด้านการตอบสนองด้านสาธารณสุขภายในประเทศจะมีน้ำหนักมากกว่าและจัดลำดับความสำคัญไว้ก่อนข้อกำหนดระหว่างประเทศ
5. แผนการดำเนินงานของกรมควบคุมโรคจะช่วยเครือข่ายในการจัดการสถานการณ์จนกว่าการตอบสนองจะมีการประสานงานจากส่วนกลางผ่านการเปิดใช้งาน ICS
6. กรมควบคุมโรคจะตอบสนองต่อภัยคุกคามด้านสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่ร้องขอการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาลกลาง
7. การรับรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์จะเรียกร้องให้กรมควบคุมโรคมีส่วนร่วมในการสนับสนุนความต้องการด้านสาธารณสุขของเครือข่าย
8. กรมควบคุมโรคจะสนับสนุนความสามารถของเครือข่ายในการตอบสนองความต้องการของชุมชนอันเป็นผลมาจากการหยุดชะงักทางเศรษฐกิจและสังคม
9. อุปกรณ์ทางการแพทย์และยา จะไม่เพียงพอในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ฉุกเฉินทั้งหมดที่สำคัญหรือภัยพิบัติ และจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
10. ระบบการดูแลสุขภาพของรัฐและท้องถิ่น มีภาระงานที่หนักเกินไปหรือไม่สามารถรองรับได้ในระหว่างเหตุการณ์สำคัญหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน
11. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐและท้องถิ่น มีภาระงานที่มากและอาจต้องมีบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรม/ได้รับการรับรอง เพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่เผชิญเหตุ
12. ระบบการขนส่งและการคมนาคมในพื้นที่วิกฤติจะถูกจำกัด ส่งผลกระทบต่อการขนส่งอุปกรณ์ทางการแพทย์

13. กรมควบคุมโรคจะให้ความช่วยเหลือในการเผยแพร่ข้อมูลด้านสาธารณสุขที่สำคัญผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย
14. กรมควบคุมโรคสามารถตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุขหลายกรณีพร้อมกัน
15. กรมควบคุมโรคสามารถดำเนินงานด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ส่วนที่ 3

แนวคิดการดำเนินงาน (CONCEPT OF OPERATIONS)

3.1 ภารกิจ

กรมควบคุมโรคมีบทบาทหน้าที่ในระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติโดยการดำเนินกิจกรรมทางสาธารณสุขเพื่อจัดการกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นภายในประเทศและระหว่างประเทศ

Core Public Health Capacities ขีดความสามารถหลักสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

Core Public Health Capacities for Public Health Emergency Management (Tasks & Functions)

1. Community Preparedness (การเตรียมความพร้อมของชุมชน)
  - สื่อสารสร้างความเข้าใจในชุมชนเกี่ยวกับโรคหรือภัยสุขภาพ
  - ชี้แจงการปฏิบัติตัวของชุมชนเมื่อเกิดโรคหรือภัยสุขภาพ
  - จัดทำข้อมูลที่บ่งชี้สภาวะสุขภาพอนามัยของชุมชน
  - การจัดทำประชาคมเพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกันในชุมชน
2. Information Sharing (การแลกเปลี่ยนข่าวสาร)
  - มีระบบรายงานภายในเครือข่ายการปฏิบัติงาน
  - จัดระบบการเข้าถึง/เชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - จัดตั้งศูนย์สารสนเทศระดับกระทรวง/กรม เพื่อการแลกเปลี่ยนข่าวสาร
3. Public Health Surveillance (การเฝ้าระวังทางสาธารณสุข)
  - สร้างระบบ Call center ของระดับกระทรวง/กรม (1422 และ 1669)
  - การเฝ้าระวัง ตรวจจับในระบบรายงานปกติ ในภาวะก่อนเกิดเหตุ
  - มีระบบ Event base จากการเฝ้าระวังของเครือข่ายในชุมชน และสื่อต่างๆ
  - สร้างระบบการเตือนภัย เพื่อเตือนภัยแก่สาธารณชน
  - ติดตามปัญหาสุขภาพ และนำไปเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย
4. Situation Awareness and Emergency Warning (การตระหนักรู้สถานการณ์และการแจ้งเตือนภัยเหตุการณ์ฉุกเฉิน)

- การตรวจสอบข่าวและเหตุการณ์ที่ผิดปกติ
  - รวบรวม วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และจัดทำรายงานสถานการณ์โรค/ภัยสุขภาพ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร
5. Emergency Operations Coordination (การประสานงานเพื่อปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน)
- จัดทำคำสั่งการเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) พร้อมให้ผู้บริหารลงนาม
  - จัดทำเนียบรายชื่อเจ้าหน้าที่ในแต่ละกลุ่ม Functions สำหรับการติดต่อประสานงาน
  - จัดทำเนียบรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานทั้งภายในภายนอกองค์กร
6. Surge Capacities (การระดมทรัพยากรในภาวะฉุกเฉิน)
- จัดทำทะเบียน/สำรวจทรัพยากรของหน่วยงาน (คน-เงินงบประมาณ-สิ่งของ)
  - จัดทำทะเบียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนทรัพยากรในกรณีเร่งด่วน
7. Epidemiological Investigation & Control (การสอบสวนทางระบาดวิทยาและการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ)
- การเตรียมทีมสอบสวน เตรียมอุปกรณ์พัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานให้มีการหมุนเวียนทดแทนกันได้
  - สามารถควบคุมภาวะฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็ว และให้กลับมาอยู่ในภาวะปกติ
8. Public Health Laboratory Testing (การตรวจทางห้องปฏิบัติการสาธารณสุข)
- มีห้องปฏิบัติการที่สามารถตรวจวิเคราะห์โรคที่กรมควบคุมโรคกำหนดให้ดำเนินการ
  - เจ้าหน้าที่ มีความรู้ ความสามารถ ในการตรวจวิเคราะห์
  - ระบบในการจัดส่งส่งตรวจและการรายงานที่มีประสิทธิภาพ
9. Responder Safety and Health (ความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน)
- กำหนดพื้นที่/แบ่งระดับในภาวะฉุกเฉิน (เขียว เหลือง แดง)
  - บุคลากรมีความรู้ ความสามารถด้านความปลอดภัยทั้งโรคและภัยสุขภาพ
  - มีอุปกรณ์ ป้องกันตนเอง เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
10. Emergency Public Information (การสื่อสารความเสี่ยง)
- การเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสาร ข่าวลือ จากสื่อต่างๆ ทุกช่องทาง และประเมินการรับรู้ของสาธารณะ (Public Perceptions) เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย และจัดทำแผนการสื่อสารความเสี่ยงที่เหมาะสม รวดเร็ว
  - จัดทำประเด็น ข้อมูลข่าวสาร และผลิตสื่อ ในรูปแบบต่างๆ เช่น ประเด็นข่าว (Press release) ประเด็นสาร (Talking Point) Info graphic เป็นต้น ที่ถูกต้อง ครบถ้วน เหมาะกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย
  - ดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงผ่านช่องทางต่างๆ ที่เหมาะสม

- ประเมินผลและรายงานผลการสื่อสารความเสี่ยงต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์เพื่อปรับแผน และการดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม
  - จัดทำทำเนียบผู้บริหาร โฆษก และวิทยากร เพื่อแถลงข่าว ให้ข่าวกับสื่อมวลชน ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
11. Medical Materiel Management and Distribution (การจัดการและการกระจายเวชภัณฑ์)
- สำรวจเวชภัณฑ์ที่มีอยู่ในหน่วยงาน จัดทำทะเบียนเวชภัณฑ์ที่ต้องใช้ในแต่ละโรคและภัยสุขภาพ
  - สำรวจความต้องการของเครือข่าย
  - จัดทำแผนในการจัดหาและเตรียมเวชภัณฑ์ในภาวะปกติและในภาวะฉุกเฉิน
  - จัดทำระบบการเก็บรักษาเวชภัณฑ์แต่ละชนิดให้ถูกต้องเหมาะสม
  - จัดทำแผนการกระจายเวชภัณฑ์ให้หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน
  - กระจายเวชภัณฑ์ให้กับหน่วยงานเครือข่ายที่ขอรับการสนับสนุน
12. Mass Care (การดูแลประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมาก)
- จัดทำแผนรองรับกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน และมีการซ้อมแผน
  - เตรียมความพร้อมของสถานพยาบาลที่สามารถรองรับผู้ป่วย/ผู้บาดเจ็บ
  - เตรียมศูนย์อพยพ/ศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
  - มีการจัดหาอาหารและน้ำดื่ม เครื่องอุปโภค บริโภค
  - มีการเตรียมทีมบุคลากรทางการแพทย์ สำหรับดูแล ครอบคลุมทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ
  - มีการดูแลจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อม และการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้น
13. Non-pharmaceutical Interventions (มาตรการที่ไม่ได้ใช้ยา)
- การบังคับใช้กฎหมายกรณีเกิดเหตุภาวะฉุกเฉิน
14. Volunteer management (การจัดการกลุ่มอาสาสมัครที่ร่วมดำเนินการในพื้นที่เกิดเหตุ)
- การวางระบบการลงทะเบียน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบของกลุ่มอาสาสมัคร ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เกิดเหตุ
  - การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์, เวชภัณฑ์ เบื้องต้น ในการดำเนินงานตามเหมาะสม
  - ติดตามการดำเนินงานและความปลอดภัยของกลุ่มอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เกิดเหตุ
15. Community Recovery (การฟื้นฟูชุมชนให้กลับสู่สภาวะปกติ)
- การจัดการสิ่งแวดล้อม, สุขาภิบาล ในชุมชนที่เกิดเหตุ ให้กลับสู่สภาวะปกติ
  - การดูแลสุขภาพกายและจิตใจ แก่กลุ่มเสี่ยงและผู้ได้รับผลกระทบที่ประสบเหตุภาวะฉุกเฉิน

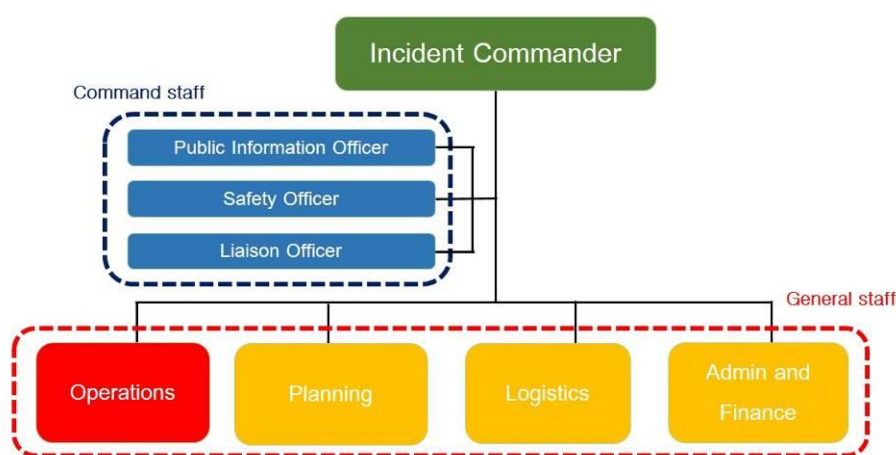
3.2 แนวคิดการดำเนินงาน

กรมควบคุมโรคมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเครือข่ายในการจัดการสถานการณ์และเหตุการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขภายใต้การตอบสนองจะต้องมีการจัดการผ่านปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค และอาศัยการตัดสินใจภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ที่เป็นศูนย์กลาง

3.2.1 ส่วนประกอบสำคัญ

- a) กรมควบคุมโรคจะสนับสนุนแนวคิด กระบวนการ โครงสร้างของแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย (AHP) และความรับผิดชอบสำหรับบทบาทหน้าที่ในด้านการเตรียมความพร้อมและการตอบสนองเฉพาะด้าน
- b) กรมควบคุมโรคจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในระดับที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ เพื่อช่วยเหลือ พันพู่สาธาณูปโภคทางการแพทย์และสาธารณสุขในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่เป็นอันตราย
- c) เนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือการโจมตีของผู้ก่อการร้ายจำนวนมากเกิดขึ้นโดยไม่มีการแจ้งเตือน กรมควบคุมโรคจะใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการที่เหมาะสมภายในเวลาที่เหมาะสมซึ่งอาจต้องดำเนินการทันที
- d) การติดตามภัยคุกคามด้านสาธารณสุขทั้งในและต่างประเทศผ่านกลไกการเฝ้าระวังและการรายงาน กรมควบคุมโรคควรจะได้รับรายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์อย่างรวดเร็ว เพื่อยืนยันข้อเท็จจริง นำไปสู่การตอบสนองต่อคำร้องขอการสนับสนุนสำหรับความช่วยเหลือและการพัฒนากลยุทธ์เพื่อบรรเทาและกำหนดภัยคุกคามที่หลากหลาย
- e) ผู้อำนวยการในทุกระดับของกรมควบคุมโรค ต้องทบทวนการดำเนินงานในขั้นตอนเริ่มต้นของเหตุการณ์อันตรายทั้งหมดเพื่อพัฒนาการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขที่สำคัญ
- f) ผู้บริหารต้องสนับสนุนแนวคิด กระบวนการ และโครงสร้างของ AHP และยอมรับความรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ด้านการเตรียมความพร้อมและการตอบสนองที่เฉพาะเจาะจง
- g) ผู้บริหารทั้งหมดจะสนับสนุนการพัฒนาและการปรับปรุงความต่อเนื่องของการดำเนินงานแผน (COOP) ที่กำหนด
- h) ผู้อำนวยการหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบต่อ ICS ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับหน่วยงานในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน:
  - กำหนดตำแหน่งผู้บัญชาการเหตุการณ์ เช่น IM, รอง IM
  - ปฏิบัติหน้าที่ Liaison Officer หรือ EOC manager
  - ขอแต่งตั้งคำสั่งเจ้าหน้าที่หน่วยที่ได้รับมอบหมายให้ตามภารกิจที่สำคัญในระบบบัญชาการเหตุการณ์
  - พัฒนา ฝึกอบรม และฝึกซ้อมแผนสนับสนุนสำหรับบุคลากรเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์

โครงสร้างของระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System; ICS) ในการบังคับบัญชา สั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพของ ระบบการบริหารจัดการและบุคลากร เพื่อรองรับการปฏิบัติงานในสถานการณ์ฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข ภายใต้ระบบบัญชาการสถานการณ์ (Incident Commander System; ICS) ซึ่งประกอบไปด้วย โครงสร้าง อำนาจการ การสั่งการ และบทบาทหน้าที่ในภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข ดังนี้

3.2.2 การดำเนินงานภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค

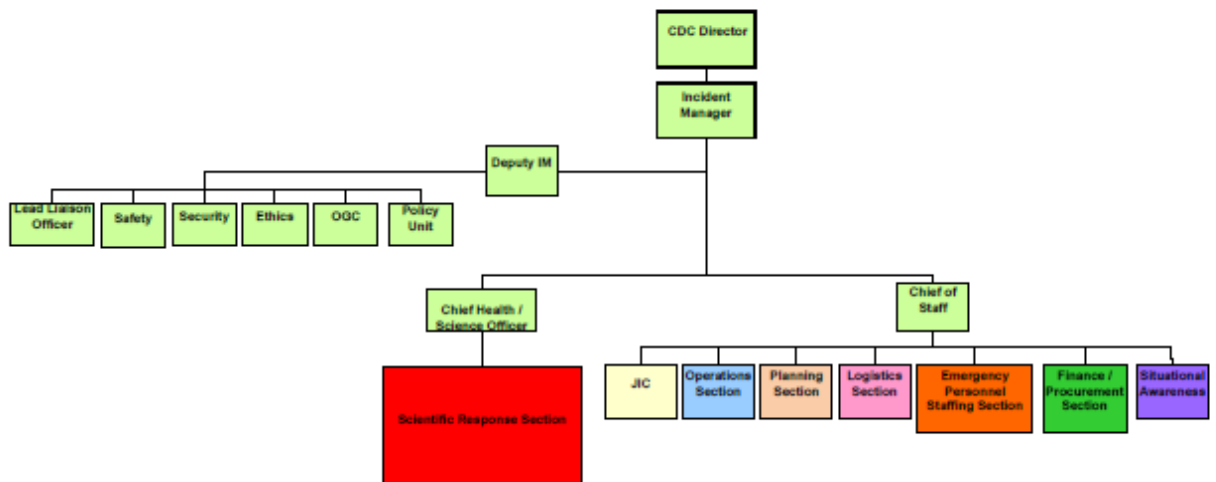
การจัดการภาวะฉุกเฉินของกรมควบคุมโรค ได้นำระบบการจัดการเหตุการณ์ (IMS) มาใช้เป็นแนวทาง ในการดำเนินการการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ซึ่งระบบการจัดการเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ ได้อยู่บนระบบการจัดการ ภาวะฉุกเฉินระดับชาติ หรืออาจจะใช้ คำว่า Incident Command System (ICS) ระบบบัญชาการเหตุการณ์ อย่างไรก็ตามกรมควบคุมโรค เน้นการบริหารจัดการ มากกว่าการสั่งการ ระบบการจัดการเหตุการณ์ของ กรมควบคุมโรค ได้กำหนดให้ ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน (ครฉ.) เป็นหน่วยงาน หลักของการประสานงานโดยปฏิบัติหน้าที่คล้ายกับผู้ประสานงานสำหรับการนำระบบจัดการเหตุการณ์ไปใช้นั้น

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ตั้งอยู่ที่กรมควบคุมโรค อาคาร 2 ชั้น 3 ทำหน้าที่เป็น ศูนย์กลางในการจัดการเหตุการณ์ และควบคุมสั่งอำนวยการความเสถระหว่างการโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ในขณะที่ตอบโต้เหตุการณ์จะใช้ระบบการจัดการเหตุการณ์แบบรวมศูนย์ การตอบโต้ภาวะฉุกเฉินของหน่วยงาน ทั้งหมดจะได้รับการสนับสนุนและประสานงานภายในกรมควบคุมโรค และในกรณีที่สถานการณ์ที่ศูนย์ ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ไม่สามารถดำเนินการจากสถานที่หลักได้ การดำเนินการตอบโต้ภาวะ

ฉุกเฉินทางสาธารณสุขต่าง ๆ จะถูกย้ายไปที่สถานที่ที่ได้จัดเตรียมไว้และดำเนินงานตามแผนสำรองและขั้นตอนของ Continuity of Operations (COOP)

โครงสร้างของระบบการจัดการเหตุการณ์ของกรมควบคุมโรค มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ ดังภาพ

Figure 4: Generic CDC IMS Structure

การกำหนดกล่องภารกิจขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เช่น การควบคุมการติดเชื้อ การสั้วแพทย์ หรือมาตรการที่ไม่ใช่ยา อาจถูกเปิดใช้งานเพื่อรองรับความต้องการของการตอบสนอง และการปรับใช้กับภาคสนาม

บทบาทหน้าที่ตามกล่องภารกิจ

กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ(Operations)

หน้าที่หลัก:

- ทีมปฏิบัติการส่วนกลาง
  1. จัดระบบการปฏิบัติการภาคสนามในการปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน เช่น กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ
  2. ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือ และกระบวนการปฏิบัติงาน (JAS: Job Action Sheet)
  3. รวบรวมความรู้มาตรฐาน มาตรการในการปฏิบัติงานภาคสนาม
  4. จัดทำรูปแบบการรายงาน จากกลุ่มภารกิจปฏิบัติการภาคสนามให้เหมาะสมกับเหตุการณ์
  5. การประสานงาน (ระบบเชื่อมประสานข้อมูล) กับกลุ่มภารกิจปฏิบัติงานภาคสนาม

• ทีมปฏิบัติการภาคสนาม

1. กำหนดมาตรการความปลอดภัยของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน
2. ประเมินขนาด ความรุนแรง การกระจาย ของปัญหา(Rapid Assessment) และสรุปผลแจ้งศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินผ่าน Situation Awareness Team
3. ปฏิบัติการควบคุมสถานการณ์ภาวะฉุกเฉินในพื้นที่
4. รายงานสถานการณ์และปัญหาอุปสรรค หรือร้องขอการสนับสนุนเพิ่มเติมกับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินผ่าน Situation Awareness Team เป็น Real time
5. รายงานผลการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงานให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบ

กลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness : SA)

หน้าที่หลัก:

1. เฝ้าระวังและตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติ ตรวจสอบข่าวการระบาด ติดตามสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่สำคัญทั้งในและต่างประเทศ
2. ประเมินสถานการณ์ พยากรณ์สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ
3. ประสานข้อมูลสถานการณ์ การควบคุมป้องกันการระบาด ระหว่างทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค กับทีมระดับเขต จังหวัด และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. สื่อสารกับผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย ข้อสั่งการมาตรการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
5. เสนอให้เปิดและปิด EOC

กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication)

หน้าที่หลัก:

1. เฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ทุกช่องทาง และประเมินการรับรู้ของสาธารณะ (Public perceptions) เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำแผนการสื่อสารความเสี่ยงที่เหมาะสมและรวดเร็ว
2. เฝ้าระวังข่าวลือ จากช่องทางต่างๆ และตอบโต้ที่เหมาะสมและรวดเร็ว
3. จัดทำข้อมูลข่าวสาร ประเด็นข่าว (Press release) ประเด็นสาร (Talking point) ที่ถูกต้องแม่นยำ และครบถ้วน เหมาะกับสถานการณ์และกลุ่มภารกิจเป้าหมาย
4. ดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงผ่านช่องทางต่างๆ รวมทั้งผลิตสื่อ เพื่อเผยแพร่ด้วยรูปแบบและภาษาที่เหมาะสม
5. ประสานกับกลุ่มภารกิจงานย่อย เพื่อจัดการและUpdateข้อมูลที่เป็นเพื่อเผยแพร่และสื่อสารความเสี่ยง
6. จัดทำทำเนียบผู้บริหาร โฆษก และวิทยากร เพื่อแถลงข่าว ให้ข่าวสื่อมวลชน ให้ความรู้ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข เพื่อดำเนินการสื่อสารความเสี่ยง
8. ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานสื่อสารความเสี่ยงต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์

กลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วย (Case Management)

หน้าที่หลัก:

1. ดำเนินการตามมาตรฐานแนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดจนแนวทางในการป้องกันการติดเชื้อ
2. ประสานกับห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุขเพื่อจัดทำแนวทางการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม
3. ประสานและ/หรือจัดเตรียมสถานที่สำหรับการ แยกกัก กักกันและคุมไว้สังเกตอาการ
4. จัดกลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic care) และฝึกซ้อมกลุ่มภารกิจเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานการป้องกันการติดเชื้อได้อย่างเหมาะสม
5. จัดกลุ่มภารกิจผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาด้านการแพทย์และการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแก่สถานพยาบาลที่รับดูแลรักษาผู้ป่วย

กลุ่มภารกิจด้านควบคุมโรคระหว่างประเทศ (Point of Entry)

หน้าที่หลัก:

1. ตรวจคัดกรองผู้เดินทางที่มาจากพื้นที่เสี่ยง
2. ทบทวนและฝึกปฏิบัติการดำเนินงานตามมาตรฐานการควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศแก่เจ้าหน้าที่ร่วมปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน
3. ควบคุมกำกับให้มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน IHR 2005 Point of Entry (ภาวะฉุกเฉิน) ตามมาตรฐานคู่มือพัฒนาสมรรถนะหลักช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ IHR 2005
4. จัดทำฐานข้อมูลผู้เดินทางและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และส่งต่อข้อมูลให้SAT

กลุ่มภารกิจการสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์ และส่งกำลังบำรุง (Stockpiling and Logistics)

หน้าที่หลัก:

1. จัดทำแผน สรรหา สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก สำรองเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ อุปกรณ์เทคโนโลยีและสารสนเทศ (IT) อุปกรณ์และระบบสื่อสาร เสี่ยงและอุปกรณ์ยังชีพ และยานพาหนะตามแผนที่กำหนด
2. จัดทำแผน กระจาย ดูแลกำกับ และจัดส่งเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ อุปกรณ์เทคโนโลยีและสารสนเทศ (IT) อุปกรณ์และระบบสื่อสาร เสี่ยงและอุปกรณ์ยังชีพ ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามแผนที่กำหนด
3. จัดทำแผน สรรหา จัดตั้งสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทีมปฏิบัติการ และศูนย์พักพิงสำหรับผู้ประสบภัย

4. ดูแลรักษาทีมปฏิบัติการที่ได้รับการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย
5. จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร (ยกเว้นกำลังคน) และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

กลุ่มภารกิจกฎหมาย

หน้าที่หลัก:

1. ทบทวน รวบรวม วิเคราะห์ พร้อมจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน และงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำคำสั่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้อง
3. เป็นที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย
4. สื่อสารและถ่ายทอดกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจ และปฏิบัติได้ถูกต้อง
5. ประเมินผลกระทบของกฎหมายที่บังคับใช้
6. ช่วยจัดทำคำร้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

กลุ่มภารกิจการเงินและงบประมาณ (Finance/Administration)

หน้าที่หลัก:

1. วางแผนงบประมาณของ EOC ในภาวะฉุกเฉิน
2. จัดทำระบบธุรการการเงิน งบประมาณ สนับสนุนภารกิจ EOC
3. ติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณและรายงาน EOC
4. สนับสนุนงบประมาณให้ทีมปฏิบัติงานได้ทันเวลา
5. บันทึกเวลาปฏิบัติงานและจ่ายค่าตอบแทนตามเวลา
6. สรุปรายงานทางการเงินและวิเคราะห์ต้นทุนการดำเนินการและความคุ้มค่า
7. จัดทำประกันชีวิต ดำเนินการเรียกร้อง ดูแลชดเชยค่าเสียหายสำหรับอุบัติเหตุและการบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

กลุ่มภารกิจกำลังคน

หน้าที่หลัก:

1. จัดทำฐานข้อมูลกำลังคน พร้อมระบุสมรรถนะให้เป็นปัจจุบัน
2. จัดหากำลังคนเข้าทำงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินตามที่ผู้บัญชาการเหตุการณ์กำหนด
3. จัดทำผังการติดต่อสื่อสารหรือช่องทางการสื่อสาร เพื่อระดมสรรพกำลังในการปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินภายในเวลาที่กำหนด
4. จัดทำแผนพัฒนากำลังคน และมีระบบกำกับติดตามประเมินผล
5. จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องของภารกิจองค์กรด้านสำรองกำลังคน (BCP)
6. จัดทำพัฒนา และประเมินระบบการสร้างแรงจูงใจ

7. กำหนดตัวชี้วัดร่วมของแต่ละสำนัก/กลุ่มงานเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการ

กลุ่มภารกิจประสานงานและเลขานุการ (Liaison)

หน้าที่หลัก:

1. จัดทำทำเนียบเครือข่ายเพื่อการประสานงานทั้งภายใน ภายนอกกรมควบคุมโรคและกระทรวงสาธารณสุข
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน ภายนอกกรมควบคุมโรคและกระทรวงสาธารณสุข

กลุ่มภารกิจบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC manager)

หน้าที่หลัก:

1. ประสานหาสถานที่สำหรับการทำงานของทีมย่อยต่างๆ ในศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) ให้เพียงพอ
2. ประสานจัดการประชุม จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของระบบบัญชาการเหตุการณ์ และทีมย่อยของระบบบัญชาการเหตุการณ์
3. สรุปรายงานการประชุม ข้อเสนอ ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และสื่อสารข้อเสนอไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็ว
4. วางแผน ผลักดัน และติดตามให้ข้อเสนอของผู้บัญชาการเหตุการณ์ได้รับการปฏิบัติอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
5. ให้การสนับสนุนงานด้านบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้านให้กับทีมย่อยทุกทีมในระบบบัญชาการเหตุการณ์
6. รับผิดชอบงานสารบรรณของระบบบัญชาการเหตุการณ์

3.2.3 ระดับการตอบสนองของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

การปฏิบัติการของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค สามารถแบ่งระดับของการปฏิบัติการ ดังนี้

3.2.4 เกณฑ์การเปิดใช้งานและยกระดับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

1. ภาพรวมศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

- a) ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค พร้อมด้วยบุคลากรจากแผนกปฏิบัติการฉุกเฉิน (DEO) ทำหน้าที่เป็นแกนหลักในระบบบัญชาการเหตุการณ์ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ
- b) ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ปฏิบัติงาน 24/7/365 ใน 3 ระดับ คือ
  - **WATCH MODE** : ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค มีเจ้าหน้าที่หลักที่ปฏิบัติงานประจำ เฝ้าระวังข้อมูล เหตุการณ์ด้านสาธารณสุขหรือเหตุการณ์ที่อาจเกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวัง 2 ท่าน และเจ้าหน้าที่สนับสนุนทางเทคนิคและเจ้าหน้าที่จากพื้นที่ปฏิบัติการ ที่สอดคล้องกับกิจกรรม "ก่อนเกิดเหตุ"
  - **ALERT MODE** : ยกระดับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน ไปยังโหมดแจ้งเตือนเมื่ออุบัติการณ์หรือเหตุการณ์เกิดขึ้น ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดข้อมูลที่สำคัญของผู้บริหาร (DCIRs) ที่ได้กำหนดไว้ หรือเมื่อการดำเนินการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต้องการการมีส่วนร่วมมากขึ้น การแจ้งเตือนส่งผลให้ระดับการรับรู้เพิ่มขึ้น การติดต่อกับหน่วยงานอื่นมากขึ้น การวางแผนเฉพาะเหตุการณ์ และ/หรือการระดมทรัพยากรเบื้องต้น ระดับการแจ้งเตือนสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งก่อนเหตุการณ์ ระหว่างเกิดเหตุการณ์ หรือหลังเหตุการณ์
  - **RESPONSE MODE** : การตอบสนองภาวะฉุกเฉินเกิดขึ้นเมื่อ ICS หรือ IMS ถูกเปิดใช้งาน และโดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตาม "เหตุการณ์"
- c) ในบางกรณี กรมควบคุมโรคอาจจะใช้เลือกใช้การทำงานของเจ้าหน้าที่ในระบบปกติ โดยอาจจะยังไม่ต้องเปิดใช้งาน IMS โดยเมื่อ ต้องร้องขอ "การใช้งานเจ้าหน้าที่ของกองที่มีหน้าที่ปฏิบัติงาน" ต้องดำเนินการผ่านผู้อำนวยการหน่วยงาน ไปยังผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ

2. ลำดับการพิจารณายกระดับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน

- a) การเปิดใช้งานระบบบัญชาการเหตุการณ์ สำหรับเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุขสามารถเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับ:
  - ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารกรมควบคุมโรค หรือผู้บริหารหน่วยงาน พิจารณายกระดับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Activate EOC)
  - การอนุมัติ หรือการให้คำแนะนำสำหรับการยกระดับเปิดใช้งานศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน จากเกณฑ์การประเมินเบื้องต้นที่ได้กำหนดไว้ (ตามที่อธิบายไว้ในข้อ c)

- เมื่อมีการยกระดับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Activate EOC) ผู้บริหารระดับสูงดำเนินการพิจารณาแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander: IC) ที่มีความเหมาะสมต่อเหตุการณ์นั้น ๆ
  - ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (IC) ของเหตุการณ์ดังกล่าว พิจารณาแต่งตั้งกลุ่มภารกิจภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) ตามความเหมาะสมต่อเหตุการณ์
  - กลุ่มภารกิจประสานงานและเลขานุการ ประสานหัวหน้ากลุ่มภารกิจที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน
- b) กรณีไม่ยกระดับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน ผู้บริหารระดับสูงพิจารณาแล้วว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่เข้าเกณฑ์ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขให้ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ ติดตาม เฝ้าระวัง ประเมินสถานการณ์และประเมินความเสี่ยงของเหตุการณ์ดังกล่าวตามระบบปกติอย่างต่อเนื่อง หากยังไม่มี การเปิดใช้งาน IMS/ICS ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน อาจเรียกประชุมทีมประเมินเบื้องต้น Preliminary Assessment Team (PAT) เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามด้านสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้น พิจารณานับพื้นฐานของขอบเขต ผลกระทบ และ/หรือความจำเป็นของภัยคุกคามด้านสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้นสำหรับการจัดการแบบรวมศูนย์ กลางว่าควรมีการแนะนำเพื่อเปิดใช้งาน IMS หรือไม่ หากเหตุการณ์ที่ได้เฝ้าระวังมีความรุนแรงและมีผลกระทบในวงกว้าง ให้ทีมตระหนักรู้สถานการณ์จัดทำ เสนอรายงานการประเมินสถานการณ์ และข้อเสนอเพื่อพิจารณาให้กับผู้บริหารระดับสูง กรมควบคุมโรครับทราบและพิจารณายกระดับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Activate EOC) ต่อไป
- c) กรมควบคุมโรคกำหนดความจำเป็นในการเปิดใช้งาน IMS แบบรวมศูนย์ตามการประเมินของตนเอง อาจต้องปรึกษากับผู้อำนวยการกอง ครร. หากได้รับการพิจารณาแล้ว ผู้อำนวยการกอง ครร. จะรับรองและส่งต่อคำแนะนำสำหรับการเปิดใช้งาน ไปยังผู้บริหารกรมควบคุมโรค เพื่อขออนุมัติ
- d) เมื่อเปิดใช้งานระบบ IMS/ICS จะมีการกำหนดและระบุผู้จัดการเหตุการณ์และเจ้าหน้าที่ตามระบบ IMS ในภารกิจที่สำคัญอื่นๆ

3. การเปลี่ยนแปลงระดับภาวะฉุกเฉิน (Transition Triggers)

- a) ระดับในระหว่างการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน อาจจะเปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไป ส่งผลให้เกิดกิจกรรมการตอบสนองที่แตกต่างกัน ซึ่งถูกกำหนดโดยผู้บัญชาการเหตุการณ์ IM/IC โดยปรึกษาหารือร่วมกับหัวหน้ากลุ่มภารกิจอื่นๆ เช่น ภารกิจยุทธศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้อำนวยการกอง ครร. การเปลี่ยนแปลงระดับการภาวะฉุกเฉินนั้น ได้รับการอนุมัติโดยอธิบดีกรมควบคุมโรค และการเพิ่มระดับการเปิดใช้งาน IMS ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินกรณีนั้น

b) ระดับการเปิดใช้งาน IMS/ICS ถูกกำหนดตามระดับของการปฏิบัติการ และจำนวนบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในการเผชิญเหตุอาจไม่ได้รับบุคลากรตามลำดับต่อไปนี้

- **ภาวะฉุกเฉินระดับ I** – ระดับการเปิดใช้งานต่ำสุด ระดับนี้จะถูกTriggerโดยค่าเริ่มต้น ยกเว้นแต่จะมีการระบุเกณฑ์สำหรับระดับที่สูงกว่าในระหว่างกระบวนการเปิดใช้งาน IMS เริ่มต้น การเปิดใช้งานระดับ I หมายความว่า การดำเนินงานขั้นต่ำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สามารถจัดการกับความต้องการหลักของการตอบสนองได้ โดย กอง ครฉ. เป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุน IMS/ICS
- การเปลี่ยนจากการเปิดใช้งานภาวะฉุกเฉินระดับ I เป็นภาวะฉุกเฉินระดับ II ขึ้นอยู่กับ การพิจารณาว่าการปฏิบัติการที่มีความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์ที่จำเป็นในการ จัดการเหตุการณ์ หรือมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการร้องขอกำลังเสริมที่สำคัญ หรือเข้าเกณฑ์ตามเงื่อนไข 4 ข้อ ในเกณฑ์ ทั้งหมดต่อไปนี้:
  1. ระดับความรุนแรงหรือจำนวนผู้ป่วย หรือผู้ได้รับผลกระทบ จากโรคหรือภัย เมื่อ โรคหรือภัยมีความรุนแรง มีผลกระทบมากขึ้น (ภาพรวมของประเทศ)
  2. การเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่นอกเวลาทำการ และ/หรือเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานเป็น กะหลายกะ
  3. เจ้าหน้าที่ประสานงานเพิ่มเติม (นอกเหนือจากปฏิบัติงานตามปกติ)
  4. การตอบสนองต่อนโยบายเฉพาะ
  5. จำเป็นต้องมีการปรับใช้ในกรณีฉุกเฉินหลายครั้ง หรือมีการร้องขอให้มีการจัดการ ภาวะฉุกเฉินในหลายพื้นที่
  6. จำนวนการร้องขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยเป็น เวลามากกว่า 3 วันติดต่อกัน
  7. การสอบถามของสื่อเพิ่มขึ้นเกินปริมาณปกติ หรือเวลาทำการมากกว่า 3 วัน ติดต่อกัน
  8. ปริมาณการโทรสอบถามข้อมูลได้เพิ่มขึ้นถึงระดับที่ต้องการกำลังการเสริม
  9. หน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ/ท้องถิ่น (หรือกระทรวงสาธารณสุข) ได้ขอความ ช่วยเหลือจากกรมควบคุมโรค เกี่ยวกับกิจกรรมการตอบสนองต่อการป้องกัน ควบคุมโรค การสนับสนุน Call center การทดสอบในห้องปฏิบัติการ หรือการ ปรับใช้ทรัพยากร
  10. จำเป็นต้องมีการอัปเดตบทสรุปของผู้บริหาร มากกว่าหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์

- **ภาวะฉุกเฉินระดับ II** – ระดับการเปิดใช้งานนี้ต้องการเจ้าหน้าที่สำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการปฏิบัติการ หรือการเพิ่มเจ้าหน้าที่ที่สำคัญเพื่อให้บริการสนับสนุน IMS/ICS
- การเปลี่ยนจากภาวะฉุกเฉินระดับ II เป็นระดับ ภาวะฉุกเฉินระดับ III ขึ้นอยู่กับเกณฑ์เดียวกันกับข้างต้น นอกเหนือจากข้อกำหนดดังกล่าวอาจรวมถึงขนาดของเหตุการณ์ที่ใหญ่ขึ้น หรือเป็นไปตามเกณฑ์ต่อไปนี้อย่างน้อย 1 ข้อ:
  1. การตอบสนองความต้องการอาจต้องมีการจัดลำดับความสำคัญใหม่ในระดับหน่วยงานเพื่อการจัดหาบุคลากร และการจัดสรรงบประมาณ
  2. โฆษกกรมควบคุมโรคได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแถลงข่าวอย่างเป็นทางการตามปกติ รวมทั้งการบรรยายสรุปต่อรัฐสภาและหน่วยงานงานระดับชาติ
  3. มีการจัดตั้งหน่วยประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินของหน่วยงานภายนอก
- **ภาวะฉุกเฉินระดับ III** – ภาวะฉุกเฉินระดับสูงสุดของการเปิดใช้งาน ระดับนี้สำหรับการตอบสนองในระดับที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งมักจะต้องการใช้การสนับสนุนทั่วทั้งหน่วยงาน และใช้ทรัพยากรจำนวนมาก

4. การทบทวนหลังการดำเนิน (After Action Review) และการวางแผนการดำเนินการแก้ไข (Corrective Action Planning)

กล่องภารกิจการวางแผน (Planning) ดำเนินการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะหลังการดำเนินการจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานระหว่างการเปิดใช้งาน IMS/ICS เพื่อประเมินความสามารถในการตอบสนองโดยรวม ข้อมูลนี้จะถูกรวบรวมโดยส่วนการวางแผน การดำเนินการ AAR Workgroup เพื่อพัฒนา AAR เฉพาะเหตุการณ์ เพื่อนำมาการปรับปรุงแผน (IP) ต่อไป โดยจะถูกร่างขึ้นภายใน 60 วันหลังจากปิดใช้งาน IMS/ICS

ส่วนที่ 4

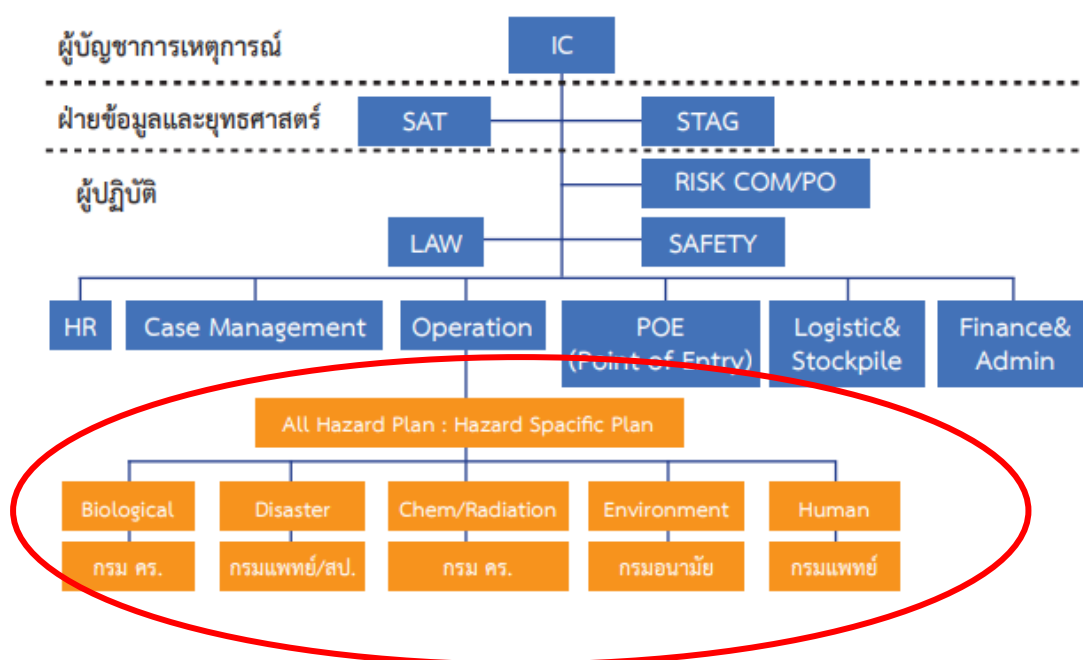
การกำหนดความรับผิดชอบ

(ORGANIZATION AND ASSIGNMENT OF RESPONSIBILITIES)

ภายใต้ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค และส่วนเจ้าหน้าที่ตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ ได้รับมอบหมายความรับผิดชอบในการสนับสนุนภารกิจในระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ งานและความรับผิดชอบเหล่านี้ถูกจัดประเภทเป็น ก่อนเกิดเหตุการณ์ (ป้องกัน ปกป้อง หรือบรรเทา) ระหว่างเกิดเหตุการณ์ (การตอบสนอง) และหลังเกิดเหตุการณ์ (การกู้คืน) ตามที่กล่าวไว้ก่อนหน้านี้เกี่ยวกับขีดความสามารถหลักด้านสาธารณสุข

ความรับผิดชอบในระดับกรม

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุข (PHEOC)

ภารกิจหลักที่สำคัญ ในระยะก่อนเกิดภาวะฉุกเฉิน ระยะระหว่างเกิดเหตุ และระยะหลังเกิดเหตุ
ของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

ขั้นตอน	Public Information Officer	Technical & Strategic Advisor(s)	Liaison Officer	Safety Officer	Situation Awareness			Chief of Operations				Chief of Support			
						Legal	POE/Quarantine	Investigation & Containment	Case Management	Environment & Sanitation	Risk Communication	Planning	Logistic	Human Resource	Admin & Finance
ระยะการเตรียมความพร้อมก่อนเกิดภาวะฉุกเฉิน (Preparedness phase)															
1. จัดทำ/ทบทวนโครงสร้างการดำเนินงานตามระบบ ICS และแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานเตรียมพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินฯ			✓									✓		✓	
2. รวบรวม ข้อมูล ติดตามสถานการณ์/วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินแนวโน้มสถานการณ์ สรุปในส่วนที่เกี่ยวข้อง					✓										
3. ประเมินความเสี่ยงในพื้นที่รับผิดชอบ					✓										
4. จัดทำแผนบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมถึงแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (IMP /IAP) และจัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร												✓			
5. ซ้อมแผนตอบโต้ภายในหน่วยงานและร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงโรคและภัย			✓					✓	✓			✓			
6. พัฒนาศักยภาพ ทบทวนความรู้ /ทักษะ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. ศึกษา พัฒนานอกระบบความรู้ คู่มือ มาตรฐาน แนวทางการปฏิบัติงาน		✓										✓		✓	
8.จัดทำแผนและงบประมาณดำเนินงานด้านสาธารณสุข ได้แก่ จัดทำคำขอใช้งบฉุกเฉิน การขออนุมัติปฏิบัติราชการ						✓						✓			✓
9.จัดระบบการสื่อสารความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพทั้งระบบหลักและสำรองและประเด็นสื่อสาร/แผนล่วงหน้าพร้อมกำหนดช่องทางการ											✓				✓

ขั้นตอน	Public Information Officer	Technical & Strategic Advisor(s)	Liaison Officer	Safety Officer	Situation Awareness	Legal	POE/Quarantine	Chief of Operations				Chief of Support			
								Investigation & Containment	Case Management	Environment & Sanitation	Risk Communication	Planning	Logistic	Human Resource	Admin & Finance
สื่อสาร															
10. จัดทำบัญชีรายชื่อเครือข่าย ที่อยู่/ เบอร์โทร และE-mail address			✓											✓	
11. จัดทำระบบและแนวทางในการบริหารจัดการ เวชภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ												✓			✓
12. รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง						✓									
ระยะการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Response phase)															
1.IC ประกาศใช้แผนเตรียมพร้อมด้านการแพทย์ และการสาธารณสุข		✓										✓			
2. จัดประชุมศูนย์ปฏิบัติการเตรียมพร้อมด้านการแพทย์และการสาธารณสุข การติดตามและ รายงานข้อสั่งการ			✓												✓
3.ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานพื้นที่ในการทำงาน			✓					✓							
4. ประสานข้อมูลสถานการณ์โรค/ภัย หลังเกิดสาธารณสุขภัยในพื้นที่					✓										
5.วิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์ภัย (เพื่อเสนอ IC พิจารณาตัดสินใจ วางแผน สั่งการหรือประกาศยุติ การใช้แผนฉุกเฉินฯ)		✓			✓							✓			
6. จัดทีมเฝ้าระวังเคลื่อนที่เร็วสนับสนุน เพิ่มขีดความสามารถในการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ								✓	✓						
7. การวินิจฉัย ดูแล และรักษาโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน									✓						
8. สนับสนุนเวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ด้านการเฝ้าระวังและควบคุมโรค/ภัย													✓		✓
9. จัดทำระบบรายงานและสรุปผลการปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ขั้นตอน	Public Information Officer	Technical & Strategic Advisor(s)	Liaison Officer	Safety Officer	Situation Awareness			Chief of Operations					Chief of Support			
						Legal	POE/Quarantine	Investigation & Containment	Case Management	Environment & Sanitation	Risk Communication	Planning	Logistic	Human Resource	Admin & Finance	
10. แก้ไข ปรับปรุง กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทางกฎหมาย						✓										
11. การเฝ้าระวัง คัดกรองผู้เดินทาง รวมทั้งการ กักกันโรค				✓		✓	✓		✓							
12. การจัดการผู้สัมผัสที่มีความเสี่ยง						✓	✓	✓	✓							
13. การสื่อสารความเสี่ยงให้กับประชาชนและตอบโต้ข่าวลือ ประเมินการรับรู้ และจัดทำสื่อต้นแบบ เพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลการสื่อสาร	✓															
14. การระดมสรรพกำลัง(Surge capacity)และทรัพยากรตามเกณฑ์ที่กำหนดแต่ละลำดับ และปฏิบัติตามแผน BCP เพื่อให้เกิดการบริหารภารกิจอย่างต่อเนื่อง												✓			✓	
ระยะหลังการระบาด (Rehabilitation and Reconstruction Recovery)																
1. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรค/ในพื้นที่ที่เกิด สาธารณภัย					✓							✓				
2. จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลการดำเนินงานรวมทั้งปัญหา/อุปสรรค/ถอดบทเรียน เพื่อปรับปรุงแผนรองรับสาธารณภัยในครั้งต่อไป			✓													
3. นำผลสรุปจากการทำAAR มาปรับปรุงแผนภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ AHP IAP BCP		✓	✓									✓			✓	
4. สรุปผลการดำเนินงาน/รายงานตามระบบ			✓													
5.ติดตาม/จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์การเกิด การระบาดของโรคหรือภัย เพื่อเสนอผู้บริหารปิด EOC					✓			✓								
6. ปรับระเบียบกฎหมาย รวมถึงกาจัดการข้อ ร้องเรียน						✓										

ขั้นตอน	Public Information Officer	Technical & Strategic Advisor(s)	Liaison Officer	Safety Officer	Situation Awareness			Chief of Operations				Chief of Support			
						Legal	POE/Quarantine	Investigation & Containment	Case Management	Environment & Sanitation	Risk Communication	Planning	Logistic	Human Resource	Admin & Finance
7. deactivate demobilization (การฟื้นคืนระบบสาธารณสุข สุขภาพ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม) ตาม SOP การลดระดับ			✓									✓	✓	✓	✓
7. ปิด EOC		✓													

บทบาทหน้าที่หน่วยงานปฏิบัติร่วมที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข

บทบาทหน้าที่ :

1. จัดทำและเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการแพทย์และการสาธารณสุขระดับชาติ
2. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการแพทย์และการสาธารณสุขระดับชาติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกระดับ ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานกลางของหน่วยงานทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
3. เป็นหน่วยงานหลักด้านการแพทย์และการสาธารณสุขรับผิดชอบในการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และการสาธารณสุข และจัดให้มีระบบบัญชาการเหตุการณ์ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งจัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และการสาธารณสุขในระดับต่าง ๆ
4. สนับสนุนและพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรในการจัดการภาวะฉุกเฉินและสาธารณภัยทั้งระยะก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย
5. พัฒนาและบริหารจัดการระบบสื่อสารสั่งการ และเป็นศูนย์ประสานการเชื่อมโยงของหน่วยงานสาธารณสุขทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะฉุกเฉินและสาธารณภัย
6. สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ องค์กรความรู้ และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ บริการ และวิชาการ

7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

หน่วยงานหลัก : สภากาชาดไทย

บทบาทหน้าที่ : สนับสนุนการปฏิบัติใน สปฉ.8 ส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข

หน่วยงานหลัก : กระทรวงกลาโหม

บทบาทหน้าที่ :

1. สนับสนุนการปฏิบัติใน สปฉ.8 ส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข
2. สนับสนุนส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข โดยมี สถานพยาบาลในสังกัด กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยสนับสนุน

หน่วยงานหลัก : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

บทบาทหน้าที่ : สนับสนุนการปฏิบัติใน สปฉ.8 ส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข

หน่วยงานหลัก : เครือข่ายโรงพยาบาลกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (UHosNet)

บทบาทหน้าที่ :

1. สนับสนุนการปฏิบัติใน สปฉ.8 ส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข
2. สนับสนุนการดำเนินงานข้อมูลทางวิชาการในด้านต่างๆ
3. สนับสนุนทีมปฏิบัติการทางการแพทย์ โรงพยาบาลในสังกัด ในสถานการณ์ฉุกเฉิน

หน่วยงานหลัก : สมาคมโรงพยาบาลเอกชน

บทบาทหน้าที่ :

1. สนับสนุนการปฏิบัติใน สปฉ.8 ส่วนงานการแพทย์และสาธารณสุข
2. สนับสนุนทีมปฏิบัติการทางการแพทย์ โรงพยาบาลในสังกัดในสถานการณ์ฉุกเฉิน

ส่วนที่ 5

การติดตาม ควบคุม และการประสานงาน (DIRECTION, CONTROL, AND COORDINATION)

บทนี้กล่าวถึงบทบาทเพิ่มเติมเกี่ยวกับการควบคุม การประสานงานของการดำเนินการตอบสนองภายใต้ระบบ IMS/ICS ซึ่งเป็นข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการดำเนินการ ร่วมกับกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากร และเงินงบประมาณ ซึ่งรวมถึงงบประมาณกองทุนฉุกเฉิน การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง และการจัดการกำลังบุคลากร

5.1 การติดตามงาน (Task Tracking)

การดำเนินงานทั้งงานภายในและภายนอกทั้งหมด จำได้รับการประสานงานผ่าน ECO System, Tello, การติดตามทีมปฏิบัติงานภาคสนาม การติดตามงานตามข้อสั่งการที่กำหนด โดย EOC manager มีหน้าที่รับผิดชอบสำหรับการแก้ปัญหา จุดติดต่อ และความสับสน ติดตามสถานะงานและสามารถแสดงอยู่ในห้องปฏิบัติการศูนย์ EOC ได้ โดยจะมีการบรรยายสรุปไปยัง IM เป็นประจำทุกวัน

5.2 บุคลากรและการปรับใช้

เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่มีผลกระทบกับการดำเนินการกิจของกรมควบคุมโรค ระบบบัญชาการเหตุการณ์ และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค (ICS&EOC) จะมีการระดมอัตรากำลังจากทุกหน่วยงานในสังกัด ซึ่งในแต่ละระดับมีความต้องการอัตรากำลังที่ต่างกัน ได้แก่ จำนวนร้อยละ 10 ร้อยละ 25 และร้อยละ 50 หรือทั้งหมดของบุคลากร (ระดับการ Activate ของระบบบัญชาการเหตุการณ์ และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค) โดยแบ่งได้ดังนี้

ระดับ	ลักษณะงาน	กำลังคน
ภาวะปกติ	● การติดตามและประเมินสถานการณ์ต่างๆ ตามปกติ ● การจัดทำแผน ● การสำรองเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ ● การซ้อมแผน	● ทีมติดตามและประเมินสถานการณ์ (Situation awareness team, SAT) ● ทีมผู้จัดการงานติดตามและประเมินสถานการณ์ (SAT Manager) ● ผู้จัดการศูนย์ปฏิบัติการ (EOC Manager) ● ผู้ปฏิบัติงานหลักในศูนย์ปฏิบัติการ (Core EOC Staff) ● Subject matter experts
ระดับ	ลักษณะงาน	กำลังคน
ระดับที่ 1	● เผื่อระวังใกล้ชิดขึ้น ● ทำการวิเคราะห์ Mission ● ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ● พัฒนา IAP ● เตรียมพร้อมกำลังคน	กำลังคนจากภาวะปกติ บวก ● มีการแจ้งและเพิ่มจำนวน Subject Matter Experts เข้ามาร่วมติดตามและประเมินสถานการณ์
ระดับ	ลักษณะงาน	กำลังคน
ระดับที่ 2	● มีการแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ ● ปฏิบัติการตามโครงสร้างของระบบบัญชาการเหตุการณ์ ● ระบบบัญชาการเหตุการณ์ปฏิบัติการฉุกเฉินตามแผน incidence action plan	กำลังคนจากระดับที่ 1 บวก ● มีการแจ้งและเพิ่มจำนวนกำลังคนเข้ามาในระบบบัญชาการเหตุการณ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำลังคนของแต่ละหน่วยงาน
ระดับ	ลักษณะงาน	กำลังคน
ระดับที่ 3	● มีการแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ ● ปฏิบัติการตามโครงสร้างของระบบบัญชาการเหตุการณ์ ● ระบบบัญชาการเหตุการณ์ปฏิบัติการฉุกเฉินตามแผน incidence action plan	กำลังคนจากระดับที่ 1 บวก ● มีการแจ้งและเพิ่มจำนวนกำลังคนเข้ามาในระบบบัญชาการเหตุการณ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของกำลังคนของแต่ละหน่วยงาน
ระดับ	ลักษณะงาน	กำลังคน

ระดับที่ 4	● มีการแต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์ ● ปฏิบัติการตามโครงสร้างของระบบบัญชาการเหตุการณ์ ● ระบบบัญชาการเหตุการณ์ปฏิบัติการฉุกเฉินตามแผน incidence action plan	กำลังคนจากระดับที่ 1 บวก ● ให้ทุกหน่วยงานหยุดการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานที่สำคัญและจำเป็น ต้องดำเนินการ (non-critical/non-essential operations) เพื่อให้บุคลากรทั้งหมดเข้าร่วมปฏิบัติการฉุกเฉิน

- 1) ในระหว่างเกิดเหตุการณ์ หรือเหตุการณ์ที่มีอันตรายทั้งหมด กรมควบคุมโรคมุ่งมั่นที่จะจัดให้มีการประเมินด้านสาธารณสุข ความเป็นผู้นำ ความเชี่ยวชาญ การสนับสนุนอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยส่งบุคลากรไปยังพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อสนับสนุนสำหรับด้านเทคนิคและการบริหาร การสนับสนุนภารกิจ
- 2) การปฏิบัติงานภาคสนามทั้งหมดดำเนินการร้องขอจากหน่วยงานพันธมิตร ซึ่งบุคลากรในการตอบสนองจะถูกเลือกตามความต้องการของผู้ร้องขอและคุณสมบัติส่วนบุคคล การฝึกอบรม และความพร้อมของผู้สมัคร
- 3) การปรับใช้บุคลากรวัสดุและอุปกรณ์ ได้รับการจัดการผ่านเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานการปรับใช้ของภารกิจกำลังคน โดยประสานงานกับโครงสร้าง ICS ในพื้นที่หรือหน่วยงานพันธมิตร
- 4) ก่อนการปรับใช้ ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะได้รับข้อมูลสรุปที่ครอบคลุมเกี่ยวกับภารกิจและสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาในภาพรวมของประเทศและความปลอดภัย ตลอดจนข้อมูลและคำแนะนำเฉพาะเกี่ยวกับความยืดหยุ่นและระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้ในการปรับใช้ของแต่ละภารกิจ
- 5) องค์ประกอบของทีมที่ปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ขึ้นอยู่กับขนาดของเหตุการณ์ และอาจรวมถึงทีมหลักของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมโรค (หัวหน้าทีม ที่ปรึกษาด้านสาธารณสุข นักระบาดวิทยาอาวุโส เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านโลจิสติกส์) และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากสำนักงาน โรคติดต่อ (CD) สถาบันด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย (NIOSH)
- 6) ทีมภาคสนามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า อาจมีส่วนร่วมในการตอบสนองขึ้นอยู่กับขนาดของเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ ทีมงานภาคสนามเหล่านี้อาจจะประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้:
  - a. ทีมสาธารณสุขประยุกต์ (APHT)
  - b. ทีมเคลื่อนที่เร็ว
  - c. ทีมสุขภาพจิต (MHT)
  - d. หน่วยบริการในพื้นที่ Capital Area Provider
  - e. ทีมเข้าถึงบริการ Services Access Team
  - f. ทีมสนับสนุนเหตุการณ์แห่งชาติ (NIST)
  - g. ทีมสนับสนุนเหตุการณ์ระดับภูมิภาค (RIST)

- 7) การมอบหมายภารกิจที่ชัดเจน จะถูกระบุก่อนที่จะส่งบุคลากร โดยบุคลากรจะได้รับวัตถุประสงค์ในการตอบสนอง บทบาทหน้าที่ การจัดการด้านโลจิสติกส์ ข้อกำหนดด้านสุขภาพและความปลอดภัย และการติดต่อประสานงาน เมื่อเดินทางไปยังพื้นที่
- 8) การปรับใช้เจ้าหน้าที่บุคลากรกรมควบคุมโรค เป็นไปตามนโยบายด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย โดยสำนักโรคจากการประกอบอาชีพ หรือภารกิจ Safety กำหนดขั้นตอนการปรับใช้ในการฉีกฉีกเงินที่เกี่ยวข้อง
- 9) กลุ่มภารกิจโลจิสติกส์ ตามระบบ IMS ให้การสนับสนุนการเดินทางฉุกเฉิน 24/7/365 โดยจัดเตรียมคำสั่งซื้อ จัดเตรียมตัวเครื่องบินและที่พัก และประสานงานกระบวนการต่างๆ ดังนี้
  - a. อุปกรณ์สำหรับบุคลากรที่ลงพื้นที่ภาคสนาม เช่น อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) อุปกรณ์ไอที โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม กล้อง
  - b. การขนส่งทางบก หรือทางอากาศเชิงพาณิชย์
  - c. การขนส่งวัสดุ อุปกรณ์ ยา ตัวอย่างเพื่อวินิจฉัยโรค และวัสดุอันตรายโดยทางอากาศ ทางบก หรือรูปแบบอื่นๆ

บทบาทหน้าที่หน่วยงานต่างๆ กรณีเปิด EOC

หน่วยงาน	SAT	ยุทธศาสตร์	Planning	Operations	Risk Com.	Case Management	PoE.	Logistics & Stockpiling	HR	Legal	Finance & Admin	Liaison	IT	EOC manager
หน่วยงานบริหาร														
กองบริหารทรัพยากรบุคคล									△	*	*			
กองบริหารการคลัง								*	*		△			
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน		/	△					*	*		*	/		
กองกฎหมาย		/		*	*	*	*	*	*	△				
กองดิจิทัลเพื่อการควบคุมโรค	/	/		/	*				*		*		△	
สำนักงานเลขานุการกรม								/	*		△	/		
สำนักงานผู้ทรงคุณวุฒิฯ	/	△		*	/	/	/		*			/		
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร			/						*					
กลุ่มตรวจสอบภายใน											/			
กลุ่มคุ้มครองจริยธรรม		/								*		/		
หน่วยงานวิชาการ														
กองโรคติดต่อทั่วไป	/	/		/	/		*	△	*		*	/		
กองระบาดวิทยา	△	/		△				*	*		*			

หน่วยงาน	SAT	ยุทธศาสตร์	Planning	Operations	Risk Com.	Case Management	PoE.	Logistics & Stockpiling	HR	Legal	Finance & Admin	Liaison	IT	EOC manager
กองโรคติดต่อภายใน	/	/		/	/			/	*		*	/		
กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม	/	/		/	/			/	*		*	/		
กองโรคไม่ติดต่อ	/	/		/	/			/	*		*	/		
กองโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	/	/		/	*	*			*		*			
สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องสำอางค์	/	/		/	*				*	*	*			
กองวินโรค	/	/		/	/	*			*		*	/		
กองนวัตกรรมและวิจัย	/	/		/	*				*		*			
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ	/	/		/	/				*		*			
สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	/	/		/	△		*		*		*			
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ	/			/			/		*		*	△		
สำนักงานบริหารโครงการกองทุนโลก		/												
สำนักงานโครงการศึกษาวัคซีนเอดส์ทดลอง		/						*						
กองโรคที่ป้องกันด้วยวัคซีน	/	/		/	*		/	/	*		*			
สถาบันเวชศาสตร์ป้องกันศึกษา	/	/		/	*		/	/	*		*			
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ				*	*				*		*			
ศูนย์ประสานงานโรคติดต่อจากไวรัส	/	/		/	*	*								
กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	/	/	/					/	/		/			△
กองด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและกักกันโรค	*			*			△	*						
สถาบัน														
สถาบันบำราศนราดูร	/	/		/	*	△		*	*		*	/		
สถาบันราชประชาสมาสัย	/	/		/	*	/		*	*		*	/		
สคร.ที่ 1-12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง														
กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องใน สคร.และ สปคม.	/	/		/	/		/	/	/	/	/	/		

หมายเหตุ △ = หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

/ = หน่วยงานที่มีบทบาทรับผิดชอบโดยตรง

* = มีบทบาทเฉพาะกลุ่มงานหรือผู้รับผิดชอบภารกิจที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะต่อของระบบบัญชาการเหตุการณ์ที่จะกล่าวถึงได้แก่ การจัดพื้นที่ปฏิบัติการและทรัพยากร ซึ่งมีคุณลักษณะที่เกี่ยวข้อง 2 คุณลักษณะ ได้แก่

- การจัดพื้นที่ปฏิบัติการ และ
- การจัดการทรัพยากรครบวงจร

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ต้องรับผิดชอบในการกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการ และสถานที่ อำนวยความสะดวกสนับสนุนในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่เกิดเหตุตามความเหมาะสมของภาวะฉุกเฉิน

โดยทั่วไป สถานที่และการจัดพื้นที่ปฏิบัติการที่สำคัญที่จะต้องกำหนด ได้แก่

- 1) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command Post, ICP) เป็นสถานที่ที่ใช้ในการบัญชาการเหตุการณ์ของผู้บัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่เกิดเหตุ
- 2) จุกระดมพล (Staging Area) เป็นพื้นที่สำหรับการระดมทรัพยากรทั้งกำลังคน หรือวัสดุ อุปกรณ์ที่มีความพร้อมเพื่อรองรับการมอบหมายภารกิจในการออกปฏิบัติการ/จัดส่งไปยังพื้นที่
- 3) ฐาน (Base) สถานที่ตั้งของส่วนซึ่งทำหน้าที่ประสานงาน บริหารงาน รวมทั้งเป็นที่สถานที่ปฏิบัติงานของส่วนสนับสนุน

5.3 การถอนกำลังทรัพยากร

- 1) การถอนกำลังจากการตอบสนองต่อเหตุการณ์ เกิดขึ้นเมื่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ ร่วมกับ หัวหน้ากลุ่มภารกิจกำลังคน ระบุว่ามีความคืบหน้าของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ มีทรัพยากรที่เพียงพอในการฟื้นฟูการดำเนินงาน การถอนกำลังของทรัพยากรการตอบสนองที่เฉพาะเจาะจงเกิดขึ้นเมื่องานเฉพาะหรือการมอบหมายภารกิจเสร็จสิ้นหรือเมื่อหน่วยงานกลาง เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือพันธมิตรระหว่างประเทศพิจารณาว่ามีการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่เรียบร้อยแล้ว หรือประเด็นด้านความปลอดภัยทำให้ต้องถอนกำลัง
- 2) เจ้าหน้าที่ที่ประจำการจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการสื่อสารกิจกรรมเกี่ยวกับการถอนกำลังทรัพยากร ไปยังผู้บัญชาการเหตุการณ์ ผ่านรายงานประจำวันจากภาคสนาม โดยประสานงานกับทีมประสานงานการตอบสนองต่อเหตุการณ์ (IRCT) และผบ.เหตุการณ์ ณ ที่เกิดเหตุ อนุมัติการถอนกำลังกำลังทรัพยากร
- 3) การถอนกำลังจะเกิดขึ้นเมื่อมีการฟื้นฟูบริการที่สำคัญ ในระดับก่อนเหตุการณ์หรือระดับก่อนเกิดเหตุการณ์ กลับสู่ภาวะปกติ
- 4) ขั้นตอนเฉพาะ รวมถึงขั้นตอนทีมสนับสนุนด้านโลจิสติกส์ (LST) ถูกจัดเตรียมให้กับพนักงานที่เข้าประจำการทุกคนเพื่อให้แน่ใจว่ามีการกู้คืนอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้แล้วและการเก็บบันทึกอย่างเหมาะสม
- 5) เจ้าหน้าที่กรมควบคุมโรค จะได้รับแจ้งผ่านการติดต่อโดยตรงและรายงานประจำวัน รายงานสถานการณ์ (SITREP)

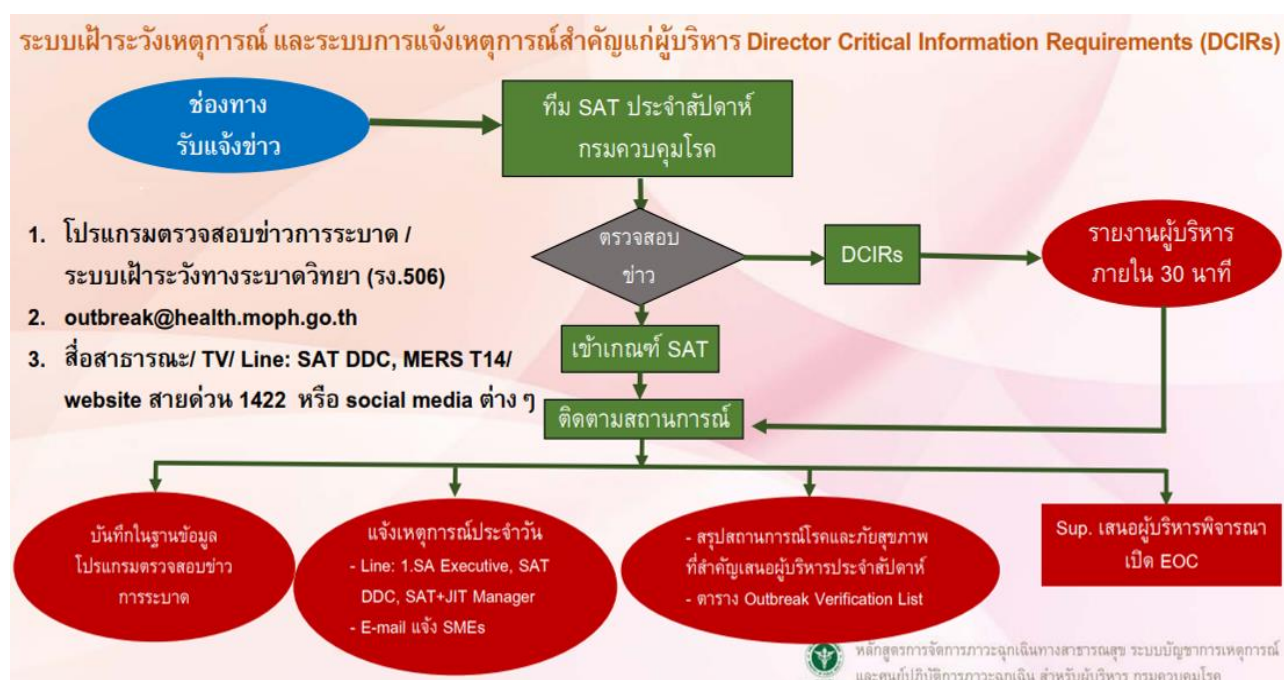
ส่วนที่ 6

การรวบรวม วิเคราะห์ และการกระจายข้อมูล (INFORMATION COLLECTION, ANALYSIS, AND DISSEMINATION)

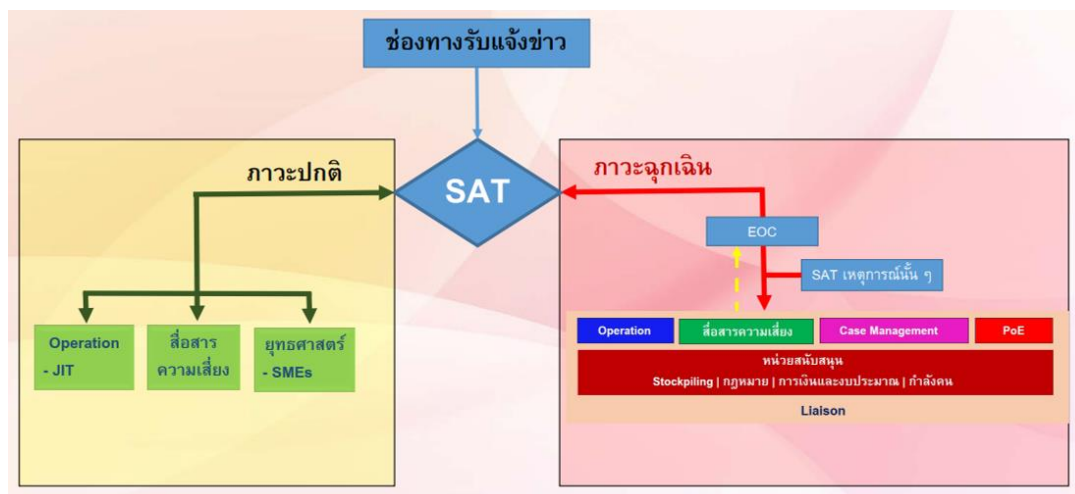
เนื้อหาในบทนี้กล่าวถึง แนวทางการรับและส่งต่อข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินเมื่อยกระดับ ICS ซึ่งกล่าวถึงระบบข้อมูลภายในศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินกรมควบคุมโรค ระหว่างการตอบสนอง การประสานงาน และการรวบรวมบทเรียนที่ได้รับหลังจากการตอบสนอง และการสื่อสารข้อมูลล้วนมีความสำคัญต่อการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุข โดยขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับศูนย์ข้อมูลร่วม และส่วนปฏิบัติการ ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูล ดังนี้

6.1 โครงสร้างการรวบรวม วิเคราะห์ และการกระจายข้อมูล

กรมควบคุมโรค มีการรวบรวมข้อมูล โดยการดำเนินงานกลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์กรมควบคุมโรค มีระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์ และระบบการแจ้งเหตุการณ์สำคัญแก่ผู้บริหาร Director Critical Information Requirements (DCIRs)

การดำเนินการเฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ การกระจายข้อมูลและมีความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์และกลุ่มภารกิจอื่นๆ โดยมีกลุ่มภารกิจ SAT เป็นศูนย์กลาง

- 1) ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค เป็นศูนย์กลางของการรับส่งข้อมูลไปและกลับจากหน่วยงานเครือข่าย การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและการดำเนินการตามแนวทางการส่ง-รับข้อมูล และการตัดสินใจเป็นไปตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในคู่มือการรับส่งข้อมูล
- 2) ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ต้องการระบบเพื่อประมวลผล บันทึก และติดตามคำขอข้อมูลและ/หรือคำขอให้ดำเนินการทั้งภายในและภายนอก ระบบนี้ช่วยให้ศูนย์ EOC สามารถประมวลผลและติดตามข้อมูลที่ดำเนินการได้
- 3) การรับและส่งต่อข้อมูลจะถูกกำหนดระหว่างการวางแผน ระยะก่อนเหตุการณ์ และกำกับระหว่างเหตุการณ์โดย Incident Commander (IC) จะได้รับการบรรยายสรุปอย่างสม่ำเสมอตามลักษณะของเหตุการณ์ การบรรยายสรุปนี้แบ่งออกเป็นสององค์ประกอบหลัก คือ การปรับปรุงการตอบสนอง และการระบุการตัดสินใจที่สำคัญที่ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินการตอบสนองในช่วงระยะเวลาปฏิบัติการถัดไป
- 4) ผู้มีอำนาจตัดสินใจด้านปฏิบัติการ จะมีการประชุมหรือเป็นประจำทุกวัน เพื่อทบทวนความสามารถในการตอบสนองของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค และตัดสินใจให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดสรรและการใช้งานทรัพยากรโดยหัวหน้าส่วนโลจิสติกส์
- 5) ภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานข้อมูลและทีมงานที่จัดวางเพื่อรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของการดำเนินงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
- 6) หัวหน้าภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ ให้การสนับสนุนผู้บัญชาการเหตุการณ์ โดยจัดให้มีการจัดการทรัพยากรในการจัดการข้อมูลอย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงเครื่องมือการจัดการความรู้ เช่น ระบบการจัดการปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่ออำนวยความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูล

6.2 วิเคราะห์ และการกระจายข้อมูล

1. Situational Awareness (SA)

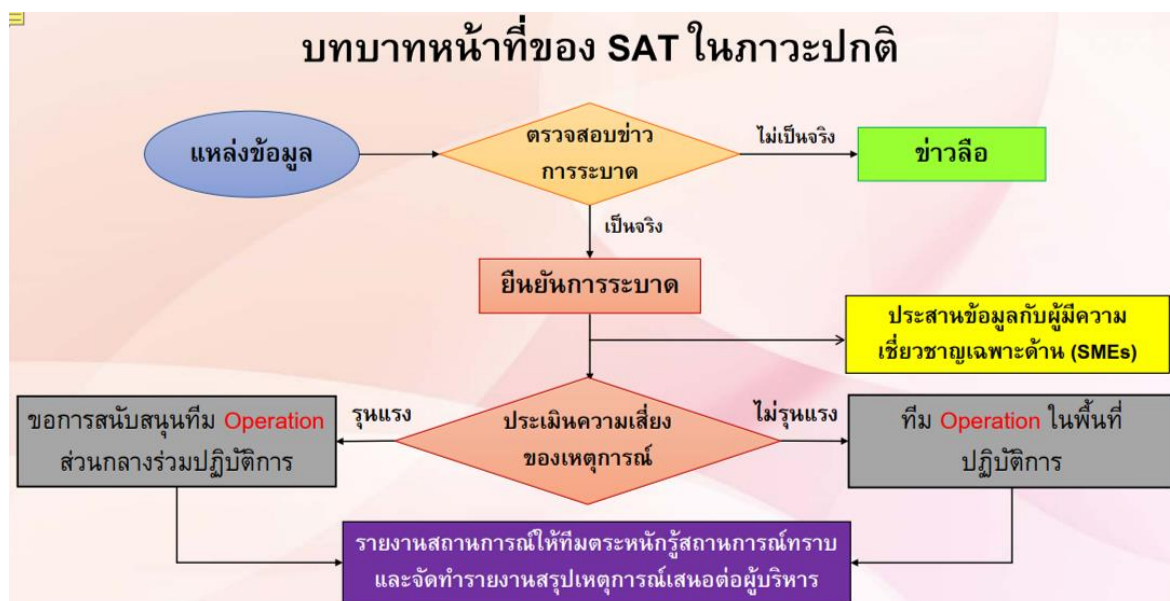
ภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ มีหน้าที่ในการรวมข้อมูลด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับภัยอันตรายทั้งหมด และระบบเพื่อปรับปรุงข้อมูล การตรวจจับเหตุการณ์ตั้งแต่เนิ่นๆ และการจัดการการตอบสนองที่ประสานกัน โดยส่งข้อมูลที่ถูกต้อง ในเวลาที่เหมาะสมแก่ผู้มีอำนาจตัดสินใจ ภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ รับผิดชอบในการ กำหนดข้อกำหนดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความสามารถที่ระบบต้องการและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุน การแลกเปลี่ยนข้อมูล และข้อมูลการเฝ้าระวังทางชีวภาพแบบสองทิศทางระหว่างหน่วยงานด้านสาธารณสุขและ เครือข่าย นอกจากนี้ยังรับผิดชอบในการกำหนดการติดตาม รวบรวม เชื่อมโยง และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวกรอง ด้านสุขภาพ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเตรียมความพร้อมและการตอบสนองรวมทั้งบรรยายสรุปรายงาน ประจำวันให้กับผู้บริหารกรมควบคุมโรค หรือ IM

ภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ ต้องรวบรวมและแสดงข้อมูลข้อกังวลหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้าน สาธารณสุข รวมถึงข้อมูลและภาพซ้อนทางสังคม ประชากรศาสตร์ (เช่น ชชาติพันธุ์ สังคม เศรษฐกิจ และภาษา/ วัฒนธรรม) โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (เช่น การสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพ และที่พักอาศัย) รากฐานลักษณะทางกายภาพ (เช่น ภาพ อุทกวิทยา และภูมิประเทศ) และตัวชี้วัดด้านสาธารณสุข (เช่น การ เจ็บป่วย/การตาย สิ่งแวดล้อม จุลินทรีย์ ไวรัส แนวโน้มทางชีวภาพ และความสามารถในการดูแลสุขภาพ)

การดำเนินการระหว่างการใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์

- a) รวบรวม ประสานงาน และร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เพื่อแจ้งข้อมูลที่สำคัญ ตลอดจนประสานข้อมูลใน ท้องถิ่น ผ่านข้อตกลงร่วมกันและการทำงานร่วมกันของข้อมูลด้านสาธารณสุขที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์หรือสถานการณ์
- b) สนับสนุนระบบบัญชาการเหตุการณ์ มีความสามารถในการรวบรวมจัดทำข้อมูล ผลิต และให้ข้อมูลที่ ทันเวลาและนำไปดำเนินการได้ นำไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว ลดความเสี่ยง และการตอบสนองอย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้นต่อเหตุการณ์ด้านสาธารณสุข
- c) จัดเตรียมระบบที่ทำงานร่วมกันได้ ปลอดภัย และปรับเปลี่ยนได้เพื่อดำเนินการภารกิจ
- d) ประสานงานการรวบรวมและส่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน และรับ-ส่งข้อมูล ร่วมกัน กับหน่วยงานท้องถิ่น รัฐ รัฐบาลกลาง องค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานอื่นๆ
- e) รวบรวม ประสานงาน ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสร้างข้อมูลที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เพื่อ รองรับความต้องการในการปฏิบัติงาน และประกอบการตัดสินใจ
- f) รวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่ครอบคลุม และข้อมูลข่าวกรองทางเทคนิค วิทยาศาสตร์ และ ภูมิสารสนเทศ

- g) ตรวจสอบให้แน่ใจว่ากระบวนการ เครื่องมือ และข้อมูลสนับสนุนให้แก่ผู้บัญชาการเหตุการณ์ในการสังเกต กำหนดทิศทาง และตัดสินใจอย่างมีข้อมูลโดยอ้างอิงจากความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ และคาดการณ์การดำเนินการในอนาคตตามข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลผลิตและการกระจายข้อมูล

6 ผลผลิตหลัก ของทีม SAT ประจำสัปดาห์

ผลผลิต	ช่องทางการส่ง	ผู้จัดทำ
1.สรุปเหตุการณ์ที่เข้าเกณฑ์การเฝ้าระวังฯและเหตุการณ์สำคัญในประเทศและต่างประเทศ ● DCIR	ส่งทุกวัน ทาง Line SAT DDC ส่งทุกวัน ทาง e-mail	In Charge 2 SAT Manager
2.พยากรณ์โรคและภัยสุขภาพประจำสัปดาห์	ส่งวันพฤหัสบดี	Supervisor Assistant
3.ตาราง Outbreak Verification List	รอบแรก: ส่งวันอาทิตย์ เวลา 20.00 น. รอบที่สอง: ส่งวันอังคารสัปดาห์ถัดไป	In Charge 2
4.สรุปสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำสัปดาห์	ส่งวันอังคารของสัปดาห์ถัดไป	In Charge 1
5.Slide Presentation (ที่ประชุม SAT	นำเสนอในวันจันทร์ของสัปดาห์ถัดไป	Supervisor Assistant

& SMEs และ Monday Meeting)		
6.การประเมินความเสี่ยงใน executive summary	ส่งก่อนวันอังคารของสัปดาห์ถัดไป	Supervisor

ส่วนที่ 7

การสื่อสาร (COMMUNICATIONS)

7.1 การติดต่อสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

7.1.1 การสื่อสารหลัก

ระบบสื่อสารหลัก คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้งานโดยทั่วไปของหน่วยงานและสำนักงานป้องกันควบคุมโรค เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานกับประชาชน ซึ่งทุกหน่วยงานต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อมใช้ติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลาและเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการโรคและภัยสุขภาพอย่างทั่วถึง ดังนี้

หน่วยงาน	โทรศัพท์/ โทรสาร
กรมควบคุมโรค	สายด่วน: 1422 โทรศัพท์: 02-5903000 โทรสาร: 02-5903000
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่	โทรศัพท์ : 0-5314-0774 โทรสาร : 0-5314-0773
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 พิษณุโลก	โทรศัพท์ : 0-5521-4615-7 โทรสาร : 0-5532-1238
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 นครสวรรค์	โทรศัพท์ : 0-5622-6620 โทรสาร : 0-5622-1822
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 สระบุรี	โทรศัพท์ : 0-3623-9300 โทรสาร : 0-3623-9301
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 ราชบุรี	โทรศัพท์ : 032-310763 โทรสาร : 032-338580
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี	โทรศัพท์ : (สนง.หลัก)038-271881-2, 038-277057-8 (สนง.ถนนพระยาสุรเสนา) 038-260970
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น	โทรศัพท์ : 043222818-9 โทรสาร : 043226164
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 อุตรดิตถ์	โทรศัพท์ : 042-219168 โทรสาร : 042-219169
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 นครราชสีมา	โทรศัพท์ : 044212900 โทรสาร : 044218018

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 อุบลราชธานี

โทรศัพท์ : 045 255 188

โทรสาร : 045 255 934, 045 243 235

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 11 นครศรีธรรมราช

โทรศัพท์ : 0-753-41147 โทรสาร : 0-753-42328

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา

โทรศัพท์ : 074-336080 โทรสาร : 074-336084

7.1.2 การสื่อสารรอง

ระบบสื่อสารรอง คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้โดยทั่วไป และใช้งานควบคู่กับระบบสื่อสารหลัก เป็นช่องทางเสริมในการติดต่อสื่อสาร โดยกรมควบคุมโรค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีระบบการสื่อสารรองให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างทั่วถึง และระบบสื่อสารสำรอง ได้จัดเตรียมระบบสื่อสารสำรองไว้ทดแทนในกรณีระบบสื่อสารหลักไม่สามารถใช้ได้ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร โทรศัพท์เคลื่อนที่

- วิทยุสื่อสารข่ายต่างๆ เช่น ระบบ HF/SSB, VHF/FM, UHF/FM, Trunk Radio ฯลฯ
- ความสามารถในการสื่อสารภายในศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน รวมถึงเครื่องมือการจัดการเหตุการณ์ออนไลน์ Web EOC ระบบรักษาความปลอดภัย และโทรศัพท์เคลื่อนที่ การประชุมทางวิดีโอ วิทยุความถี่สูง วิทยุดาวเทียมและโทรศัพท์ และการเข้าถึงการแถลงสถานการณ์บนเว็บเพื่อติดตามข้อมูลที่สนใจ หรือความสามารถจัดหาทรัพยากรด้านการสื่อสารต่อไปนี้ให้กับบุคลากร : วิทยุและโทรศัพท์ผ่านดาวเทียม, วิทยุมือถือ 800 MHz, วิทยุความถี่สูง, การประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ
- เครือข่ายวิทยุแห่งชาติ เป็นระบบวิทยุความถี่สูงที่ดูแลอยู่ในศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน ใช้ความถี่ 155775 MHz โดยให้บริการหน่วยงานภายในกรมควบคุมโรค และคู่ค้าด้วยความสามารถด้านโทรคมนาคมที่ไม่ขึ้นกับโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นวิธี "สำรอง" ของโทรคมนาคมหากระบบพื้นฐานล้มเหลว ให้สามารถส่งและรับข้อมูลที่สำคัญหากโครงสร้างพื้นฐานแบบเดิม (โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ) เสียหาย หรือถูกทำลาย โดยจัดให้เตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้
  1. จัดเตรียมความสามารถในการสำรองข้อมูลหรือการสื่อสาร ที่หลากหลายในกรณีฉุกเฉิน
  2. สำรองความถี่โดยเฉพาะและรับประกันการสื่อสารโทรคมนาคมแบบสองทางที่เชื่อถือได้ในยามวิกฤต
  3. จัดเตรียมวิธีการเพิ่มเติมในการรวบรวมข่าวกรองเหตุการณ์หรือเหตุการณ์และการรับรู้สถานการณ์
  4. มีส่วนร่วมในการประสานงานด้านภัยพิบัติระดับประเทศ ระดับเขต ระดับภูมิภาค
  5. ให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือจากเครือข่ายวิทยุอื่นๆ เช่น เครือข่ายการสื่อสารฉุกเฉินแห่งชาติ
  6. ทดสอบความสามารถในการสื่อสาร โดยเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนด้านการสื่อสารเป็นประจำร่วมกับเครือข่าย

แผนผังการติดต่อประสานงานตามในศูนย์ EOC กรมควบคุมโรค

แผนผังการรายงานข้อมูล/กลไกการรายงาน

- แนวทางการสื่อสารความเสี่ยงโรค และภัยสุขภาพในแต่ละระยะ

ระยะก่อนเกิดเหตุ

1. ประเมินความเสี่ยง และความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น (ตามแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงโรค และภัยสุขภาพ)
2. จัดตั้งคณะทำงาน เพื่อบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น คน วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณให้สามารถดำเนินการสื่อสารความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดทำข่าวแจก (Press release) ประเด็นสาร และประเด็นสัมภาษณ์ (Talking point)
4. เผยแพร่ข้อมูลทางโทรทัศน์, วิทยุ, หนังสือพิมพ์
5. จัดกิจกรรมพิเศษ และรณรงค์ (Special event activities & Campaign)
6. ให้ข้อมูลข่าวสาร และรับแจ้งเหตุทาง call center สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422 และ 0 2590 3333
7. ให้บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ไลน์แอ็ด เป็นต้น

ระหว่างเกิดเหตุ

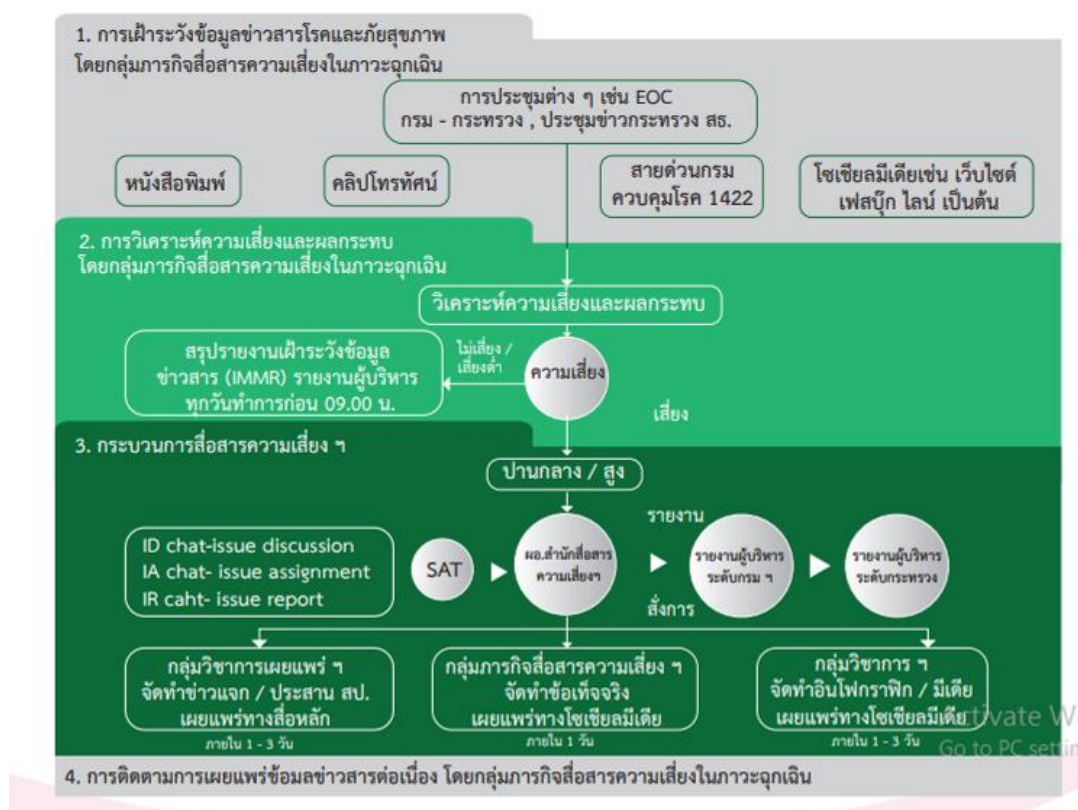
1. บริหารจัดการด้านการสื่อสารความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข
2. จัดเตรียมประเด็น ข้อมูลข่าวสาร สำหรับการแถลงข่าว
3. กำหนดบุคคลที่เป็นโฆษกจังหวัดสำหรับแถลงข่าว และให้ข่าว
4. จัดการแถลงข่าว (Press conference)
5. จัดทำข่าวแจก (Press release) ประเด็นสาร และประเด็นสัมภาษณ์(Talking point)
6. ผลิต และเผยแพร่สื่อ เผยแพร่ข้อมูลทางโทรทัศน์, วิทยุ , หนังสือพิมพ์
7. ให้ข้อมูลข่าวสาร และรับแจ้งเหตุทาง call center ที่หมายเลข 1422 และ 0 2590 3333
8. บริการข่าวสารทางเว็บไซต์เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ไลน์แอ็ด เป็นต้น
9. ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน (Press interview) นำผู้สื่อข่าวดูงานในพื้นที่ (Study tours)
10. ประสานทีมวิทยากร และที่ปรึกษาในกรณีนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการ
11. ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ลงชุมชนในพื้นที่เสี่ยง
12. สร้าง และพัฒนาเครือข่ายประชาสัมพันธ์ในระดับชุมชน
13. ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนสำคัญต่อการป้องกันควบคุมโรค
14. ที่เกิดกับประชาชน และชุมชน

ระยะหลังเกิดเหตุ

1. วิเคราะห์สถานการณ์ ประเมิน วางแผนสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์หลังเกิดเหตุ ได้แก่การป้องกัน รักษา และควบคุมโรคระบาด รวมทั้งสรุปบทเรียน
2. จัดเตรียมประเด็น ข้อมูลข่าวสาร สำหรับการแถลงข่าว
3. จัดแถลงข่าวสื่อมวลชน (Press conference)
4. ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน (Press interview)
5. ให้บริการข่าวสารทางเว็บไซต์เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ไลน์แอ็ด เป็นต้น
6. ผลิต และเผยแพร่สื่อ

การเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารกรมควบคุมโรค รับผิดชอบโดยกลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉิน ในวันทำการมีการจัดเวรการเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารฯ เป็น 3 ช่วง (06 : 30 – 07 : 30 น. , 10 : 30 – 11 : 30 น. และ 14 : 30 –15 : 30 น.) จำนวนเวรละ 4 คน และมีนักวิชาการสาธารณสุขตรวจทานข้อมูลข่าวสารอีก 1 คน ในวันหยุดมีการจัดเวร1คน รับผิดชอบเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารฯ และมีนักวิชาการสาธารณสุขตรวจทานข้อมูลข่าวสารอีก 1 คน โดยมีการเฝ้าระวังข่าวสื่อหลัก ได้แก่ หนังสือพิมพ์โทรทัศน์และสื่อโซเชียลมีเดีย ได้แก่ เฟสบุ๊ก ไลน์เว็บไซต์ เป็นต้น / กลุ่มสื่อสารความเสี่ยงสำนักวิชาการ / สำนักงานป้องกันควบคุมโรค

กลไกการเฝ้าระวัง ตอบโต้ข้อมูลข่าวสาร และสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ

ในการเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารโรคและภัยสุขภาพจะต้องมีการจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อการสื่อสารความเสี่ยง (Assessing and Prioritizing Risk) คือ การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และการจัดลำดับความเสี่ยงของข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการประเมินการรับรู้ความเสี่ยงประชาชน ซึ่งในการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และการจัดลำดับความเสี่ยงของข้อมูลข่าวสารเบื้องต้นจะเป็นการประเมินโดยหัวหน้ากลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉิน ตามลำดับความเสี่ยง ดังนี้

ความเสี่ยงต่ำ ดำเนินการตอบโต้หรือชี้แจงประเด็น ภายใน 3 - 7 วัน โดยมีเนื้อหาประเด็นข่าวที่มีการนำเสนอในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่มีการเกิดนอกประเทศ มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค และการระบาดในประเทศไทยต่ำ
- 2) โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่องค์การอนามัยโลกรายงานผู้ป่วยจำนวนไม่มากและประเทศที่รายงาน 1-2 ประเทศ
- 3) โรคติดต่อหรือภัยสุขภาพ ที่เกิดขึ้นในประเทศ พบผู้ป่วยในวงจำกัด
- 4) สื่อมวลชนให้ความสนใจบ้าง เช่น หนังสือพิมพ์ 1 - 2 ฉบับ
- 5) โซเชียลมีเดียมีการกล่าวถึง แต่ยังไม่มีความวิตกกังวลเกิดขึ้น

- 6) การประเมินจากประชาชนที่โทรมาสายด่วนกรมควบคุมโรค 1422 สอบถามเรื่องโรคและภัยสุขภาพนั้น ๆ จำนวน 1 - 5 สาย / วัน

ความเสี่ยงปานกลาง ดำเนินการตอบโต้หรือชี้แจงประเด็น ภายใน 1 - 3 วัน เข้าเกณฑ์ 2 ข้อขึ้นไป โดยมีเนื้อหาประเด็นข่าวที่มีการนำเสนอในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่มีการเกิดนอกประเทศแต่อาจมีโอกาสรายงานผู้ป่วยในประเทศไทยจากการเดินทางเข้า - ออกประเทศ
- 2) โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่องค์การอนามัยโลกรายงานผู้ป่วยและมีประเทศที่รายงานจำนวนไม่มากเช่น 2 - 5 ประเทศ
- 3) โรคติดต่อหรือภัยสุขภาพ ที่เกิดขึ้นในประเทศ พบผู้ป่วยในวงจำกัด ไม่มีการระบาดในวงกว้าง
- 4) สื่อมวลชนให้ความสนใจพอสมควร เช่น โทรทัศน์1-2ช่อง หนังสือพิมพ์2-3ฉบับ
- 5) โซเชียลมีเดียมีการกล่าวถึง แต่ยังไม่มีความวิตกกังวลเกิดขึ้น
- 6) การประเมินจากประชาชนที่โทรมาสายด่วนกรมควบคุมโรค1422สอบถามเรื่องโรคและภัยสุขภาพนั้นจำนวนไม่เกิน 5 - 10 สาย / วันและยังไม่พบความวิตกกังวล
- 7) ประเด็นข้อมูลข่าวสาร หรือข่าวที่สัมพันธ์ต่อภาพลักษณ์กรมควบคุมโรคระดับปานกลาง เช่นหัวหน้าส่วนราชการไม่จ่ายค่าเดินทาง / เบี้ยเลี้ยงของพนักงาน

ความเสี่ยงสูง ดำเนินการตอบโต้หรือชี้แจงประเด็น ภายใน 4 - 24 ชั่วโมง เข้าเกณฑ์ 1 ข้อ โดยมีเนื้อหาประเด็นข่าวที่มีการนำเสนอในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) โรคติดต่อและภัยสุขภาพร้ายแรงที่มีการเกิดนอกประเทศ มีโอกาสรายงานผู้ป่วยในประเทศไทยสูงจากการเดินทางเข้าประเทศ
- 2) โรคติดต่อและภัยสุขภาพร้ายแรงที่มีการรายงานผู้ป่วยในประเทศไทย
- 3) โรคติดต่อและภัยสุขภาพที่องค์การอนามัยโลก ประกาศให้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ส่วนที่ 8

การบริหาร การเงิน และการส่งกำลังบำรุง (ADMINISTRATION, FINANCE, AND LOGISTICS)

8.1 การบริหารจัดการ

- 1) การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน และนโยบายการบริหารกรมควบคุมโรค และ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการเตรียมคำแนะนำสำหรับสถานการณ์ต่าง ๆ ส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในการตอบสนองต่อการปฏิบัติงาน ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP) ถ้าเกิดสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคิดเกิดขึ้น ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หรือหัวหน้าส่วนราชการ สามารถรวบรวมหัวหน้าส่วนต่าง ๆ และพนักงานจากสำนักงานของหัวหน้างานด้านการปฏิบัติงาน (ตัวอย่างเช่น หัวหน้างานด้านการเงิน งบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการบริหารเวชภัณฑ์และทรัพยากร อาคาร สถานที่ และอำนวยความสะดวก) เพื่อพัฒนาแนวทาง นโยบาย หรือขั้นตอนปฏิบัติที่เหมาะสมกับสถานการณ์
- 2) ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หรือหัวหน้ากลุ่มภารกิจ มีหน้าที่ติดตามสถานะของการขอความช่วยเหลือ และข้อมูล การมอบหมายภารกิจ แบบฟอร์มคำขอดำเนินการ และงานใดๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการตอบสนองภาวะฉุกเฉิน

8.2 การเงินและการจัดซื้อจัดจ้าง

ภารกิจของการเงินและการจัดซื้อจัดจ้าง คือการให้การสนับสนุนทางการเงินและการจัดซื้อจัดจ้างแก่ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน และงานกิจกรรมต่างๆ ด้านการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การสนับสนุนนี้รวมถึงการระดมทุน การติดตามต้นทุน นโยบายการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง และการดำเนินการจัดการใบขอซื้อต่าง ๆ

1) หน้าที่ความรับผิดชอบ

- a. ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง สามารถทำหน้าที่เป็นหัวหน้าการเงินและการจัดซื้อ มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการงบประมาณ และหัวหน้าภารกิจโลจิสติกส์ดำเนินการสนับสนุนการจัดซื้อระหว่างการปฏิบัติงาน การแจ้งเตือนเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเปิดใช้งานศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ที่รอดำเนินการหรือที่เกิดขึ้นจริง และการประสานงานสำหรับการสนับสนุนในระหว่างกิจกรรมก่อนและหลังเหตุการณ์ เมื่อยังไม่ได้เปิดใช้งานส่วนการเงินและการจัดซื้อจัดจ้าง
- b. ผู้อำนวยการกองบริหารการคลังและผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาการจัดการโดยตรงของเงินทุนที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ฉุกเฉิน ภายใต้กฎหมาย หรือพระราชบัญญัติการจัดสรรของรัฐบาลกลาง

- c. ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบข้อบังคับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการได้มาของรัฐบาลกลาง ในสถานการณ์ฉุกเฉิน

2) บุคลากร

ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีความรับผิดชอบหลักสำหรับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ซึ่งบุคลากรได้รับการฝึกอบรมในระบบการจัดการสถานการณ์ระดับชาติและโครงสร้างการจัดการสถานการณ์ กรมควบคุมโรค

3) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- a) Watch and Alert Modes เฝ้าระวังและการแจ้งเตือน (ก่อนเกิดเหตุ)

การปฏิบัติงานและการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมดในช่วงเวลาก่อนเกิดเหตุควรได้รับเงินงบประมาณสนับสนุน จากหน่วยงานที่ร้องขอที่ขอการสนับสนุน ยกเว้นต่อเมื่อองค์กรอื่น ๆ (เช่น องค์การอนามัยโลก) เป็นผู้จัดการเงินทุน

- b) Response Mode

- เมื่อศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน เปลี่ยนระดับภาวะฉุกเฉินอยู่ในช่วงตอบโต้ กลุ่มงบประมาณ (กองบริหารการคลัง) จะประมวลผลข้อตกลงที่ขอคืนเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับเงินงบประมาณ เพื่อนำมาจัดเตรียม สำหรับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน
- กลุ่มงบประมาณ (กองบริหารการคลัง) จะประสานงานกับหัวหน้าโครงการเพื่อใช้เงินงบประมาณที่มีอยู่ จนกว่าหรือเว้นแต่จะมีการจัดหาเงินงบประมาณจากแหล่งอื่น
- กลุ่มงบประมาณ (กองบริหารการคลัง) อาจมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเตรียมคำของบประมาณเพิ่มเติม
- ทีมติดตามต้นทุนจะกำหนดข้อกำหนดสำหรับส่วน IMS ตามความต้องการทรัพยากรและรายงานค่าใช้จ่ายของเงินทุนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนด
- การปรับใช้งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทั้งหมดจะได้รับการประมวลผลผ่านแผนกโลจิสติกส์และจะได้รับเงินทุนจากงบกลาง
- การซื้อวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ได้รับอนุญาตทั้งหมด จะได้รับการดำเนินการผ่านส่วนการจัดซื้อตามขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐานด้านโลจิสติกส์

8.3 การส่งกำลังบำรุง (Logistics)

8.3.1 แนวทางการบริหารจัดการระบบส่งกำลังบำรุง (Logistics Management) ด้านเวชภัณฑ์ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

ในการบริหารการส่งกำลังบำรุงด้านเวชภัณฑ์ ทั้งในภาวะปกติและเพื่อการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ที่สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพใน 5 ด้าน (ปริมาณ คุณภาพ สถานที่ เวลา และราคา) นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แหล่งผลิตจำหน่าย และแหล่งสนับสนุนเวชภัณฑ์ (Supply) ได้แก่

- องค์การเภสัชกรรม
- บริษัทผู้ผลิตและผู้แทนจำหน่ายเอกชนและร้านขายยา
- หน่วยงานในส่วนกลาง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวง (สำนักบริหารการสาธารณสุข) กรมควบคุมโรค (สำนักวิชาการต่างๆ)
- ผู้บริจาคจากภาครัฐและภาคเอกชน
- คลังสำรององค์การอนามัยโลกประจำภูมิภาค

หัวใจสำคัญ คือ การรวบรวมรายชื่อแหล่งผลิต/จำหน่าย/แหล่งสนับสนุนอื่น

2. การจัดซื้อจัดหา (Procurement) ได้แก่

- กำหนดรายการเวชภัณฑ์ที่จำเป็นต้องมีสำรองไว้
- ทำแผนจัดซื้อจัดหา
- จัดซื้อโดยใช้งบประมาณหรือเงินบำรุง
- จัดซื้อโดยได้รับสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากกรมควบคุมโรค/กระทรวง/รัฐบาล
- ขอรับสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น
- ขอรับบริจาค
- ขอยืมชั่วคราวจากหน่วยงานสาธารณสุขอื่นๆ ในประเทศหรือระหว่างประเทศ

หัวใจสำคัญ คือ ปริมาณ คุณภาพ ราคา อายุการใช้งาน ทนเวลา

3. การขนส่ง (Transport) ได้แก่

- การขนส่งที่เหมาะสมกับชนิดของเวชภัณฑ์ (เช่นวัคซีน ยาเย็นต้องอยู่ในระบบลูกโซ่ความเย็นตลอดเส้นทางการขนส่ง) และทันเวลา
- ประสานงานและจัดหาพาหนะในการขนส่ง (ของราชการ/เช่า/จ้างเหมาเอกชน)
- หาข้อมูลจุดหมายปลายทาง สภาพเส้นทาง และวิธีการขนส่งที่เหมาะสม

หัวใจสำคัญ คือ ความรวดเร็ว/ความปลอดภัยในการขนส่ง

4. การรับพัสดุ (Receiving supplies) ได้แก่

- ตรวจสอบรายการเวชภัณฑ์ที่ได้รับ จำนวน และสภาพทั้งภายในและภายนอกภาชนะบรรจุ
- จัดเตรียมสถานที่สำหรับเก็บเวชภัณฑ์

หัวใจสำคัญ คือ ประสานการนำส่ง (ใบส่งของ จำนวน พาหนะนำส่ง วนนำส่ง เตรียมสถานที่เก็บรักษาหรือการส่งต่อ)

5. การเก็บรักษา (Storage) ได้แก่

- สถานที่เก็บถูกต้องเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน (ที่ตั้ง เนื้อที่ แสงสว่าง ความชื้น อุณหภูมิ ความสะอาด)
- มีระบบรักษาความปลอดภัย (คน สัตว์ ภัยธรรมชาติ)
- วิธีการจัดเก็บถูกต้องเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน (การจัดวาง การบรรจุหีบห่อ first expire -first out: FEFO)

หัวใจสำคัญ คือ ถูกต้องตามมาตรฐาน ความปลอดภัย มีสำรองเพียงพอ

6. การกระจายเพื่อใช้ (Distribution) ได้แก่

- กำหนดผู้รับผิดชอบการเบิกจ่าย - อนุมัติ - สั่งการชัดเจน
- มีบัญชีคุมพัสดุ (Stock card)
- มีหลักเกณฑ์การรับของ จ่ายของ และแผนการกระจายของ
- ควบคุมกำกับทุกระยะจนถึงผู้รับ เพื่อป้องกันความสูญเสีย
- สิ่งสนับสนุนได้สัดส่วนกับความต้องการ

หัวใจสำคัญ กระจายอย่างเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการระบบส่งกำลังบำรุงเพื่อการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ระยะเกิดภัยและระยะหลังเกิดภัย ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการส่งกำลังบำรุงก่อนเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Phase 1 Mitigation and preparedness)

- กำหนดผู้รับผิดชอบ
- การวางแผน
- การจัดหางบประมาณ
- การจัดทำแนวทางในการบริหารจัดการระบบส่งกำลังบำรุง
- การจัดหาเวชภัณฑ์ วัคซีน และวัสดุอุปกรณ์สำรองไว้
- การจัดเก็บดูแลรักษาเวชภัณฑ์ตามมาตรฐาน
- การบริหารจัดการคลัง
- การจัดทีมส่งกำลังบำรุง พัฒนาทีมและซักซ้อมความพร้อม
- การจัดเตรียมยานพาหนะของหน่วยงานและวิธีการขนส่งด้วยยานพาหนะสาธารณะ (รถไฟ รถโดยสารปรับอากาศ เครื่องบิน)
- การประสานหน่วยงานเครือข่าย
- การพัฒนาบุคลากร
- การรายงาน และการติดตามประเมินผล

2. การส่งกำลังบำรุงเพื่อการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Phase 2 Response)

- การประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และการประเมินความต้องการใช้เวชภัณฑ์
- การจัดส่งเวชภัณฑ์ให้หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุน
- การประสานงานกับหน่วยงานเครือข่าย เพื่อการระดมทรัพยากร หรือการจัดหาเวชภัณฑ์เพิ่มเติมโดยการสั่งซื้อ/จัดหา หรือ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การรายงานการสนับสนุนแก่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง
- การติดตามประเมินผล

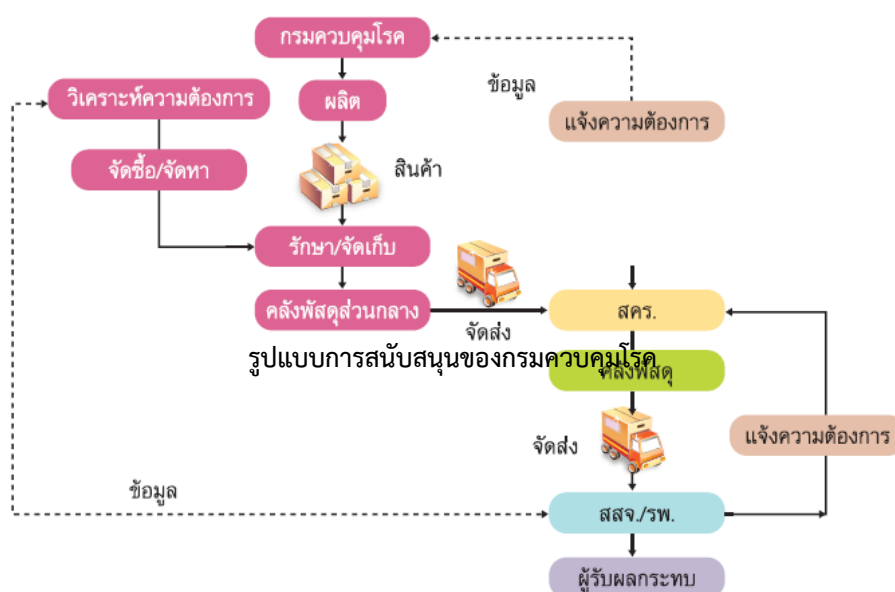
3. การส่งกำลังบำรุงหลังเกิดเหตุ (Phase 3 Recovery)

- การสนับสนุนเวชภัณฑ์สำหรับโรคที่อาจเกิดหลังจากอุบัติเหตุ
- การสำรวจคลังและระดมทรัพยากรเพิ่ม
- การสรุปผลการดำเนินงาน นำเสนอผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง
- การสรุปปัญหาอุปสรรค และการถอดบทเรียนเพื่อการพัฒนา
- การส่งมอบภารกิจเข้าสู่ระบบการดำเนินงานปกติ

8.3.2 แนวทางในการส่งกำลังบำรุงในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข กรมควบคุมโรค จะดำเนินการใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. สนับสนุนตามการร้องขอของหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีสำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) ทำหน้าที่รับเรื่องความต้องการการสนับสนุนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในเขตรับผิดชอบ ดำเนินการสนับสนุนและ/หรือสั่งซื้อ/จัดหาสิ่งสนับสนุนตามความสามารถของตน ในกรณีที่การสนับสนุนนั้นๆ เกินความสามารถสคร. จะแจ้งมายังส่วนกลาง คือ กรมควบคุมโรคเพื่อดำเนินการต่อไป

2. สนับสนุนตามที่ได้วิเคราะห์ถึงความจำเป็น และ/หรือสภาพปัญหาของโรคและภัยสุขภาพโดยอาศัยกลไกที่มีอยู่ ได้แก่ สำนักวิชาการต่างๆ และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในแต่ละพื้นที่ดำเนินการสำรวจวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ในพื้นที่เพื่อหาความต้องการการสนับสนุน และดำเนินการสนับสนุนทันทีตามที่เหมาะสมโดยไม่ต้องรอการร้องขอ ดังภาพ

ส่วนที่ 9

การพัฒนาแผนและการบำรุงรักษา (PLAN DEVELOPMENT AND MAINTENANCE)

9.1 การพัฒนาแผน

การพัฒนาและบำรุงรักษาแผนนี้ ตลอดจนการสนับสนุนภาคผนวก และเอกสารแนบ จะเป็นไปตามกรอบการทำงานของกรมควบคุมโรค สำหรับการพัฒนานโยบายแผนรับมือเหตุฉุกเฉินโรคและภัยสุขภาพของประเทศ โดยความรับผิดชอบในการพัฒนาแผน อยู่ที่ผู้ประสานงานการจัดการเหตุฉุกเฉินภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ กล้องภารกิจแผนงาน หรือกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน ตามขั้นตอนต่อไปนี้

- จัดตั้งทีมวางแผนความร่วมมือ (คณะกรรมการจัดการแผนในเหตุฉุกเฉิน)
- การทำความเข้าใจสถานการณ์ (การสร้างการประเมินความเสี่ยงโรคและภัยอันตราย)
- การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- การพัฒนาแผนฉุกเฉิน
- การจัดเตรียม ทบทวน และอนุมัติแผน และ
- การดำเนินการและการรักษาแผน

9.2 การกระจายแผน

คณะกรรมการจัดการแผนเหตุฉุกเฉิน หรือ กลุ่มภารกิจ STAG จะกำหนดการกระจายแผน ให้กับบุคคลแผนก หน่วยงาน และองค์กรที่ได้รับมอบหมายภายในศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค และบรรจุแผนที่พร้อมใช้งานในศูนย์ EOC การกระจายแผนเป็นความรับผิดชอบของผู้ประสานงานการจัดการเหตุฉุกเฉิน กล้องภารกิจแผนงาน หรือกลุ่มภารกิจบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กลุ่มภารกิจประสานงานและเลขานุการ

การกระจายแผนไปยังหน่วยงานภายนอกควรรวมถึงสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หน่วยบริการฉุกเฉินด้านภัยพิบัติ (ปภ.) กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

9.2 การบำรุงรักษาแผน

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ดำเนินการทบทวนภาวะฉุกเฉิน รวมถึงภาคผนวกและเอกสารสนับสนุนทุกปี ในรูปแบบคณะทำงานพัฒนาแผนภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ผู้ประสานงานการจัดการเหตุฉุกเฉินจะขอข้อมูลจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายในแผนก่อนการประชุมทบทวน ทุกหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายในแผนมีหน้าที่ให้ข้อมูลอัปเดตและการเปลี่ยนแปลงแก่ผู้ประสานงานการจัดการเหตุ

ฉุกเฉิน รวบรวมและนำเสนอผู้บริหาร หรือผู้บัญชาการเหตุการณ์เพื่อให้ความเห็น ผู้ประสานงานการจัดการเหตุฉุกเฉินจะบันทึกการแก้ไขแผนสำคัญทั้งหมดไว้ในบันทึกการเปลี่ยนแปลง โดยการแก้ไข ปรับปรุง หรือปรับปรุงเล็กน้อย ไม่จำเป็นต้องมีการอนุมัติแผนใหม่ อย่างไรก็ตาม แผนและข้อมูลรายโรคและภัยตามภาคผนวกที่มีการแก้ไข อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ยังอาจจะมีการบำรุงรักษาแผนเชิงพยากรณ์ หรือ Predictive Maintenance ทุก 5 ปี และอาจมีการซ่อมแผนโรคและภัยสุขภาพให้เหมาะสมกับสถานการณ์ระดับความรุนแรงของโรคและภัย เช่น เมื่อมีการเปลี่ยนจากโรคอันตราย เป็นโรคที่ต้องเฝ้าระวัง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ส่วนที่ 10

แผนปฏิบัติการเฉพาะโรค (Hazards Specific Plan)

1. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคโควิด 19
2. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง
3. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคอีโบล่า
4. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก
5. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคไข้เลือดออก
6. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา
7. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับอุทกภัย
8. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับกรณีไฟไหม้บ่อขยะ
9. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับการบาดเจ็บจากการจราจร ช่วงเทศกาลสำคัญ
(ROAD TRAFFIC INJURY EVENT PLAN)
10. แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP) รองรับภัยจากชุมนุมชนและการก่อการจลาจล

แผนปฏิบัติการเฉพาะโรค (Hazard Specific Plan)

รองรับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กองโรคติดต่อทั่วไป

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 มีการระบาดในวงกว้างในสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 เป็นต้นมา โดยเริ่มจากเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ จนถึงปัจจุบัน ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2565 ทั่วโลก พบผู้ป่วยยืนยัน 606,941,873 ราย เสียชีวิต 6,491,137 ราย องค์การอนามัยโลกประเมินสถานการณ์การระบาด และพบว่าการระบาดนี้เป็นเหตุการณ์การระบาดที่แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว และประกาศให้เป็นภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health of International Concern ; PHEIC) ซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงด้านสาธารณสุขต่อทุกประเทศทั่วโลก และมีผลกระทบในการแพร่ระบาดสูง สถานการณ์ของประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2565 พบผู้ป่วยรายใหม่ 2,240 ราย เป็นผู้ป่วยสะสม ตั้งแต่เกิดการระบาด จำนวน 4,650,919 ราย เสียชีวิตรายใหม่ 28 คน เสียชีวิตสะสม 32,303 คน ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม 608 โดยเฉพาะผู้มีโรคเรื้อรัง และที่ไม่ได้รับวัคซีน หรือได้รับวัคซีนไม่ครบ หรือ ไม่ได้รับวัคซีนเข็มกระตุ้น เป็นผู้ป่วยรักษาหายสะสมตั้งแต่เกิดการระบาด 4,602,862 ราย โดยในช่วงระหว่างวันที่ 20 - 26 ส.ค. 65 พบสัดส่วนเชื้อโควิดสายพันธุ์ BA.4 และ BA.5 ร้อยละ 92.9 ของการตรวจหาสายพันธุ์

ประเทศไทย จัดทำกรอบนโยบาย แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานเปลี่ยนผ่านสู่ภาวะ Post-pandemic เพื่อการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคโควิด -19 โดยมีเป้าหมาย ให้ประชาชนอยู่ร่วมกับโรคโควิด - 19 อย่างปลอดภัย สามารถดำเนินชีวิตได้ปกติ โดยมีกรอบแนวปฏิบัติ 4 ด้าน คือ ด้านสาธารณสุข ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านการสื่อสาร และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงาน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อการเตรียมความพร้อมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคโควิด - 19 อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อลดจำนวนป่วย และจำนวนผู้เสียชีวิต และการแพร่ระบาดเป็นกลุ่มก้อน เนื่องจากโรคโควิด - 19

3. ขอบเขต

แผนนี้ใช้สำหรับกองโรคติดต่อทั่วไป สำนักงานป้องกันควบคุมโรคทุกเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนัก/กองส่วนกลางและหน่วยงานนอกกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการภาวะการระบาดของโควิด - 19 ไม่ให้กระจายในวงกว้าง

4. ความรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : กองโรคติดต่อทั่วไป /กองระบาดวิทยา/กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน/สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

หน่วยงานที่สนับสนุน :

1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 - 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
3. สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
4. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
5. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สถานพยาบาลเอกชน
6. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เขต 1-12
7. โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
8. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
9. กรมประชาสัมพันธ์

5. นิยาม/คำจำกัดความ (Definition)

1. **ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency)** หมายถึง เหตุการณ์ที่เป็นโรคและภัยคุกคามสุขภาพ ซึ่งมีลักษณะเข้าได้กับเกณฑ์อย่างน้อย 2 ใน 4 ประการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพที่มีความรุนแรง
2. เป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติหรือไม่เคยพบมาก่อน
3. มีโอกาสที่จะแพร่ไปสู่พื้นที่อื่น
4. ต้องจำกัดการเคลื่อนที่ของผู้คนหรือสินค้า

2. **การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Public Health Emergency Response)** หมายถึง การดำเนินการ ด้านต่างๆ เพื่อหยุดภาวะฉุกเฉิน หรือกู้สถานการณ์ที่รุนแรงให้กลับสู่ภาวะปกติ ภายในระยะเวลาที่สั้นที่สุด ด้วยมาตรการที่ได้มีการเตรียมพร้อมไว้รับมืออย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

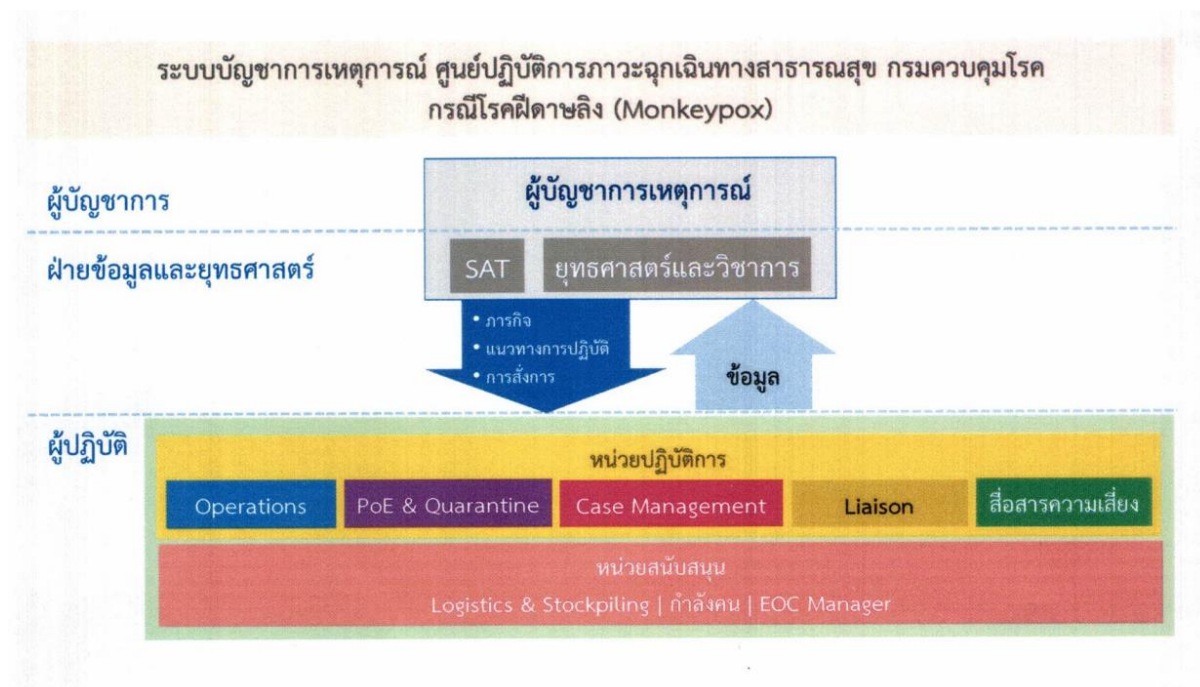
6. ข้อสันนิษฐาน

- 6.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติ โรคติดต่อ พ.ศ.2558
- 6.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวทางปฏิบัติเดียวกัน เพื่อการควบคุม ป้องกัน กรณีเกิดเหตุการณ์ระบาดของโควิด - 19
- 6.3 การตรวจวินิจฉัยรวมทั้งการตรวจทางห้องปฏิบัติการสามารถดำเนินการตรวจได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว สามารถตรวจจับการระบาดได้ทันสถานการณ์
- 6.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการตอบโต้ กรณีเกิดเหตุการณ์ระบาดของโควิด - 19 และมีส่วนร่วมในการควบคุม ป้องกันโรค
- 6.5 หน่วยงานเครือข่ายทุกระดับมีส่วนร่วมและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรค
- 6.6 กลุ่มเป้าหมาย 608 ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด - 19

6.7 การระบาส่งผลกระทบต่อการเดินทางเข้า - ออกประเทศ

7. กรอบการปฏิบัติงาน

7.1 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

7.2 ภารกิจที่สำคัญสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ทรัพยากร
1. ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคในประเทศ และต่างประเทศ	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์		
2. รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานสถานการณ์เสนอต่อผู้บริหารในที่ประชุมทีมตระหนักรู้สถานการณ์	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์		
3. จัดทำมาตรการ/แนวทางการปฏิบัติงาน / แนวทางการคัดกรองสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข	- กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์ - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค		
4. พัฒนาและเตรียมความพร้อมของบุคลากรสาธารณสุขรวมทั้งอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค รวมทั้งการควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล	- กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์ - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค - กลุ่มภารกิจด้านการ		

	ดูแลรักษาผู้ป่วย		
5. เตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ	- กลุ่มภารกิจด้านการดูแลรักษาผู้ป่วย		
6. ทบทวนเวชปฏิบัติการวินิจฉัย และการดูแลรักษาผู้ป่วยโควิด - 19	- กลุ่มภารกิจด้านการดูแลรักษาผู้ป่วย - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวน ควบคุมโรค		
7. เฝ้าระวังและควบคุมโรคในผู้ป่วยปอดอักเสบและผู้ป่วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ	- กลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวน ควบคุมโรค		
8. จัดหาเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ในการป้องกันและควบคุมโรคโควิด - 19 เช่น ยาต้านไวรัส หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ ชุด PPE วัคซีนป้องกันโควิด - 19 โรงพยาบาลสนาม สถานที่กักกันของรัฐ ศูนย์พักคอย เป็นต้น	กลุ่มภารกิจการสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์ และส่งกำลังบำรุง		
9. สื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโควิด - 19 รวมทั้งติดตามการรับรู้ข่าวสารของประชาชน 9.1 ประสานความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารและช่องทางการประชาสัมพันธ์ 9.2 ทบทวนปรับปรุงแนวทางการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ 9.3 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับชาวต่างชาติ/แรงงานข้ามชาติ 9.4 จัดเตรียมข้อมูลวิชาการ สำหรับสายด่วน 1422 เพื่อตอบประชาชน	กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง		
10. พัฒนาระบบบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการประสานและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานกับการดำเนินการ	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์		

เฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโควิด - 19			
11. จัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ	กลุ่มภารกิจประสานงาน และเลขานุการ (Liaison)		
12. เสนอผู้บริหารเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะ ฉุกเฉิน (EOC) กรณีมีผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโควิด - 19	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์		
ภารกิจที่สำคัญขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ทรัพยากร
1.ประสานสั่งการ	ผู้บัญชาการเหตุการณ์ ICS		
2.เปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) และมีการประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตาม การเตรียมความพร้อมของแต่ละด้าน เตรียม ร่างประกาศเขตติดโรค จัดเตรียมงบประมาณ	ผู้บัญชาการเหตุการณ์ ICS		
3.ติดตามสถานการณ์และประเมินความเสี่ยง การแพร่ระบาดของโรค	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์		
4.ติดตามความพร้อมของห้องปฏิบัติการ ห้อง แยกผู้ป่วย	กลุ่มภารกิจประสานงาน และเลขานุการ (Liaison)		
5. เผยแพร่แนวทางการคัดกรองและดูแล ผู้ป่วยตามสถานการณ์	กลุ่มภารกิจจัดการศูนย์ ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC Manager)		
6.พัฒนาระบบฐานข้อมูล	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์		
7.เฝ้าระวังและควบคุมโรคในผู้ป่วยโรคปอด อักเสบและผู้ป่วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ	กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค		
8.สอบสวนและควบคุมการระบาดจากผู้ป่วย ใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ทั้งในโรงพยาบาล และในชุมชน	กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค		
9.สื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคใน สถานการณ์ปัจจุบันโดยเพิ่มความถี่และ ช่องทางการประชาสัมพันธ์	กลุ่มภารกิจสื่อสารความ เสี่ยง		

10.สนับสนุนเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ในการป้องกันและควบคุมโรคโควิด - 19 เช่น ยาต้านไวรัส หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ ชุด PPE วัคซีนป้องกันโรคโควิด - 19 เพิ่มเติม	กลุ่มภารกิจการสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์ และส่งกำลังบำรุง		
11.จัดเตรียมโรงพยาบาลสนามและความพร้อมในการช่วยเหลือในชุมชน	กลุ่มภารกิจการจัดการดูแลรักษาผู้ป่วย		
12.ตรวจคัดกรองผู้เดินทางจากประเทศติดโรคตามแนวทางการคัดกรอง	กลุ่มภารกิจการปฏิบัติการสอบสวน ควบคุมโรค		
13. การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ 13.1 ประสานความร่วมมือเพื่อปรับปรุงข้อมูลข่าวสารและเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ไปยังสื่อต่างๆ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 13.2 ปรับเนื้อหาการสื่อสารความเสี่ยงและการประชาสัมพันธ์ตามสถานการณ์ 13.3 สรุปข่าวที่มีการเผยแพร่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 เนื้อหาทางลบหรือบวก ความถี่ในการนำเสนอข่าว 13.4 แจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจกับสื่อต่างๆถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 13.5 ทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อแจ้งข่าวแก่นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้ปฏิบัติตัวถูกต้อง	กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง		
ภารกิจที่สำคัญหลังเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ทรัพยากร
1. ประกาศ ลดระดับ/ ปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินหลังไม่มีผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 ต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 1 เดือน	ผู้บัญชาการเหตุการณ์ และกลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์		
2. ยกเลิกประกาศเขตติดโรค	ผู้บัญชาการเหตุการณ์		
3. มอบหมายให้หน่วยงานดำเนินการตามสถานะปกติของแต่ละหน่วยงาน	ผู้บัญชาการเหตุการณ์		
4. สรุปบทเรียนการระบาดเพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลและหาจุดอ่อน จุดแข็ง แนวทางการ	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์		

ดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป			
5. สื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนและ นักท่องเที่ยวเพื่อทราบสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	กลุ่มภารกิจสื่อสารความ เสี่ยง		

8. การติดต่อสื่อสาร

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมลล์	ช่องทางการติดต่ออื่นๆ
1.	กรมควบคุมโรค - กองโรคติดต่อทั่วไป (กลุ่มพัฒนาวิชาการ โรคติดต่อ) - กองระบาดวิทยา - กองควบคุมโรคใน ภาวะฉุกเฉิน - สำนักสื่อสารความ เสี่ยงและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ - กองด้านควบคุม โรคติดต่อระหว่าง ประเทศและกักกันโรค - สถาบันบำราศนราดูร - สคร.1 เชียงใหม่ - สคร.2 พิษณุโลก - สคร.3 นครสวรรค์ - สคร.4 สระบุรี - สคร.5 ราชบุรี - สคร.6 ชลบุรี - สคร.7 ขอนแก่น - สคร.8 อุดรธานี - สคร.9 นครราชสีมา - สคร.10 อุบลราชธานี	0 2590 3187 0 2590 1786 0 2590 3275 0 2590 3861 0 2590 3232 0 2590 3427, 0 2590 3402 0 5314 0774 0 5521 4615-7 0 5622 6620 0 3623 9300 0 3231 0763 0 3827 1881-2 0 4322	eoc.boe@gmail.com riskcomddc@gmail. com idcp.moph@ddc. mail.go.th	https://ddc.moph.go. th/ dcd/ www.boe.moph.go.th https://ddc.moph.go. th/ddce/ https://ddc.moph.go. th/ brc/index.php https://ddc.moph.go. th/idcp/ bamras.ddc.moph.go. th

	- สคร.11 นครศรีธรรมราช - สคร.12 สงขลา	2818-9 0 4221 9168 0 4421 2900 0 4525 5188 0 7534 1147 0 7433 6080		
2.	กรมการแพทย์	0 2590 6000		https://www.dms.go.th/?StartWeb=1

9. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

9.1 เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2558
- พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558
- กรมการแพทย์ แนวทางเวชปฏิบัติการวินิจฉัยและการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคโควิด - 19

9.2 ภาคผนวกประกอบด้วย

- แนวทางการคัดกรองผู้เดินทางระหว่างประเทศ
- แนวทางการจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม
- แนวทางการป้องกันควบคุมโรคโดยมาตรการที่ไม่ใช้เวชภัณฑ์

ผู้จัดทำ :

1. นางนพรัตน์ มงคลกลางกูร
2. นางมนัญญา ประเสริฐสุข
3. นางสาวขวัญเนตร มีเงิน
4. นายจักรกฤษณ์ ปานแก้ว
5. นางสาวศยามล เครือทราย
6. นางสาวจันทร์จิรา เสนาพรม

แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP)

รองรับโรคติดต่อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กองโรคติดต่อทั่วไป

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคติดต่ออุบัติใหม่เป็นโรคติดต่อที่เกิดขึ้นในมนุษย์ในช่วงห้าทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งมีความหมายรวมถึงโรคติดต่อชนิดใหม่ที่เพิ่งค้นพบการระบาดในมนุษย์เชื้อโรคที่กลายพันธุ์ โรคติดต่อที่พบในพื้นที่ใหม่ รวมทั้งโรคติดต่ออุบัติซ้ำซึ่งก็คือ โรคติดต่อจากเชื้อโรคที่เคยแพร่ระบาดในอดีต และสงบไปหลายปีแล้วกลับมาระบาดขึ้นใหม่ เนื่องจากโลกยุคโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันมีปัจจัยมากมายที่ส่งเสริมให้เกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และพฤติกรรม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การรบกวนธรรมชาติ และระบบนิเวศ การเดินทางที่สะดวกทำให้โรคแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีส่วนทำให้เกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ขึ้นมากมายในช่วงที่ผ่านมา เช่น โรคซาร์ส โรคไข้หวัดนก โรคติดต่อไวรัส nipah โรคติดต่อไวรัสอีโบลา โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง เป็นต้นจะเห็นได้ว่าโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มักมีสัตว์เป็นแหล่งรังโรคที่สำคัญเช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส มีอูฐเป็นสัตว์นำโรค โรคไข้หวัดนก มีสัตว์ปีก ได้แก่ เป็ด ไก่ เป็นสัตว์นำโรคที่สำคัญ เป็นต้น

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ให้คำนิยามโรคติดต่ออุบัติใหม่ไว้เป็น 5 กลุ่ม คือ

- 1) โรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อใหม่ (New Infectious Diseases) เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส
- 2) โรคติดต่อที่พบในพื้นที่ใหม่ (New Geographical Areas) เป็นโรคที่มาจากประเทศหนึ่งและต่อมาเกิดการแพร่ระบาดไปอีกประเทศหนึ่งซึ่งไม่เคยมีโรคนี้เกิดขึ้นมาก่อน หรือข้ามทวีป เช่น ซาร์ส หรือโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์สที่เคยมีการแพร่ระบาดในประเทศแถบตะวันออกกลาง ในปี พ.ศ. 2555 และต่อมาในปี พ.ศ. 2558 พบมีการระบาดในประเทศเกาหลีใต้ ดังนั้น สำหรับโรคเมอร์สในประเทศเกาหลีใต้ถือว่าเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่
- 3) โรคติดต่ออุบัติซ้ำ (Re-Emerging Infectious Diseases) โรคติดต่อที่เคยระบาดในอดีต และสงบไปนานแล้วแต่กลับมาระบาดอีก เช่น กาฬโรค
- 4) โรคจากเชื้อดื้อยา (Drug Resistant Pathogens) เช่น โรควัณโรคที่เกิดจากเชื้อดื้อยา
- 5) โรคจากเหตุการณ์จงใจกระทำของมนุษย์ด้วยสารชีว (Bioterrorism) โดยใช้เชื้อโรคหลายชนิดผลิตเป็นอาวุธ เช่น เชื้อแอนแทรกซ์ และไข้ทรพิษ เป็นต้น

ในช่วงที่ผ่านมาโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุข และยังคงต้องเฝ้าระวัง และจับตา ได้แก่ โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส และโรคไข้หวัดนก ทั้งนี้เนื่องจากยังมีผู้เดินทางเข้า-ออกอย่างต่อเนื่องทั้งนักธุรกิจ นักท่องเที่ยว และแรงงานต่างๆ ซึ่ง การดำเนินการป้องกันโรคให้มีประสิทธิภาพไม่เกิดการแพร่ระบาดไปในวงกว้าง จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมระบบต่างๆ ให้สามารถรองรับหากพบผู้ป่วย

สงสัย หรือมีการระบาดเกิดขึ้น ทั้งระบบเฝ้าระวังคัดกรองที่ด่านควบคุมโรคทุกช่องทาง ได้แก่ ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ที่โรงพยาบาล และชุมชน ระบบการดูแลรักษา ระบบการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และระบบการสำรองยาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา ดังนั้นมาตรการสำคัญ คือ การเฝ้าระวัง และคัดกรองทั้งผู้ป่วยสงสัยที่เข้าเกณฑ์สอบสวนโรค รวมทั้งสัตว์พาหะนำโรค และวินิจฉัยได้รวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ และโรคติดต่ออันตรายในประเทศ

3. ขอบเขต

แผนนี้ใช้สำหรับสำนักโรคติดต่อทั่วไป สำนักงานป้องกันควบคุมโรคทุกเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานส่วนกลางและหน่วยงานนอกกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการภาวะฉุกเฉินของโรคติดต่ออุบัติใหม่ไม่ให้เกิดการแพร่กระจายเกิน Generation ที่ 2 ปฏิบัติการที่สำคัญ ได้แก่

- 1) การเฝ้าระวังสถานการณ์
- 2) จัดระบบเฝ้าระวัง คัดกรองผู้ที่เดินทางจากภูมิภาคที่มีการกระจายของโรคที่ช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ
- 3) การจัดทำแนวทางการเฝ้าระวัง และสอบสวนโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง รวมทั้งระบบการติดตามผู้สัมผัส แนวทางการกักกันเพื่อสังเกตอาการ
- 4) จัดระบบการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงเวชภัณฑ์ยา และที่ไม่ใช่ยา
- 5) การสื่อสารความเสี่ยง
- 6) ความรับผิดชอบ
- 7) หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : สำนักโรคติดต่อทั่วไป /สำนักโรคระบาดวิทยา/กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ในภาวะฉุกเฉิน/สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรม

4. หน่วยงานที่สนับสนุน:

1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1- 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
3. สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
4. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
5. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สถานพยาบาลเอกชน
6. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
7. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
8. โรงพยาบาลรามาธิบดี
9. สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
10. กองตรวจคนเข้าเมือง

11. กรมประชาสัมพันธ์

5. ข้อสันนิษฐาน

- 5.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติ โรคติดต่อ พ.ศ.2558
- 5.2 หน่วยงานดำเนินการแนวทางปฏิบัติต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- 5.3 การตรวจวินิจฉัยรวมทั้งการตรวจทางห้องปฏิบัติการสามารถดำเนินการตรวจได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว
- 5.4 หน่วยงานเครือข่ายทุกระดับมีส่วนร่วมและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรค
- 5.5 มีการบันทึกข้อมูลผู้เดินทางไปแสวงบุญเพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลในการติดตาม
- 5.6 ผู้เดินทางไปแสวงบุญได้รับการตรวจสอบสุขภาพและรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่และวัคซีนไข้เลือดทุกคน

6. กรอบการปฏิบัติงาน

6.1 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

6.2 การกิจที่สำคัญสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	คณะกรรมการที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคในต่างประเทศ		รายปักษ์	
๒. รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานสถานการณ์/มาตรการ/แนวทางการปฏิบัติเสนอต่อผู้บริหารในที่ประชุมทีมตระหนักรู้สถานการณ์		รายสัปดาห์	
๓.จัดทำมาตรการ/แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข			
๔.สื่อสารความเสี่ยง			
๔.๑ แจ้งเตือนให้ประชาชนผู้เดินทางไปแสวงบุญทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตัว			
๔.๒ เผื่อระวังติดตามข้อมูลข่าวสารในต่างประเทศทางสื่อต่างๆเว็บไซต์ต่างๆ			
๔.๓ วิเคราะห์ข่าวที่มีผลกระทบในวงกว้าง			
๔.๔ ตอบโต้ข้อมูลข่าวสารเพื่อชี้แจงต่อประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารได้ทันสถานการณ์			
๔.๕ จัดเตรียม Talking point สำหรับผู้บริหาร			
๔.๖ จัดทำสื่อต่างๆเพื่อประชาสัมพันธ์			
๔.๗ จัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับบุคลากร			

ผู้ให้ข้อมูล call center ๑๔๒๒

๔.๘

- ๕.จัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ
- ๖.เสนอผู้บริหารเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) กรณีมีผู้ป่วยชาวไทยป่วยเป็นโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือเมอร์สตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป
- ๗.จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย (PPE) ให้กับสถานพยาบาลภาครัฐ/สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ภารกิจที่สำคัญ-ขณะเกิดเหตุ	คณะกรรมการที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.เปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) ๒.ประชุมคณะกรรมการทุกด้านเพื่อติดตามเหตุการณ์ ข้อสั่งการ ปัญหา อุปสรรคที่ทำให้งานไม่บรรลุเพื่อหาแนวทางแก้ไข ๓.ติดตามสถานการณ์การระบาด การเฝ้าระวังและวิเคราะห์สถานการณ์เสนอผู้บัญชาการเหตุการณ์ ๔.ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเช่น กรมการแพทย์ การท่าอากาศยาน กองตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ๕.ติดตามการสอบสวนและควบคุมโรคตามแนวทางการสอบสวนโรค และนำเข้าระบบการรายงานการระบาด ๖.จัดสถานที่กักกัน ๗.ประสานสถาบันบำราศนราดูร โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลเลิดสิน โรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานี ในการเตรียมห้องแยกโรค ๘.สนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันร่างกายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอ ๙.ประสานหน่วยงานที่ส่งตัวอย่างส่งตรวจเช่น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขหรือศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็นต้น ๑๐.ประสานงานกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค/สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพื่อให้มีเฝ้าระวังโรคในชุมชนและในโรงพยาบาลรวมถึงการเตรียมเปิดศูนย์			

EOC

๑๑.สื่อสารความเสี่ยงไปยังประชาชนถึงสถานการณ์

การระบาดของโรค การปฏิบัติตัว

๑๒.ตอบโต้ข้อมูลข่าวสารเพื่อชี้แจงต่อประชาชนได้

รับทราบข้อมูลข่าวสารได้ทันสถานการณ์

๑๓.ระดมสรรพกำลังจากหน่วยงานตามแผน BCP

๑๔.ติดตาม ประเมินสถานการณ์เพื่อเสนอปิด EOC

๑๕. ปิด EOC

ภารกิจที่สำคัญ-หลังเกิดเหตุ	คณะกรรมการที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑.ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคทั้งในและต่างประเทศรวมถึงเฝ้าระวังและวิเคราะห์สถานการณ์ทางระบาดวิทยา			
๒.ถอดบทเรียนและทำ AAR เพื่อหาจุดแข็งจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงเพื่อเป็นข้อเสนอผู้บริหารต่อไป			
๓.จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์การเกิดการระบาดของโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือเมอร์ส			

๘. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

๘.๑ เอกสารอ้างอิง

- คู่มือการปฏิบัติงานป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

๘.๒ ภาคผนวกประกอบด้วย

- แนวทางการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคสำหรับผู้เข้านิยามผู้ป่วยที่ต้องดำเนินการสอบสวนโรคกรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือเมอร์ส

- แนวทางการคัดกรองเพื่อการวินิจฉัยและดูแลรักษาโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือเมอร์ส

แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP)

รองรับโรคไข้หวัดใหญ่ / ไข้หวัดนก

กลุ่มพัฒนาวิชาการ กองโรคติดต่อทั่วไป

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza) เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่พบว่าการแพร่ระบาดได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากการติดเชื้อไวรัส Influenza สายพันธุ์ A, B หรือ C ซึ่งเชืื่อนี้จะอยู่ในน้ำมูก น้ำลาย หรือเสมหะของผู้ป่วย ติดต่อกันโดยการไอ หรือจาม หรือการสัมผัสลูกมือของเครื่องใช้เปื้อนเชื้อโรค สามารถทำให้เกิดการเจ็บป่วย โดยอาจเป็นการเจ็บป่วยที่รุนแรง และมีภาวะแทรกซ้อนที่ส่งผลให้เสียชีวิตได้ โดยในแต่ละปีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่จะมีอยู่ 2 ช่วง คือช่วงฤดูหนาว และฤดูฝน

สถานการณ์ : ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลกรายงานสถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ทั่วโลกเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2565 พบว่า ขณะนี้สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ทั่วโลกลดลงอย่างต่อเนื่องจากระดับสูงสุดในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2565 โดยส่วนใหญ่ทั่วโลก พบไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (H3N2) และ ชนิด B Victoria องค์การอนามัยโลก จึงแนะนำให้มีการจัดการที่เหมาะสมเพื่อควบคุมการติดเชื้อและฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในกลุ่มเสี่ยง และสนับสนุนให้ประเทศสมาชิก ส่งผลตรวจทางห้องปฏิบัติการโรคไข้หวัดใหญ่ และโควิด 19 เพื่อสร้างรูปแบบการรายงานในระดับภูมิภาค และระดับโลก

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทยในปีที่ผ่านมา 2564 พบว่ามีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยลดลง อย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรค ณ วันที่ตั้งแต่ 1 มกราคม – 18 สิงหาคม 2565 มีรายงานผู้ป่วยทั่วประเทศ จำนวน 16,984 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 25.62 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 0 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตายน้อยละ 0.00 โดยสายพันธุ์ที่พบมากที่สุดคือ ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A(H3N2) รองลงมา คือ สายพันธุ์ B และสายพันธุ์ A (H1N1) ตามลำดับ โดยพบผู้ป่วยอยู่ในกลุ่มอายุ 0 - 4 ปี มีอัตราป่วยสูงสุด คือ 94.66 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี มีอัตราป่วย 41.45 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 25 - 34 ปี มีอัตราป่วย 34.41 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ จังหวัดที่มีผู้ป่วยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี อัตราป่วย 532.47 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส อัตราป่วย 128.23 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดเชียงราย อัตราป่วย 54.89 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดอุบลราชธานี อัตราป่วย 54.54 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดพะเยา อัตราป่วย 49.35 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ จะลดลงต่ำกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง แต่ยังคงพบผู้ป่วยเป็นกลุ่มก้อน ในเรือนจำ และศูนย์ฝึกอบรม และในกลุ่มผู้ป่วยที่มีอัตราป่วยสูงจะอยู่ในช่วงวัยเด็กและวัยเรียน จึงต้องมีการให้ความสำคัญต่อการป้องกันควบคุมโรคในกลุ่มเด็ก และในสถานที่ที่มีการรวมตัวกันของคนหมู่มากมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อการเตรียมความพร้อมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อลดจำนวนป่วย และจำนวนผู้เสียชีวิต เนื่องจากโรคไข้หวัดใหญ่

3. ขอบเขต

แผนนี้ใช้สำหรับกองโรคติดต่อทั่วไป สำนักงานป้องกันควบคุมโรคทุกเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนัก/กองส่วนกลางและหน่วยงานนอกกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการ ภาวะการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ ไม่ให้กระจายในวงกว้าง

4. ความรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : กองโรคติดต่อทั่วไป /กองระบาดวิทยา/กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน/สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ.....

หน่วยงานที่สนับสนุน :

1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 - 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
3. สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
4. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
5. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สถานพยาบาลเอกชน
6. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เขต 1-12
7. โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
8. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
9. กรมประชาสัมพันธ์

5. นิยาม/คำจำกัดความ (Definition)

1. **ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency)** หมายถึง เหตุการณ์ที่เป็นโรคและภัยคุกคามสุขภาพ ซึ่งมีลักษณะเข้าได้กับเกณฑ์อย่างน้อย 2 ใน 4 ประการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพที่มีความรุนแรง
2. เป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติหรือไม่เคยพบมาก่อน
3. มีโอกาสที่จะแพร่ไปสู่พื้นที่อื่น
4. ต้องจำกัดการเคลื่อนที่ของผู้คนหรือสินค้า

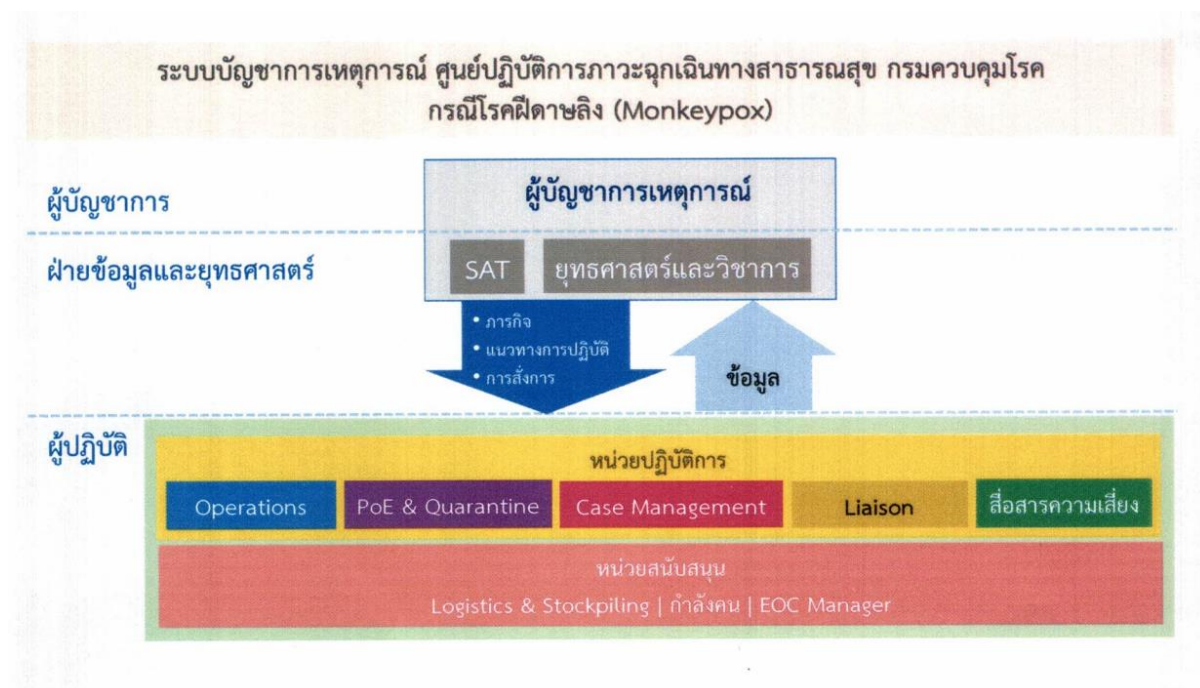
2. การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน(Public Health Emergency Response) หมายถึง การดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อหยุดภาวะฉุกเฉิน หรือกักสถานการณ์ที่รุนแรงให้กลับสู่ภาวะปกติ ภายในระยะเวลาที่สั้นที่สุด ด้วยมาตรการที่ได้มีการเตรียมพร้อมไว้รับมืออย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

6. ข้อสันนิษฐาน

- 6.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติ โรคติดต่อ พ.ศ.2558
- 6.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวทางปฏิบัติเดียวกัน เพื่อการควบคุม ป้องกัน กรณีเกิดเหตุการณ์ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่
- 6.3 การตรวจวินิจฉัยรวมทั้งการตรวจทางห้องปฏิบัติการสามารถดำเนินการตรวจได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว สามารถตรวจจับการระบาดได้ทันสถานการณ์
- 6.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการตอบโต้ กรณีเกิดเหตุการณ์ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และมีส่วนร่วมในการควบคุม ป้องกันโรค
- 6.5 หน่วยงานเครือข่ายทุกระดับมีส่วนร่วมและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรค
- 6.6 กลุ่มเป้าหมาย 7 กลุ่มได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่
- 6.7 การระบาดส่งผลกระทบต่อการเดินทางเข้า - ออกประเทศ

7. กรอบการปฏิบัติงาน

7.1 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

7.2

7.3 ภารกิจที่สำคัญสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ทรัพยากร
1. ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคในประเทศ และต่างประเทศ	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์		
2. รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและรายงาน สถานการณ์เสนอต่อผู้บริหารในที่ประชุมทีม ตระหนักรู้สถานการณ์	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์		
3. จัดทำมาตรการ/แนวทางการปฏิบัติงาน / แนวทางการคัดกรองสำหรับบุคลากรทาง การแพทย์และสาธารณสุข	- กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์ - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค		
4. พัฒนาและเตรียมความพร้อมของบุคลากร สาธารณสุขรวมทั้งอาสาสมัครสาธารณสุขใน การเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค รวมทั้งการ ควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล	- กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์ - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค - กลุ่มภารกิจด้านการ ดูแลรักษาผู้ป่วย		
5. เตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ	- กลุ่มภารกิจด้านการ ดูแลรักษาผู้ป่วย		
6. ทบทวนเวชปฏิบัติการวินิจฉัย และการดูแล รักษาผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่	- กลุ่มภารกิจด้านการ ดูแลรักษาผู้ป่วย - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค		

7. ฝ้าระวังและควบคุมโรคในผู้ป่วยปอดอักเสบและผู้ป่วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ	- กลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์ - กลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวน ควบคุมโรค		
8. จัดหาเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ เช่น ยาต้านไวรัส oseltamivir หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ ชุด PPE วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ เต็มที่/ เต็มขนาดต่างๆ เป็นต้น	กลุ่มภารกิจการสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์ และส่งกำลังบำรุง		
9. สื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโรคไข้หวัดใหญ่ รวมทั้งติดตามการรับรู้ข่าวสารของประชาชน 9.1 ประสานความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารและช่องทางการประชาสัมพันธ์ 9.2 ทบทวนปรับปรุงแนวทางการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ 9.3 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สำหรับชาวต่างชาติ/แรงงานข้ามชาติ 9.4 จัดเตรียมข้อมูลวิชาการ สำหรับสายด่วน 1422 เพื่อตอบประชาชน	กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง		
10. พัฒนาระบบบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการประสานและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานกับการดำเนินการ ฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์		
11. จัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ	กลุ่มภารกิจประสานงานและเลขานุการ (Liaison)		
12. เสนอผู้บริหารเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) กรณีมีผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ เป็นกลุ่มเล็กซึ่งเป็น	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์		

การติดต่อจากคนสู่คน			
ภารกิจที่สำคัญ ขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ทรัพยากร
1. ประสานสั่งการ	ผู้บัญชาการเหตุการณ์ ICS		
2. เปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) และมีการประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามการเตรียมความพร้อมของแต่ละด้าน เตรียมร่างประกาศเขตติดโรค จัดเตรียมงบประมาณ	ผู้บัญชาการเหตุการณ์ ICS		
3. ติดตามสถานการณ์และประเมินความเสี่ยงการแพร่ระบาดของโรค	กลุ่มภารกิจตระหนักรู้ สถานการณ์		
4. ติดตามความพร้อมของห้องปฏิบัติการ ห้องแยกผู้ป่วย	กลุ่มภารกิจประสานงาน และเลขานุการ (Liaison)		
5. เผยแพร่แนวทางการคัดกรองและดูแลผู้ป่วยตามสถานการณ์	กลุ่มภารกิจจัดการศูนย์ ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC Manager)		
6. พัฒนาระบบฐานข้อมูล	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์		
7. ฝ้าระวังและควบคุมโรคในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบและผู้ป่วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ	กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค		
8. สอบสวนและควบคุมการระบาดของผู้ป่วยใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน	กลุ่มภารกิจปฏิบัติการ สอบสวน ควบคุมโรค		
9. สื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคในสถานการณ์ปัจจุบันโดยเพิ่มความถี่และช่องทางการประชาสัมพันธ์	กลุ่มภารกิจสื่อสารความ เสี่ยง		
10. สนับสนุนเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ ในการป้องกันและควบคุมโรคใช้หวัดใหญ่เช่นยาต้านไวรัส oseltamivir หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ ชุด PPE วัคซีนป้องกันโรคใช้หวัดใหญ่ เพิ่มเติม	กลุ่มภารกิจการสำรอง วัสดุ เวชภัณฑ์ และส่ง กำลังบำรุง		

11. จัดเตรียมโรงพยาบาลสนามและความพร้อมในการช่วยเหลือในชุมชน	กลุ่มภารกิจด้านการดูแลรักษาผู้ป่วย		
12. ตรวจสอบคัดกรองผู้เดินทางจากประเทศติดโรคตามแนวทางการคัดกรอง	กลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวน ควบคุมโรค		
13. การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ 13.1 ประสานความร่วมมือเพื่อปรับปรุงข้อมูลข่าวสารและเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ไปยังสื่อต่างๆให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 13.2 ปรับเนื้อหาการสื่อสารความเสี่ยงและการประชาสัมพันธ์ตามสถานการณ์ 13.3 สรุปข่าวที่มีการเผยแพร่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคให้ชัดใหญ่ เนื้อหาทางลบหรือบวก ความถี่ในการนำเสนอข่าว 13.4 แจกข่าวสารประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจกับสื่อต่างๆถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 13.5 ทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อแจ้งข่าวแก่นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้ปฏิบัติตัวถูกต้อง	กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง		
ภารกิจที่สำคัญ หลังเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ทรัพยากร
1. ประกาศ ลดระดับ/ ปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินหลังไม่มีผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 1 เดือน	ผู้บัญชาการเหตุการณ์ และกลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์		
2. ยกเลิกประกาศเขตติดโรค	ผู้บัญชาการเหตุการณ์		
3. มอบหมายให้หน่วยงานดำเนินการตามสถานะปกติของแต่ละหน่วยงาน	ผู้บัญชาการเหตุการณ์		
4. สรุปบทเรียนการระบาดเพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลและหาจุดอ่อน จุดแข็ง แนวทางในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์		
5. สื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนและ	กลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง		

นักท่องเที่ยวยเพื่อทราบสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	เสี่ยง		

8. การติดต่อสื่อสาร

1.	กรมควบคุมโรค			
	- กองโรคติดต่อทั่วไป (กลุ่มพัฒนาวิชาการ โรคติดต่อ)	0 2590 3187		https://ddc.moph.go.th/dcd/
	- กองระบาดวิทยา	0 2590 1786	eoc.boe@gmail.com	www.boe.moph.go.th
	- กองควบคุมโรคใน ภาวะฉุกเฉิน	0 2590 3275		https://ddc.moph.go.th/ddce/
	- สำนักสื่อสารความ เสี่ยงและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	0 2590 3861	riskcomddc@gmail.com	https://ddc.moph.go.th/brc/index.php
	- กองด้านควบคุม โรคติดต่อระหว่าง ประเทศและกักกันโรค	0 2590 3232	idcp.moph@ddc.mail.go.th	https://ddc.moph.go.th/idcp/
	- สถาบันบำราศนราดูร	0 2590 3427, 0 2590 3402		bamras.ddc.moph.go.th
	- สคร.1 เชียงใหม่	0 5314 0774		
	- สคร.2 พิษณุโลก	0 5521		
	- สคร.3 นครสวรรค์	4615-7		
	- สคร.4 สระบุรี	0 5622 6620		
	- สคร.5 ราชบุรี	0 3623 9300		
	- สคร.6 ชลบุรี	0 3231 0763		
	- สคร.7 ขอนแก่น	0 3827		
	- สคร.8 อุดรธานี	1881-2		
	- สคร.9 นครราชสีมา	0 4322		
	- สคร.10 อุบลราชธานี	2818-9		
	- สคร.11	0 4221 9168		
	นครศรีธรรมราช	0 4421 2900		
	- สคร.12 สงขลา	0 4525 5188		

		0 7534 1147		
		0 7433 6080		
2.	กรมการแพทย์	0 2590 6000		https://www.dms.go.th/?StartWeb=1

9. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

9.1 เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2558
- พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558
- กรมการแพทย์ แนวทางเวชปฏิบัติการวินิจฉัยและการดูแลรักษาผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ พ.ศ.2554

9.2 ภาคผนวกประกอบด้วย

- แนวทางการคัดกรองผู้เดินทางระหว่างประเทศ
- แนวทางการจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม
- แนวทางการป้องกันควบคุมโรคโดยมาตรการที่ไม่ใช้เวชภัณฑ์

แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย : All Hazards Plan

รองรับโรคไข้เลือดออก

กองโรคติดต่อภายในโดยแมลง

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคไข้เลือดออก มีสาเหตุจากเชื้อไวรัสเดงกี ซึ่งมี 4 สายพันธุ์ โดยมียุงลายบ้าน (*Aedes aegypti*) เป็นพาหะหลักนำโรค ปี พ.ศ.2497 ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบการระบาดของไข้เลือดออกครั้งแรกที่ประเทศฟิลิปปินส์ และในปี 2501 ประเทศไทยมีรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกและเริ่มมีการรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างชัดเจนในปี พ.ศ. 2501 โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ตรวจพบในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่นั้นมาก็มีรายงานผู้ป่วยกระจายออกไปทุกภูมิภาคของประเทศ การกระจายของโรคมีการเปลี่ยนแปลงตามพื้นที่อยู่ตลอดเวลา สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ในปี 2564 ที่ผ่านมามีผู้ป่วยไม่เพิ่มขึ้นตามฤดูกาลเหมือนในอดีต ซึ่งสวนทางกับสถานการณ์โรคโควิด-19 ที่มีความรุนแรงมากขึ้นตั้งแต่เดือนเมษายน – สิงหาคม พ.ศ. 2564 ทำให้เป็นข้อสังเกตว่าการระบาดและมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ที่ผ่านมามีผลกระทบต่ออุบัติการณ์และการรายงานโรคไข้เลือดออก และปลายปี พ.ศ. 2564 เริ่มมีการผ่อนคลายมาตรการของโรคโควิด-19 ให้ประชาชนสามารถเดินทางและไปทำกิจกรรมในสถานที่สาธารณะได้มากขึ้น จึงมีความเสี่ยงที่อุบัติการณ์ของโรคไข้เลือดออกจะสูงขึ้นในช่วงปลายปี และทำให้เกิดการระบาดต่อเนื่องไปตลอดปี พ.ศ. 2565 หากไม่ได้มีการป้องกันโรคแต่เนิ่น ๆ เพราะตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.2565 ที่ยังไม่เข้าสู่ฤดูการระบาด (ฤดูฝน) ก็มีฝนตก ในหลายพื้นที่ทำให้เกิดแหล่งน้ำขังที่เหมาะสมแก่การเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยจากการพยากรณ์แนวโน้มการเกิดโรคไข้เลือดออกด้วยวิธีอนุกรมเวลาพบว่า ปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยจะมีการระบาดของโรคไข้เลือดออกโดยจำนวนผู้ป่วยตลอดทั้งปีประมาณ 95,000 ราย โดยช่วงไตรมาสแรกของปีจะมีจำนวนผู้ป่วยประมาณ 3,000 – 4,000 รายต่อเดือน และเริ่มสูงขึ้นในเดือนพฤษภาคม จนสูงที่สุดในช่วงฤดูฝนเดือนมิถุนายน - กันยายน ซึ่งอาจมีผู้ป่วย 10,000 – 16,000 รายต่อเดือน

ข้อมูลจากรายงาน 506 กองระบาดวิทยา พบผู้ป่วยสะสมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 17 สิงหาคม 2565 จำนวน 17,412 ราย (เพิ่มจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 1,136 ราย) อัตราป่วย 26.31 ต่อประชากรแสนคน โดยสถานการณ์ในช่วง 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา มีรายงานผู้ป่วยสะสม 4,371 ราย (ใน 71 จังหวัด) มีผู้ป่วยสูงใน 5 จังหวัดแรก ได้แก่ แม่ฮ่องสอน (แม่สะเรียง/เมือง) เชียงใหม่ (แม่สาย/เมือง/สันทราย) ตาก (อุ้มผาง) กรุงเทพฯ และอุบลราชธานี (บุณฑริก) ตามลำดับ และพบอำเภอระบาด 147 อำเภอ ใน 46 จังหวัด มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิตสะสม 14 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตาย ร้อยละ 0.08 ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยกลุ่มเด็กวัยเรียน อายุ 5-14 ปี และกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี มีอัตราป่วยสูงสุด 74.60 และ 48.57 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ และหากพิจารณาตามรายภาค พบว่าภาคเหนือมีอัตราป่วยสูงสุด

โรคไข้เลือดออกยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุข และเป็นโรคประจำถิ่น (Endemic area) ของประเทศไทย ฉะนั้นการรับมือกับการระบาดของโรคไข้เลือดออกในปัจจุบัน ที่มีการเคลื่อนย้ายของประชากรสูง อุณหภูมิ

ที่มีการเปลี่ยนแปลง ประชากรยูงที่มีความหนาแน่นมากขึ้นและยังมีปัจจัยที่มีผลต่อการควบคุมป้องกัน ไข้เลือดออก ได้แก่ การมีวัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออกซึ่งเป็นทางเลือกให้กับประชาชนที่ยังไม่ครอบคลุม การ รักษาของแพทย์ ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ ยูงลาย การจัดการสิ่งแวดล้อมซึ่งต้องใช้ความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ในการกระตุ้นให้ภาคประชาชนให้ ความร่วมมือในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก จึงมีกลไกในการขอ ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับโรคไข้เลือดออก โดยได้มีการทำ MOU กับหน่วยงาน เครือข่าย 9 กระทรวง ได้แก่กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวง สาธารณสุข สำนักงานนายกรัฐมนตรี กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ในปี 2565 มีการทำ MOU Dengue Zero เพิ่มเติม โดย กรมควบคุมโรค ร่วมกับแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย สมาคมโรคติดต่อแห่งประเทศไทย สมาคมโรคติดต่อใน เด็กแห่งประเทศไทย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล สมาคมโรงพยาบาลเอกชนแห่งประเทศไทย สมาคมนัก บริหารโรงพยาบาลแห่งประเทศไทย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมอนามัย และกรุงเทพมหานคร ทำให้ต้อง มีการเตรียมความพร้อมของระบบเฝ้าระวังและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโดยมีแผนปฏิบัติการรองรับการแพร่ ระบาดของโรคไข้เลือดออก เพื่อให้หน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถป้องกันและควบคุมโรค ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ให้มีการแพร่ระบาดมากขึ้นในวงกว้างต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. ลดค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายในชุมชน และ setting 7ร. ไม่เกินค่ามาตรฐาน ในพื้นที่ที่เกิดการระบาด อย่าง น้อยร้อยละ 90
2. สามารถดำเนินการส่งกำลังบำรุงสนับสนุนพื้นที่ที่เกิดการระบาด ให้ทันต่อเหตุการณ์และเพียงพอต่อ การควบคุมโรค
3. เพื่อสื่อสารความเสี่ยงให้ประชาชน สามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลสถานการณ์ของโรค ตระหนักถึง ความสำคัญและการป้องกันโรค

3. ขอบเขต

เตรียมความพร้อมกรณียกระดับเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค เพื่อตอบโต้ สถานการณ์การระบาดของโรคไข้เลือดออก โดยมีหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการ

4. ความรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก :

1. กองโรคติดต่อภายในโดยแมลง (กตม.)
2. กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน (ครฉ.)

3. กองระบาดวิทยา
4. สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

หน่วยงานที่สนับสนุน :

1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) ที่ 1-12
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
3. สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง (สปคม.)
4. หน่วยงานเครือข่าย MOU โรคติดต่ออันตรายโดยแมลง
5. สถาบันบำราศนราดูร
6. กรมอนามัย
7. กรมการแพทย์
8. ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
9. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
10. สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
11. โรงพยาบาลทั่วประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
12. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

5. ข้อสันนิษฐาน

1. คณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวทางการดำเนินงาน และสามารถป้องกัน ควบคุมโรคได้ตามเป้าหมาย
2. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่
3. มีการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ สารเคมีที่ใช้ในการควบคุมโรคจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ประชาชนมีความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการป้องกันควบคุมโรคใช้เลือดออก
5. สถานการณ์โรคโควิด-19 อาจทำให้ไม่สามารถสนับสนุนกำลังคนเพื่อลงพื้นที่ดำเนินการ ป้องกันควบคุมโรคได้

6. กำหนดจุดสำคัญของการปฏิบัติงานหรือเหตุการณ์ที่เข้าเกณฑ์

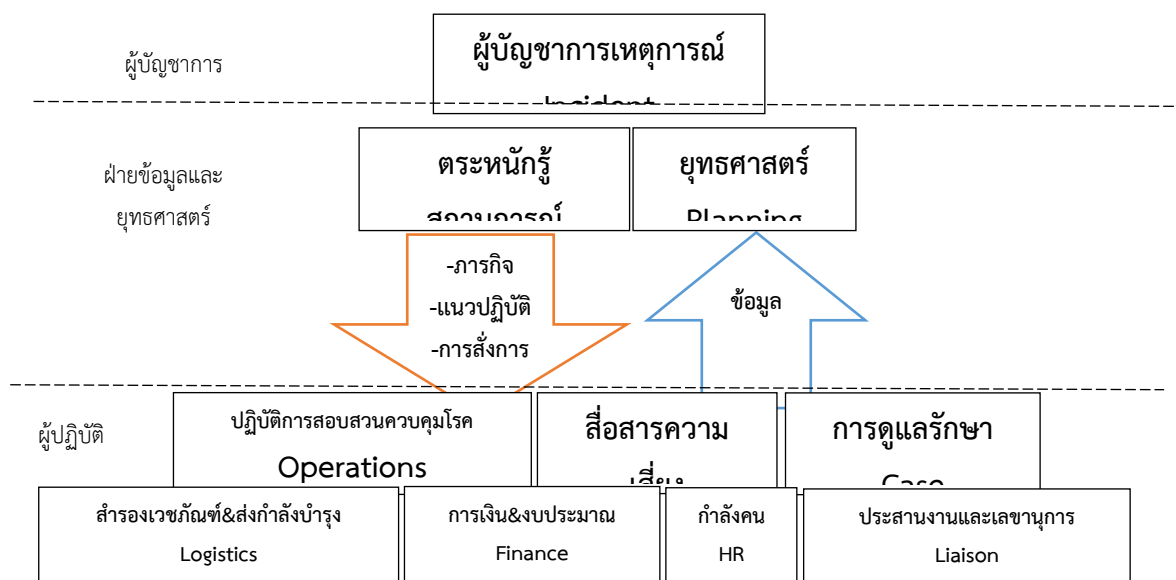
	ระดับปกติ	ระดับภาวะฉุกเฉิน			
		ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4
ค่ามัธยฐาน	มีผู้ป่วยต่ำ	มีผู้ป่วยเกินกว่า	มีผู้ป่วยเกินกว่า	มีผู้ป่วยเกินกว่า	มีผู้ป่วยเกินกว่า
5 ปีย้อนหลัง	กว่าค่ามัธย	ค่ามัธยฐาน 5 ปี	ค่ามัธยฐาน 5 ปี	ค่า มัธยฐาน 5 ปี	ค่า มัธยฐาน 5 ปี
ระดับประเทศ	ฐาน 5 ปี	ย้อนหลัง แต่ไม่	ย้อนหลังและเกิน	ย้อนหลัง เกิน	ย้อนหลัง เกิน
	ย้อนหลัง	เกิน 20% หรือ มี	กว่า 20% หรือมี	50% หรือมีเขต	80% หรือมีเขต

	ระดับปกติ	ระดับภาวะฉุกเฉิน			
		ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4
การเปิด EOC	ไม่เปิด EOC	เขตสุขภาพที่	เขตสุขภาพที่	สุขภาพที่	สุขภาพที่
		เข้าเกณฑ์เปิด	เข้าเกณฑ์เปิด	เข้าเกณฑ์เปิด	เข้าเกณฑ์เปิด
		<u>EOC 2 เขต</u>	<u>EOC 3 เขต</u>	<u>EOC 4 เขต</u>	<u>EOC 5 เขตขึ้นไป</u>
		ยังไม่เปิด EOC	เปิด EOC ระดับ	เปิด EOC ระดับ	เปิด EOC ระดับ
การระดมกำลังคน	ทำงานปกติ ไม่มีการระดมกำลังคน	ยังไม่เปิด EOC	จังหวัด ระดับเขต และระดับกรม	จังหวัด ระดับเขต และระดับกรม	จังหวัด ระดับเขต และระดับกรม
		กำลังคน	กำลังคนเหมือน	กำลังคนเหมือน	ให้ทุกหน่วยงาน
		เหมือนกับภาวะ	ระดับที่ 1 แต่เพิ่ม	ระดับที่ 1 แต่เพิ่ม	หยุดการ
		ปกติ แต่เพิ่ม	- กำลังคนเข้ามา	- กำลังคนเข้ามา	ปฏิบัติงานที่ไม่ใช่
งบประมาณ	ใช้	- จำนวน	ในระบบ	ในระบบ	งานที่สำคัญและ
		ผู้เชี่ยวชาญ	บัญชาการ	บัญชาการ	จำเป็นต้อง
		เฉพาะด้านเข้า	เหตุการณ์ <u>ไม่</u>	เหตุการณ์ <u>ไม่</u>	ดำเนินการ
		มาร่วมติดตาม	<u>น้อยกว่าร้อยละ</u>	<u>น้อยกว่าร้อยละ</u>	เพื่อให้บุคลากร
		และประเมิน	<u>10</u> ของกำลังคน	<u>25</u> ของกำลังคน	<u>ทั้งหมด</u> เข้าร่วม
		สถานการณ์	ของแต่ละ	ของแต่ละ	ปฏิบัติการฉุกเฉิน
			หน่วยงาน	หน่วยงาน (ทุก	(ทุกเขตเข้าร่วม
				เขตเข้าร่วม	ปฏิบัติงาน)
				ปฏิบัติงาน)	
		วางแผนการใช้	- จัดสรร	ดำเนินการ	ดำเนินการ
		งบประมาณให้	งบประมาณให้	เหมือนระดับที่ 2	เหมือนระดับที่ 3
		พร้อมต่อภาวะ	เพียงพอต่อ	แต่เพิ่ม	แต่เพิ่ม
		ฉุกเฉินที่อาจจะ	สถานการณ์	- การจัดหา	- การจัดหา
		เกิดขึ้น	- จัดหา	งบประมาณ	งบประมาณ
			งบประมาณ	สำรอง เพิ่มขึ้น	สำรอง เพิ่มขึ้น
			สำรอง หรืองบ	ร้อยละ 10 ของ	ร้อยละ 20
			ประมาณเพิ่มเติม	งบประมาณที่มี	ของงบประมาณที่มี
			หากเกิดการ	อยู่	มีอยู่
			ยกระดับภาวะ		
			ฉุกเฉินในระดับ		
			ต่อไป		

	ระดับปกติ	ระดับภาวะฉุกเฉิน			
		ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4
Logistics	สำรวจ	เตรียมความ	จัดสรรทรัพยากร	ดำเนินการ	ดำเนินการ
	ทรัพยากรให้	พร้อมของ	ให้เพียงพอและ	เหมือนระดับที่ 2	เหมือนระดับที่ 3
	เพียงพอต่อ	ทรัพยากรและ	ทันต่อการใช้งาน	แต่เพิ่ม - การ	แต่เพิ่ม - การ
	การใช้งาน	วางแผนการใช้		จัดหาทรัพยากร	จัดหาทรัพยากร
	ปกติ	งาน		สำรองเพิ่มขึ้น	สำรองเพิ่มขึ้น
				ร้อยละ 10 ของ	ร้อยละ 20 ของ
				ทรัพยากรที่มีอยู่	ทรัพยากรที่มีอยู่

7. กรอบการปฏิบัติงาน

7.1) โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

หมายเหตุ : กรณีโรคไข้เลือดออก

7.2) ภารกิจที่สำคัญของการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคทั้งในและนอกประเทศ รวมถึง ฝ้าระวัง และวิเคราะห์สถานการณ์ทางระบาดวิทยา - ตรวจจับการระบาดของผู้ป่วยไข่ออกพื้นที่มารับการรักษาที่สถาน บริการภาครัฐและเอกชน - จัดทำแนวทางการรายงานและกำหนดนิยามผู้ป่วยที่ต้องเฝ้าระวัง	SAT (กองโรคติดต่อภายในโดยแมลง, กองระบาดวิทยา, กองครน.)
2. รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานสถานการณ์พร้อมข้อเสนอแนะ ต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ประเมินพื้นที่เสี่ยงและกลุ่มเสี่ยง - กำหนดพื้นที่เสี่ยง - ข้อมูลผู้ป่วย - ข้อมูลค่า HI CI และ BI	SAT และ ยุทธศาสตร์ (กองโรคติดต่อภายในโดยแมลง, กองระบาดวิทยา, กองครน.)
3. สื่อสารความเสี่ยง - เฝ้าระวัง ติดตามข้อมูลข่าวสารทั้งในและต่างประเทศ ทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้ง media watch และ Social media โดยมีการประสานกับ สำนักสื่อสารความเสี่ยง - วิเคราะห์ข่าวสารที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานหรือประชาชน - ตอบโต้ข้อมูลข่าวสารที่คาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เพื่อชี้แจงให้ ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง - จัดเตรียม Talking point สำหรับผู้บริหาร - จัดทำแผนสื่อสารความเสี่ยงและซ้อมแผน - จัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำสื่อต่างๆ - เตรียมความพร้อม ระบบบริการสายด่วน (Call center 1422) เช่น ผู้รับสาย ข้อมูล สถานการณ์ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับโรค เป็นต้น - ประสานงานและสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย MoU - จัดทำเนียบวิทยากร สื่อมวลชน ผู้ประสานงานหลัก - สำรวจการรับรู้และพฤติกรรมประชาชน	Risk Com (กองโรคติดต่อภายในโดย แมลง, สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ)
4. จัดทำแผนปฏิบัติการควบคุมโรคและซ้อมแผน	ทุกกลุ่มภารกิจ
5. จัดทำคู่มือ แนวทาง มาตรการต่าง ๆ ของโรคไข้เลือดออก	Planning (กองโรคติดต่อภายในโดย แมลง, กองครน.)
6. จัดอบรม ทบทวนความรู้ทีมหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค (CDCU) และหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อภายในโดยแมลง (CDCU)	Planning และ Operations (กองโรคติดต่อภายในโดยแมลง, กอง

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
plus VCU)	ครณ.)
7. จัดทำหรือปรับปรุงทำเนียบผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน	Liaison (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กอง ครณ.)
8. จัดทำหรือปรับปรุงทำเนียบเครือข่ายเพื่อการประสานงาน	Liaison (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กอง ครณ.)
9. จัดเตรียมบุคลากรและกำหนดผู้รับผิดชอบ	HR (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง)
10. จัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนในการดำเนินงาน	Finance (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง)
11. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องฟ่น และจำนวนคงคลังของสารเคมีและวัสดุอุปกรณ์สำหรับป้องกันควบคุมโรค	Logistics (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง)
12. ติดตามหน่วยงาน MOU ในการดำเนินการตามแผนป้องกันและควบคุมโรคผ่าน คณะกรรมการจังหวัด	Liaison (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กอง ครณ.)
13. ประเมินสถานการณ์	SAT (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา, กองครณ.)
14. เสนอเปิด EOC (กรณีเข้าเกณฑ์ DCIR)	SAT และ ยุทธศาสตร์ (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา, กองครณ.)

ภารกิจที่สำคัญ-ขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ประกาศเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC)	IC
2. ประชุมคณะกรรมการทุกด้านเพื่อติดตามเหตุการณ์ ข้อสั่งการ ปัญหาอุปสรรค ต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	ทุกกลุ่มภารกิจ
3. ติดตามสถานการณ์การระบาด รวมถึงเฝ้าระวัง และวิเคราะห์สถานการณ์ทางระบาดวิทยาจาก รง 506 อย่างต่อเนื่อง	SAT (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา)
4. ประเมินสถานการณ์จากค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย ค่า HI CI และ BI (7ร.) อย่างต่อเนื่องใกล้ชิดพร้อมทั้งรายงานสถานการณ์พร้อมข้อเสนอแนะต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์	SAT (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา)
5. เข้าร่วมการสอบสวนโรค และควบคุมโรคตามมาตรฐาน - เพื่อประเมินการทำงานของพื้นที่ - เพื่อค้นหาผู้ป่วย เฝ้าระวังผู้สัมผัส และปฏิบัติการควบคุมโรค	Operations (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา, สคร., สสจ.)
6. ประสานงานกับ สคร./ สสจ. เพื่อให้คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด	Liaison (กองโรคติดต่อ นำโดย

ภารกิจที่สำคัญ-ขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ดำเนินการในการควบคุมโรค	แมลง, กองครน.)
7. การจัดการผู้ป่วย - การประสานส่งต่อผู้ป่วย - การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ - การรักษา	Case management (สถาบัน บำราศนราดูร, กรมการแพทย์, กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, รพ.รัฐ รพ.เอกชน คลินิก และทีม ผู้เชี่ยวชาญ
8. สนับสนุนวัสดุ เวชภัณฑ์ สารเคมี ฯลฯ ให้ทันเวลาและให้เพียงพอต่อ การควบคุมโรค	Logistics (กองโรคติดต่อฯ โดย แมลง, กองครน., สสจ., สคร.)
9. การสื่อสารความเสี่ยงมีการแจ้งเตือนประชาชนถึงสถานการณ์ระดับ โรคไข้เลือดออก และการให้ความรู้ในการป้องกันตนเองและครอบครัว	Risk Com (กองโรคติดต่อฯ โดย แมลง, สำนักสื่อสารความเสี่ยง)
10. มีการระดมกำลังคนตามแผน BCP	HR (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง)
11. จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน EOC	Finance (กองโรคติดต่อฯ โดย แมลง)
12. ติดตาม ประเมินสถานการณ์เพื่อเสนอปิด EOC ตามเกณฑ์	SAT (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, กองระบาดวิทยา)

ภารกิจที่สำคัญ-หลังเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ติดตามสถานการณ์การระบาด เฝ้าระวังคัดชันลูกน้ำ ในพื้นที่เสี่ยง อย่างต่อเนื่อง	SAT (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง , กองระบาดวิทยา)
2. จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์การเกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออก และสรุปผลการดำเนินงาน	SAT และ Operation (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, กองระบาดวิทยา)
3. บำรุงรักษาทรัพยากร ซ่อมบำรุงเครื่องฟ่น และสำรวจทรัพยากร คงเหลือเพื่อวางแผนการจัดสรร จัดหา และจัดซื้อเพิ่มเติม	Logistics (กองโรคติดต่อฯ โดย แมลง)
4. ติดตามผลการประเมินการรับรู้รับทราบข้อมูลโรคไข้เลือดออกของ ประชาชน	Risk com (กองโรคติดต่อฯ โดย แมลง, สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ)
6. ถอดบทเรียนภายหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) เพื่อเป็นข้อเสนอในการดำเนินการควบคุมและป้องกันโรคต่อไป	ทุกกลุ่มภารกิจ

8. การติดต่อสื่อสาร

ลำดับที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมลล์	ช่องทางการติดต่ออื่นๆ
1	กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง	02 5903151 02 5903136	dvbdresponse@gmail.com thaivbd@gmail.com	1. https://ddc.moph.go.th/dvb/ 2. https://www.facebook.com/thaivbd
2	กองควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ในภาวะฉุกเฉิน	02 590 3275	sat.eoc.ddc@gmail.com Deoc.ddc@mail.go.th	https://ddc.moph.go.th/ddce/
3	กองระบาด วิทยา	02 590 3801 0 2 590 3844	eoc.boe@gmail.com	1. https://ddc.moph.go.th/doe/ 2. https://www.facebook.com/BureauofEpidemiology/
4	สำนักสื่อสาร ความเสี่ยงและ พัฒนา พฤติกรรม	02 590 3860- 2	riskcomddc@gmail.com	1. ddc.moph.go.th 2. https://www.facebook.com/riskcomddcfanpage
5	สถาบันบำราศ นราดูร	02 590 3427 02 951 1170		http://bamras.ddc.moph.go.th/
6	กรมอนามัย	02 590 4000	mailmaster@anamai.mail.go.th	https://anamai.moph.go.th/th
7	กรมการแพทย์	02 590 6000	prdms2011@hotmail.com	https://www.dms.go.th/
8	กรม วิทยาศาสตร์ การแพทย์	02 589 9850- 8	prdmisc@dmisc.mail.go.th	1. https://www3.dmsc.moph.go.th/ 2. https://www.facebook.com/DMSNews
9	โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์	02 256 4000 02 649 4000		1. https://chulalongkornhospital.go.th/kcmh/ 2. https://www.facebook.com/ChulaloChulalongkornH/
10	สำนักอนามัย กรุงเทพ มหานคร	02 203 2838 02 245 4964	secretarial.chd@gmail.com	https://webportal.bangkok.go.th/health

9. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

9.1) เอกสารอ้างอิง

1. กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง กรมควบคุมโรค. แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยยุงลาย สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ.ศ.2564 ; 2564.

2. สถานการณ์โรคติดต่อมาโดยแมลง: สถานการณ์โรคไข้เลือดออก [อินเทอร์เน็ต]. กองโรคติดต่อมาโดยแมลง กรมควบคุมโรค[เข้าถึงเมื่อ 21 สิงหาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/dvb/>

3. พยากรณ์โรคและภัยสุขภาพ: การคาดการณ์สถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2565 [อินเทอร์เน็ต]. กองโรคติดต่อมาโดยแมลง กรมควบคุมโรค [เข้าถึงเมื่อ 21 สิงหาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก:<https://ddc.moph.go.th/dvb/forecast.php>

4. กรมควบคุมโรค. กรอบแนวทางการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขกรมควบคุมโรค พ.ศ 2559-2564; 2564.

5. กรมควบคุมโรค. กระบวนการวางแผน และแผนเผชิญเหตุ ; 2564

9.2) ภาคผนวกประกอบด้วย

เกณฑ์การเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน

เกณฑ์การเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (EOC)

โรค	ระดับการเปิด EOC			
	อำเภอ	จังหวัด	เขต	ส่วนกลาง
โรค ไข้เลือดออก	เมื่อพบตำบลที่เป็นพื้นที่ระบาด มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนตำบลในอำเภอ <u>ตำบลที่เป็นพื้นที่ระบาด</u> หมายถึง - ตำบลที่มีรายงานผู้ป่วยโรค ไข้เลือดออกเกินกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ในช่วง 4 สัปดาห์ล่าสุด และ - มีการระบาดต่อเนื่องมากกว่า 28 วัน (พบผู้ป่วยรายใหม่ต่อเนื่องกัน โดยวันที่พบ ผู้ป่วย (วันที่วินิจฉัยสงสัยไข้เลือดออก) ของ ผู้ป่วยแต่ละรายทิ้งระยะกันไม่เกิน 28 วัน และ ยังควบคุมโรคไม่ได้)	เมื่อมีอำเภอที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนอำเภอ ในจังหวัด	เมื่อมีจังหวัดที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC จำนวน 3 จังหวัดหรือ มากกว่า	ระดับ 1: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ไม่เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 2 เขต ระดับ 2: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 3 เขต ระดับ 3: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 50 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 4 เขต ระดับ 4: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 80 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 5 เขตขึ้นไป
โรคไข้ปวด ข้ออยู่ลาย	1. พบผู้ป่วยยืนยันโรคไข้ปวดข้ออยู่ลายรายใหม่ ในตำบลที่ไม่เคยรายงานผู้ป่วย** <u>หรือ</u> 2. มีการระบาดเป็นกลุ่มก้อน*** เกิน 2 สัปดาห์	เมื่อมีอำเภอที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนอำเภอ	เมื่อมีจังหวัดที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC จำนวน 3 จังหวัดหรือ มากกว่า	ระดับ 1: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ไม่เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 2 เขต ระดับ 2: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 3 เขต

โรค	ระดับการเปิด EOC			
	อำเภอ	จังหวัด	เขต	ส่วนกลาง
	** ตำบลที่ไม่เคยรายงาน หมายถึง ไม่มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลายในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา *** ระบาดเป็นกลุ่มก้อน หมายถึง พบผู้ป่วยสงสัยโรคไข้ปวดข้อยุงลายมากกว่า 1 รายในอำเภอ และ มีผู้ป่วยยืนยันอย่างน้อย 1 ราย	ในจังหวัด		ระดับ 3: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 50 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 4 เขต ระดับ 4: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 80 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 5 เขตขึ้นไป
โรคติดเชื้อไวรัสซิกา	มีการระบาดต่อเนื่องนานกว่า 4 สัปดาห์ มากกว่า 1 ตำบล นิยามผู้ติดเชื้อไวรัสซิกา หมายถึง มีผลตรวจยืนยันติดเชื้อไวรัสซิกาในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ ผู้ป่วยทั่วไป ทารกศีรษะเล็ก (Microcephaly) หรือ กลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain-Barre syndrome) และผู้ป่วยโรคทางระบบประสาท อื่น ๆ ภายหลังการติดเชื้อ	เมื่อมีอำเภอที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนอำเภอในจังหวัด	เมื่อมีจังหวัดที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC จำนวน 3 จังหวัดหรือมากกว่า	ระดับ 1: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ไม่เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 2 เขต ระดับ 2: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 3 เขต ระดับ 3: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 50 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 4 เขต ระดับ 4: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 80 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 5 เขตขึ้นไป
โรคไข้มาลาเรีย	พบผู้ป่วยยืนยันโรคไข้มาลาเรียมีการระบาดต่อเนื่องนานกว่า 4 สัปดาห์มากกว่า 1 ตำบล	เมื่อมีอำเภอที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC	เมื่อมีจังหวัดที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC	มีเขตเปิด EOC มากกว่า 2 เขต

โรค	ระดับการเปิด EOC			
	อำเภอ	จังหวัด	เขต	ส่วนกลาง
		มากกว่า 1 อำเภอ	มากกว่า 1 จังหวัด ใน เขตเดียวกัน	

ที่มา: (ร่าง) แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลง (Vector Control Unit; VCU) ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อแห่งชาติ พ.ศ.25

แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP)

รองรับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

กองโรคติดต่อภายในโดยแมลง

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคติดเชื้อไวรัสซิกา (Zika virus; ZIKV) จัดอยู่ในวงศ์ (Family) Flaviviridae ตระกูล (Genus) Flavivirus มียุงลายเป็นพาหะนำโรค เช่น ยุงลายบ้าน (Aedes aegypti) ยุงลายสวน (Aedes albopictus) เป็นต้น สามารถแพร่เชื้อและติดต่อได้โดยการถูกยุงลายที่มีเชื้อไวรัสซิกากัด มีระยะฟักตัวในคน 4 – 7 วัน (สั้นสุด 3 วัน ยาวสุด 12 วัน) และในยุง 10 วัน ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง โดยจะมีอาการคล้ายคลึงกับผู้ป่วยไข้เดงกี คือ มีไข้ ปวดศีรษะ มีผื่นแดงแบบ Maculopapular rash ที่บริเวณลำตัว แขนขา เยื่อบุตาอักเสบ ตาแดง ปวดข้อ อ่อนเพลีย อาจจะมีอาการต่อมน้ำเหลืองโต และอุจจาระร่วง ส่วนน้อยอาจมีอาการเส้นประสาทอักเสบ (Guillain-Barre syndrome: GBS) หรือความผิดปกติทางระบบประสาทอื่น ๆ สำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อไวรัสซิกาอาจแพร่เชื้อสู่ทารกในครรภ์ คือ ทารกในครรภ์อาจมีภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly) และอาจมีความพิการแต่กำเนิดภายนอกร่วมด้วย โดยอวัยวะที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ระบบประสาท ระบบการมองเห็น การได้ยิน ซึ่งความผิดปกติดังกล่าวอาจตรวจพบตามมาในภายหลังได้ การติดต่อเกิดจากการถูกยุงลายที่มีเชื้อกัด การติดต่อผ่านทางเลือด การติดต่อจากมารดาที่ป่วยสู่ทารกในครรภ์สถานการณ์โรค

โดยในปี พ.ศ. 2559 ได้เกิดการระบาดในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาและแคริบเบียน พบหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อไวรัสซิกาและคลอดทารกที่มีภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิดจำนวนมากในประเทศบราซิล องค์การอนามัยโลกจึงได้ประกาศการเกิดกลุ่มทารกศีรษะเล็กแต่กำเนิดที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อไวรัสซิกาเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public health emergency of international concern: PHEIC) และต่อมาได้ยกเลิกประกาศดังกล่าวเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559 แต่ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญที่ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการป้องกันควบคุมโรคอย่างเข้มข้นในระยะยาวต่อไป สำหรับโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2506 มีรายงานตรวจพบภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสซิกาในผู้ที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร และในปี พ.ศ. 2556 มีผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสซิกา โดยเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศแคนาดาเดินทางมาประเทศไทยมีอาการป่วยระหว่างเดินทางกลับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555–2557 พบการระบาดของไข่ออกผื่นไม่ทราบสาเหตุ 4 เหตุการณ์ ซึ่งได้มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันในภายหลังว่าเกิดจากการติดเชื้อไวรัสซิกา มีผู้ป่วยรวม 47 ราย และในปี พ.ศ. 2559 มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในทุกภูมิภาค รวม 43 จังหวัด โดยพบผู้ป่วยได้ตลอดทั้งปี การระบาดดังกล่าวทำให้มีหญิงตั้งครรภ์ติดเชื้อและคลอดทารกที่มีภาวะศีรษะเล็ก 2 ราย และมีรายงานผู้ติดเชื้อไวรัสซิกาอย่างต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน

ข้อมูลจากระบบการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสซิกา กองโรคติดต่อภายในโดยแมลง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 19 สิงหาคม 2565 พบผู้ติดเชื้อไวรัสซิกาสะสม 53 ราย เป็นผู้ป่วยทั่วไป 35 ราย และหญิงตั้งครรภ์ 18 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือ 25-34 ปี และมีรายงานผู้ป่วยสะสมสูง

ใน 3 จังหวัดแรก ได้แก่ อุดรดิตถ์ เชียงราย และน่าน จากระบบเฝ้าระวังดังกล่าว แม้ว่าจะไม่พบผู้ป่วยที่มีความรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต แต่ผู้ติดเชื้อไวรัสซิกาโดยเฉพาะทารกและผู้ป่วยทางระบบประสาทจะได้รับผลกระทบจากภาวะแทรกซ้อนหรือความผิดปกติต่าง ๆ ในระยะยาว จึงกลายเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ซึ่งควรมีการประเมินผลกระทบดังกล่าวให้ชัดเจน และจัดระบบการเฝ้าระวังโรค การดูแลรักษา การป้องกันและควบคุมโรค รวมถึงภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. ลดการติดเชื้อไวรัสซิกาในหญิงตั้งครรภ์
2. ลดค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายในชุมชน และ setting 7ร. ไม่เกินค่ามาตรฐาน ในพื้นที่ที่เกิดการระบาด อย่างน้อยร้อยละ 90
3. สามารถดำเนินการส่งกำลังบำรุงสนับสนุนพื้นที่ที่เกิดการระบาด ให้ทันต่อเหตุการณ์และเพียงพอต่อการควบคุมโรค
4. เพื่อสื่อสารความเสี่ยงให้ประชาชน สามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลสถานการณ์ของโรค ตระหนักถึงความสำคัญและการป้องกันโรค

3. ขอบเขต

เตรียมความพร้อมกรณียกระดับเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค เพื่อตอบโต้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสซิกา โดยมีหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการ

4. ความรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก :

1. กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง (กตม.)
2. กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน (ครฉ.)
3. กองระบาดวิทยา
4. สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

หน่วยงานที่สนับสนุน :

1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) ที่ 1-12
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
3. สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง (สปคม.)
4. หน่วยงานเครือข่าย MOU โรคติดต่อฯ โดยแมลง
5. สถาบันบำราศนราดูร

6. กรมอนามัย
7. กรมการแพทย์
8. ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
9. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
10. สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
11. โรงพยาบาลทั่วประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
12. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

5. ข้อสันนิษฐาน

1. คณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวทางการดำเนินงาน และสามารถป้องกัน ควบคุมโรคได้ตามเป้าหมาย
2. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่
3. มีการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ สารเคมีที่ใช้ในการควบคุมโรคจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ประชาชนมีความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา
5. สถานการณ์โรคโควิด-19 อาจทำให้ไม่สามารถสนับสนุนกำลังคนเพื่อลงพื้นที่ดำเนินการ ป้องกันควบคุมโรคได้

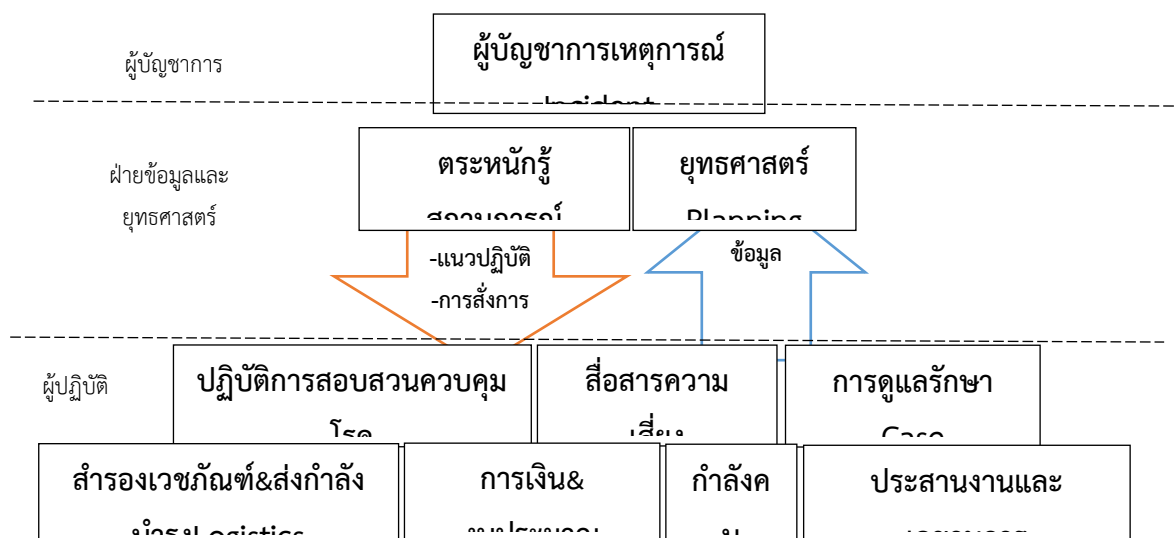
6. กำหนดจุดสำคัญของการปฏิบัติงานหรือเหตุการณ์ที่เข้าเกณฑ์

	ระดับปกติ	ระดับภาวะฉุกเฉิน			
		ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4
ค่ามัธยฐาน	มีผู้ป่วยต่ำ	มีผู้ป่วยเกินกว่า	มีผู้ป่วยเกินกว่า	มีผู้ป่วยเกินกว่า	มีผู้ป่วยเกินกว่า
5 ปีย้อนหลัง	กว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี	ค่ามัธยฐาน 5 ปี	ค่ามัธยฐาน 5 ปี	ค่า มัธยฐาน 5 ปี	ค่า มัธยฐาน 5 ปี
ระดับประเทศ	ฐาน 5 ปี	ย้อนหลัง แต่ไม่	ย้อนหลังและเกิน	ย้อนหลัง เกิน	ย้อนหลัง เกิน
	ย้อนหลัง	<u>เกิน 20%</u> หรือ มี	<u>กว่า 20%</u> หรือมี	<u>50%</u> หรือมีเขต	<u>80%</u> หรือมีเขต
		เขตสุขภาพที่	เขตสุขภาพที่	สุขภาพที่	สุขภาพที่
		เข้าเกณฑ์เปิด	เข้าเกณฑ์เปิด	เข้าเกณฑ์เปิด	เข้าเกณฑ์เปิด
		<u>EOC 2 เขต</u>	<u>EOC 3 เขต</u>	<u>EOC 4 เขต</u>	<u>EOC 5 เขตขึ้นไป</u>
การเปิด EOC	ไม่เปิด EOC	ยังไม่เปิด EOC	เปิด EOC ระดับ	เปิด EOC ระดับ	เปิด EOC ระดับ
			จังหวัด ระดับเขต	จังหวัด ระดับเขต	จังหวัด ระดับเขต
			และระดับกรม	และระดับกรม	และระดับกรม
การระดม	ทำงานปกติ	กำลังคน	กำลังคนเหมือน	กำลังคนเหมือน	ให้ทุกหน่วยงาน
กำลังคน	ไม่มีการระดม	เหมือนกับภาวะ	ระดับที่ 1 แต่เพิ่ม	ระดับที่ 1 แต่เพิ่ม	หยุดการ

	ระดับปกติ	ระดับภาวะฉุกเฉิน			
		ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4
	กำลังคน	ปกติ แต่เพิ่ม - จำนวน ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านเข้า มาร่วมติดตาม และประเมิน สถานการณ์	- กำลังคนเข้ามา ในระบบ บัญชาการ เหตุการณ์ <u>ไม่</u> <u>น้อยกว่าร้อยละ</u> <u>10</u> ของกำลังคน ของแต่ละ หน่วยงาน	- กำลังคนเข้ามา ในระบบ บัญชาการ เหตุการณ์ <u>ไม่</u> <u>น้อยกว่าร้อยละ</u> <u>25</u> ของกำลังคน ของแต่ละ หน่วยงาน (ทุก เขตเข้าร่วม ปฏิบัติงาน)	ปฏิบัติงานที่ไม่ใช่ งานที่สำคัญและ จำเป็นต้อง ดำเนินการ เพื่อให้บุคลากร <u>ทั้งหมด</u> เข้าร่วม ปฏิบัติการฉุกเฉิน (ทุกเขตเข้าร่วม ปฏิบัติงาน)
	งบประมาณ	ใช้	จัดสรร	ดำเนินการ	ดำเนินการ
	งบประมาณ	งบประมาณให้	งบประมาณให้	เหมือนระดับที่ 2	เหมือนระดับที่ 3
	ตามภารกิจ	พร้อมต่อภาวะ	เพียงพอต่อ	แต่เพิ่ม	แต่เพิ่ม
	ประจำที่มีอยู่	ฉุกเฉินที่อาจจะ เกิดขึ้น	สถานการณ์ - จัดหา งบประมาณ สำรอง หรืองบ ประมาณเพิ่มเติม หากเกิดการ ยกระดับภาวะ ฉุกเฉินในระดับ ต่อไป	- การจัดหา งบประมาณ สำรอง เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ของ งบประมาณที่มี อยู่	- การจัดหา งบประมาณ สำรอง เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ของงบประมาณที่ มีอยู่
Logistics	สำรวจ	เตรียมความ	จัดสรรทรัพยากร	ดำเนินการ	ดำเนินการ
	ทรัพยากรให้	พร้อมของ	ให้เพียงพอและ	เหมือนระดับที่ 2	เหมือนระดับที่ 3
	เพียงพอต่อ	ทรัพยากรและ	ทันต่อการใช้งาน	แต่เพิ่ม - การ	แต่เพิ่ม - การ
	การใช้งาน	วางแผนการใช้		จัดหาทรัพยากร	จัดหาทรัพยากร
	ปกติ	งาน		สำรองเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ของ ทรัพยากรที่มีอยู่	สำรองเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ของ ทรัพยากรที่มีอยู่

7. กรอบการปฏิบัติงาน

7.1) โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

หมายเหตุ : กรณีโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

7.2) การกิจที่สำคัญของการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคทั้งในและนอกประเทศ รวมถึงเฝ้าระวัง และวิเคราะห์สถานการณ์ทางระบาดวิทยา - ตรวจจับการระบาดของผู้ป่วยไข่ออกพื้นที่มารับการรักษาที่สถานบริการภาครัฐและเอกชน - จัดทำแนวทางการรายงานและกำหนดนิยามผู้ป่วยที่ต้องเฝ้าระวัง	SAT (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, กองระบาดวิทยา, กองครณ.)
2. รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานสถานการณ์พร้อมข้อเสนอแนะต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ประเมินพื้นที่เสี่ยงและกลุ่มเสี่ยง - กำหนดพื้นที่เสี่ยง - ข้อมูลผู้ป่วย/หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อ - ข้อมูลค่า HI CI และ BI	SAT และ ยุทธศาสตร์ (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, กองระบาดวิทยา, กองครณ.)
3. สื่อสารความเสี่ยง - เฝ้าระวัง ติดตามข้อมูลข่าวสารทั้งในและต่างประเทศ ทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้ง media watch และ Social media โดยมีการประสานกับสำนักสื่อสารความเสี่ยง - วิเคราะห์ข่าวสารที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานหรือประชาชน - ตอบโต้ข้อมูลข่าวสารที่คาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เพื่อชี้แจงให้	Risk Com (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ)

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง - จัดเตรียม Talking point สำหรับผู้บริหาร - จัดทำแผนสื่อสารความเสี่ยงและซ้อมแผน - จัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำสื่อต่างๆ - เตรียมความพร้อม ระบบบริการสายด่วน (Call center 1422) เช่น ผู้รับสาย ข้อมูล สถานการณ์ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับโรค เป็นต้น - ประสานงานและสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย MoU - จัดทำเนียบวิทยากร สื่อมวลชน ผู้ประสานงานหลัก - สำรวจการรับรู้และพฤติกรรมประชาชน	
4. จัดทำแผนปฏิบัติการควบคุมโรคและซ้อมแผน	ทุกกลุ่มภารกิจ
5. จัดทำคู่มือ แนวทาง มาตรการต่าง ๆ ของโรคติดต่อไวรัสซิกา	Planning (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กองครน.)
6. จัดอบรม ทบทวนความรู้ทีมหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค (CDCU) และหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลง (CDCU plus VCU)	Planning และ Operations (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กองครน.)
7. จัดทำหรือปรับปรุงทำเนียบผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน	Liaison (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กอง ครน.)
8. จัดทำหรือปรับปรุงทำเนียบเครือข่ายเพื่อการประสานงาน	Liaison (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กอง ครน.)
9. จัดเตรียมบุคลากรและกำหนดผู้รับผิดชอบ	HR (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง)
10. จัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนในการดำเนินงาน	Finance (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง)
11. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องฟ่น และจำนวนคงคลังของสารเคมีและวัสดุอุปกรณ์สำหรับป้องกันควบคุมโรค	Logistics (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง)
12. ติดตามหน่วยงาน MOU ในการดำเนินการตามแผนป้องกันและควบคุมโรคผ่าน คณะกรรมการจังหวัด	Liaison (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กอง ครน.)
13. ประเมินสถานการณ์	SAT (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา, กองครน.)
14. เสนอเปิด EOC (กรณีเข้าเกณฑ์ DCIR)	SAT และ ยุทธศาสตร์ (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กอง

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ระบาดวิทยา, กองครน.)

ภารกิจที่สำคัญ-ขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ประกาศเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC)	IC
2. ประชุมคณะกรรมการทุกด้านเพื่อติดตามเหตุการณ์ ข้อสั่งการ ปัญหา อุปสรรค ต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	ทุกกลุ่มภารกิจ
3. ติดตามสถานการณ์การระบาด รวมถึงเฝ้าระวัง และวิเคราะห์ สถานการณ์ทางระบาดวิทยาจาก รง 506 อย่างต่อเนื่อง	SAT (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา)
4. ประเมินสถานการณ์จากค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย ค่า HI CI และ BI (7ร.) อย่างต่อเนื่องใกล้ชิดพร้อมทั้งรายงานสถานการณ์พร้อมข้อเสนอแนะต่อ ผู้บัญชาการเหตุการณ์	SAT (กองโรคติดต่อนำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา)
5. เข้าร่วมการสอบสวนโรค และควบคุมโรคตามมาตรฐาน - เพื่อประเมินการทำงานของพื้นที่ - เพื่อค้นหาผู้ป่วย เฝ้าระวังผู้สัมผัส และปฏิบัติการควบคุมโรค	Operations (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองระบาดวิทยา, สคร., สสจ.)
6. ประสานงานกับ สคร./ สสจ. เพื่อให้คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด ดำเนินการในการควบคุมโรค	Liaison (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองครน.)
7. การจัดการผู้ป่วย - การประสานส่งต่อผู้ป่วย - การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ - การรักษา	Case management (สถาบัน บำราศนราดรุณ, กรมการแพทย์, กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, รพ.รัฐ รพ.เอกชน คลินิก และทีมผู้เชี่ยวชาญ)
8. สนับสนุนวัสดุ เวชภัณฑ์ สารเคมี ฯลฯ ให้ทันเวลาและให้เพียงพอต่อการควบคุมโรค	Logistics (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, กองครน., สสจ., สคร.)
9. การสื่อสารความเสี่ยงมีการแจ้งเตือนประชาชนถึงสถานการณ์ระบาด โรคติดต่อไวรัสซิกา และการให้ความรู้ในการป้องกันตนเองและครอบครัว	Risk Com (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง, สำนักสื่อสารความเสี่ยง)
10. มีการระดมกำลังคนตามแผน BCP	HR (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง)
11. จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน EOC	Finance (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง)
12. ติดตาม ประเมินสถานการณ์เพื่อเสนอปิด EOC ตามเกณฑ์	SAT (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง,

ภารกิจที่สำคัญ-ขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	กองระบาดวิทยา)

ภารกิจที่สำคัญ-หลังเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ติดตามสถานการณ์การระบาด เฝ้าระวังค่าดัชนีลูกน้ำ ในพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง	SAT (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, กองระบาดวิทยา)
2. จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์การเกิดการระบาดของโรคติดต่อไวรัสซิกา และสรุปผลการดำเนินงาน	SAT และ Operation (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, กองระบาดวิทยา)
3. ติดตามหญิงตั้งครรภ์ จนกว่าจะคลอด (u/s ศีรษะเด็ก)	Case management (รพ., กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง)
4. บำรุงรักษาทรัพยากร ซ่อมบำรุงเครื่องฟ่น และสำรวจทรัพยากรคงเหลือ เพื่อวางแผนการจัดสรร จัดหา และจัดซื้อเพิ่มเติม	Logistics (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง)
5. ติดตามผลการประเมินการรับรู้รับทราบข้อมูลโรคติดต่อไวรัสซิกาของประชาชน	Risk com (กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง, สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ)
6. ถอดบทเรียนภายหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) เพื่อเป็นข้อเสนอในการดำเนินการควบคุมและป้องกันโรคต่อไป	ทุกกลุ่มภารกิจ

8. การติดต่อสื่อสาร

ลำดับที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมลล์	ช่องทางการติดต่ออื่นๆ
1	กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง	02 5903151 02 5903136	dvbdresponse@gmail.com thaivbd@gmail.com	1. https://ddc.moph.go.th/dvb/ 2. https://www.facebook.com/thaivbd
2	กองควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ในภาวะฉุกเฉิน	02 590 3275	sat.eoc.ddc@gmail.com Deoc.ddc@mail.go.th	https://ddc.moph.go.th/ddce/
3	กองระบาด วิทยา	02 590 3801 0 2 590 3844	eoc.boe@gmail.com	1. https://ddc.moph.go.th/doe/ 2. https://www.facebook.com/BureauofEpidemiology/
4	สำนักสื่อสาร ความเสี่ยงและ พัฒนา พฤติกรรม	02 590 3860- 2	riskcomddc@gmail.com	1. ddc.moph.go.th 2. https://www.facebook.com/riskcomddcfanpage
5	สถาบันบำราศ	02 590 3427		http://bamras.ddc.moph.go.th/

	นราดรุ	02 951 1170		
6	กรมอนามัย	02 590 4000	mailmaster@anamai.mail.go.th	https://anamai.moph.go.th/th
7	กรมการแพทย์	02 590 6000	prdms2011@hotmail.com	https://www.dms.go.th/
8	กรม วิทยาศาสตร์ การแพทย์	02 589 9850-8	prdmisc@dmisc.mail.go.th	1. https://www3.dmsc.moph.go.th/ 2. https://www.facebook.com/DMSNews
9	โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์	02 256 4000 02 649 4000		1. https://chulalongkornhospital.go.th/kcmh/ 2. https://www.facebook.com/ChulaloChulalongkornH/
10	สำนักอนามัย กรุงเทพ มหานคร	02 203 2838 02 245 4964	secretarial.chd@gmail.com	https://webportal.bangkok.go.th/health

9. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

9.1) เอกสารอ้างอิง

1. กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค. แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลายสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ.ศ.2564 ; 2564.
2. สถานการณ์โรคติดต่อฯ โดยแมลง: สถานการณ์โรคติดต่อเชื้อไวรัสชิคา [อินเทอร์เน็ต]. กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค[เข้าถึงเมื่อ 20 สิงหาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/dvb/>
3. กรมควบคุมโรค. กรอบแนวทางการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขกรมควบคุมโรค พ.ศ 2559-2564; 2564.
4. กรมควบคุมโรค. กระบวนการวางแผน และแผนเผชิญเหตุ ; 2564

9.2) ภาคผนวกประกอบด้วย

เกณฑ์การเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน

เกณฑ์การเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (EOC)

โรค	ระดับการเปิด EOC			
	อำเภอ	จังหวัด	เขต	ส่วนกลาง
โรค ไข้เลือดออก	เมื่อพบ <u>ตำบลที่เป็นพื้นที่ระบาด</u> มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนตำบลในอำเภอ <u>ตำบลที่เป็นพื้นที่ระบาด</u> หมายถึง - ตำบลที่มีรายงานผู้ป่วยโรค ไข้เลือดออกเกินกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ในช่วง 4 สัปดาห์ล่าสุด และ - มีการระบาดต่อเนื่องมากกว่า 28 วัน (พบผู้ป่วยรายใหม่ต่อเนื่องกัน โดยวันที่พบ ผู้ป่วย (วันที่วินิจฉัยสงสัยไข้เลือดออก) ของ ผู้ป่วยแต่ละรายทิ้งระยะกันไม่เกิน 28 วัน และ ยังควบคุมโรคไม่ได้)	เมื่อมีอำเภอที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนอำเภอ ในจังหวัด	เมื่อมีจังหวัดที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC จำนวน 3 จังหวัดหรือ มากกว่า	ระดับ 1: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ไม่เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 2 เขต ระดับ 2: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 3 เขต ระดับ 3: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 50 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 4 เขต ระดับ 4: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 80 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 5 เขตขึ้นไป
โรคไข้ปวด ข้ออยู่ลาย	3. พบผู้ป่วยยืนยันโรคไข้ปวดข้ออยู่ลายรายใหม่ ใน <u>ตำบลที่ไม่เคยรายงานผู้ป่วย**</u> <u>หรือ</u> 4. มีการ <u>ระบาดเป็นกลุ่มก้อน***</u> เกิน 2 สัปดาห์	เมื่อมีอำเภอที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนอำเภอ	เมื่อมีจังหวัดที่ เข้าเกณฑ์เปิด EOC จำนวน 3 จังหวัดหรือ มากกว่า	ระดับ 1: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ไม่เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 2 เขต ระดับ 2: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 3 เขต

โรค	ระดับการเปิด EOC			
	อำเภอ	จังหวัด	เขต	ส่วนกลาง
	** ตำบลที่ไม่เคยรายงาน หมายถึง ไม่มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้วัดข้อยุลงลายในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา *** ระบาดเป็นกลุ่มก้อน หมายถึง พบผู้ป่วยสงสัยโรคไข้วัดข้อยุลงลายมากกว่า 1 รายในอำเภอ และ มีผู้ป่วยยืนยันอย่างน้อย 1 ราย	ในจังหวัด		ระดับ 3: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 50 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 4 เขต ระดับ 4: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 80 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 5 เขตขึ้นไป
โรคติดเชื้อไวรัสซิกา	มีการระบาดต่อเนื่องนานกว่า 4 สัปดาห์ มากกว่า 1 ตำบล นิยามผู้ติดเชื้อไวรัสซิกา หมายถึง มีผลตรวจยืนยันติดเชื้อไวรัสซิกาในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ ผู้ป่วยทั่วไป ทารกศีรษะเล็ก (Microcephaly) หรือกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain-Barre syndrome) และผู้ป่วยโรคทางระบบประสาทอีกเสบอื่น ๆ ภายหลังการติดเชื้อ	เมื่อมีอำเภอที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC มากกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนอำเภอในจังหวัด	เมื่อมีจังหวัดที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC จำนวน 3 จังหวัดหรือมากกว่า	ระดับ 1: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ไม่เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 2 เขต ระดับ 2: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 20 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 3 เขต ระดับ 3: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 50 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 4 เขต ระดับ 4: มีผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี เกินร้อยละ 80 <u>หรือ</u> มีเขตสุขภาพที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC 5 เขตขึ้นไป
โรคไข้วัดข้อยุลงลาย	พบผู้ป่วยยืนยันโรคไข้วัดข้อยุลงลายมีการระบาดต่อเนื่องนานกว่า 4 สัปดาห์มากกว่า 1 ตำบล	เมื่อมีอำเภอที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC	เมื่อมีจังหวัดที่เข้าเกณฑ์เปิด EOC	มีเขตเปิด EOC มากกว่า 2 เขต

โรค	ระดับการเปิด EOC			
	อำเภอ	จังหวัด	เขต	ส่วนกลาง
		มากกว่า 1 อำเภอ	มากกว่า 1 จังหวัด ใน เขตเดียวกัน	

ที่มา: (ร่าง) แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง (Vector Control Unit; VCU) ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อแห่งชาติ พ.ศ.2558

แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP)

รองรับโรคและภัยสุขภาพในสถานการณ์อุทกภัย

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

อุทกภัย ถือเป็นสาธารณภัยที่เกิดจากฝนตกหนักและฝนตกสะสมเป็นเวลานาน ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่ง ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สิ่งสาธารณประโยชน์และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหาย โดยมีสาเหตุหลัก ได้แก่ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายน มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้ในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ร่องมรสุมที่พาดผ่านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคกลาง รวมถึงหย่อมความกดอากาศต่ำ และพายุหมุนเขตร้อน (ดีเปรสชัน โซนร้อน และไต้ฝุ่น) นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นๆ ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากธรรมชาติ เช่น อ่างเก็บน้ำ เขื่อนแตก เป็นต้น ปัญหาอุทกภัยในประเทศไทยมีเหตุการณ์เกิดขึ้นทุกปี เกิดเหตุกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ ในระยะหลังปัญหาอุทกภัยเริ่มมีความรุนแรงขึ้น มีมูลค่าความเสียหายสูงมากขึ้น อุทกภัยที่มีความสูญเสียมากที่สุด คือ มหาอุทกภัย ปี พ.ศ. 2554 ในพื้นที่ 64 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร มีผู้เดือดร้อน 5,247,125 ครัวเรือน จำนวน 16,224,302 คน เสียชีวิต 1,026 คน รวมมูลค่าความเสียหายสูงถึง 1.44 ล้านล้านบาท

กรมควบคุมโรค และหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่จะเกิดขึ้นจากการเกิดอุทกภัย จึงจำเป็นต้องมีแผนปฏิบัติการในการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ และเตรียมความพร้อมของบุคลากรและทรัพยากรรองรับสถานการณ์ เพื่อลดผลกระทบกับสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ประสบเหตุอุทกภัย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเตรียมความพร้อมป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่จะเกิดขึ้นจากการเกิดอุทกภัย
2. เพื่อลดผลกระทบทางสุขภาพและการเกิดโรคระบาดต่างๆ ในพื้นที่ประสบเหตุอุทกภัย

3. ขอบเขต

เตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่บุคลากรกรมควบคุมโรคและเครือข่าย กรณียกระดับเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค และตอบโต้สถานการณ์เกิดโรคและภัยสุขภาพที่จะเกิดขึ้นจากการเกิดอุทกภัย โดยมีหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการ

4. ความรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก:

กลุ่มปฏิบัติการควบคุมโรคและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานที่สนับสนุน: สำนัก / กอง อื่นๆ กรมควบคุมโรค

โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ ได้แก่

1. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจตระหนักรู้สถานการณ์สาธารณสุข
2. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจปฏิบัติการสอบสวนโรค
3. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจสื่อสารความเสี่ยง
4. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจดูแลรักษาผู้ป่วย
5. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์และส่งกำลังบำรุง
6. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจกำลังคน
7. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจกฎหมาย
8. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจการเงินและงบประมาณ
9. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจกำลังคน
10. หน่วยงานในกลุ่มภารกิจประสานงานและธุรการ

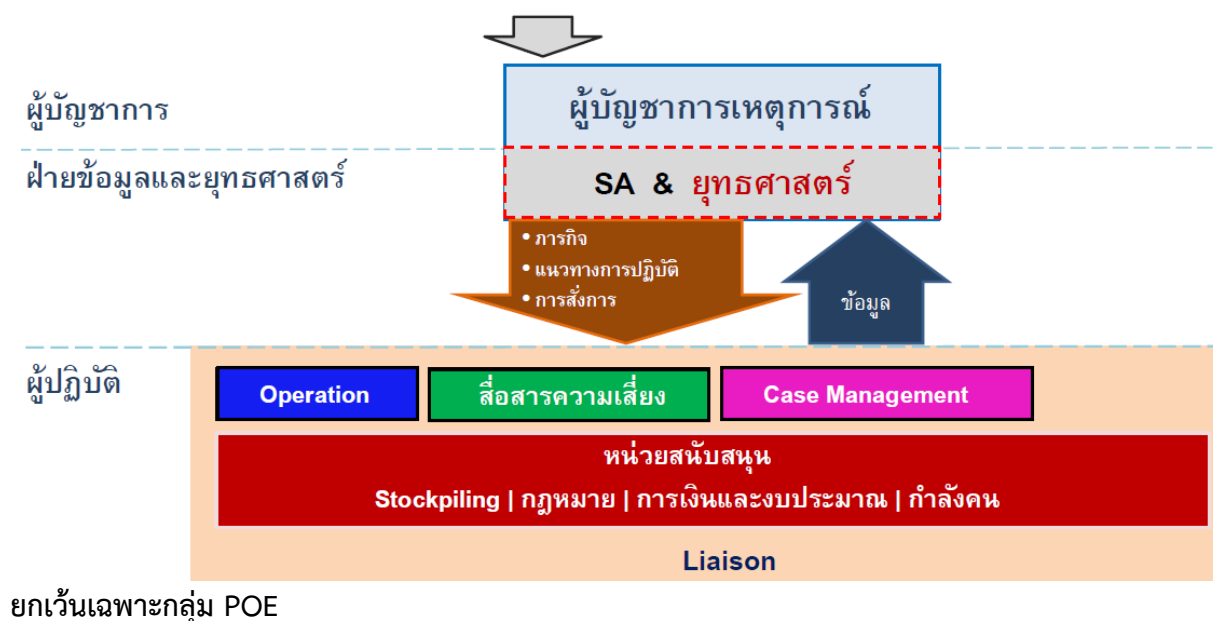
5. ข้อสันนิษฐาน

1. กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับการสนับสนุนด้านยานพาหนะและการขนส่ง จากกระทรวงกลาโหม กรณีน้ำท่วมสูง ถนนถูกตัดขาด ยานพาหนะของหน่วยงานไม่สามารถใช้ปฏิบัติการได้ หรือกรณีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในพื้นที่บาดเจ็บ/ป่วย หรือประสบเหตุการณ์ที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต
2. กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับการสนับสนุนแนวทางการปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อมจากกรมอนามัย ด้านสุขภาพจิตจากกรมสุขภาพจิต

6. กรอบการปฏิบัติงาน

6.2 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค

6.1 การกิจที่สำคัญสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
-เตรียมการติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ และแนวโน้มของเหตุการณ์อุทกภัย	-ทีมตระหนักรู้สถานการณ์
-จัดเตรียมระบบการสื่อสารเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอก -จัดทำ/เตรียมแนวทาง/ทำเนียบการสื่อสารต่างๆ ได้แก่ การสื่อสารความเสี่ยงในกลุ่มประชาชน สื่อสารมวลชน เครือข่าย บุคลากร -จัดเตรียมช่องทางการสื่อสารประชาชนเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพที่มากับอุทกภัย	-สำนักสื่อสารความเสี่ยง
-จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับอุทกภัยให้เป็นปัจจุบัน เช่น -แผนที่/ พื้นที่เสี่ยง -จำนวน ประเภท ของกลุ่มประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย -ข้อมูลภาวะสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เสี่ยง/โดยรอบพื้นที่เสี่ยง	-กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์
-ทบทวนโครงสร้างการบัญชาการเหตุการณ์ ทบทวนการเกิดภัย อัตรา	-กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์

กำลังคน สถานที่บริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการ (หลัก/สำรอง) -จัดทำ/ทบทวน /เตรียมการวางแผนเผชิญเหตุ (IAP) แผนประกอบ กิจการ (BCP)	-กองการเจ้าหน้าที่
-จัดเตรียมความพร้อมด้านแผนและการของบประมาณสนับสนุนกรณี อุทกภัย	-กองแผนงาน -กองคลัง
-เตรียมสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์ และส่งกำลังกำลังบำรุง วัคซีน ยารักษาโรคทั่วไปและโรคติดต่อเรื้อรัง ยาพาทันยุง สารเคมี กำจัดลูกน้ำ สารพ่นยุง มุ้ง สารกำจัดเชื้อโรคในน้ำ (คลอรีน) สาร ปรับปรุงคุณภาพน้ำ (สารส้ม,EM) เป็นต้น -สำรวจ การสำรอง/จัดเก็บ/กระจายวัสดุ เวชภัณฑ์ และส่งกำลัง บำรุง -จัดเตรียมเครื่องมือ ข้อมูล วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับผู้ปฏิบัติการ ได้แก่ ชุดกันน้ำ, ถุงยังชีพ เครื่องมือสื่อสารและการรับส่งข้อมูล กล้อง ถ่ายรูป ยานพาหนะ ป้ายยังชีพ เป็นต้น สำหรับทีมปฏิบัติการใน พื้นที่ -เตรียมข้อมูลประสานงานกับเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ออกปฏิบัติการ (หมายเลขโทรศัพท์ โทรสารของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม สภากาชาดไทย และทีมของกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกระทรวงสาธารณสุข)	ภารกิจสำรองวัสดุ เวชภัณฑ์ และ ส่งกำลังกำลังบำรุง (สำนักโรคติดต่อ/ สำนักงาน เลขานุการกรม)
-จัดเตรียมระบบการสื่อสารเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก -จัดทำ/เตรียมแนวทาง/ทำเนียบการสื่อสารต่างๆ ได้แก่ การสื่อสาร ความเสี่ยงในกลุ่มประชาชน สื่อสารมวลชน เครือข่าย บุคลากร -จัดทำสื่อ เผยแพร่สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ -จัดเตรียมช่องทางการสื่อสารประชาชนเกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพ ที่มากับอุทกภัย	สำนักสื่อสารความเสี่ยง
-จัดเตรียมทำเนียบการประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายภายนอก เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และสภากาชาดไทย	กลุ่มประสานงานและธุรการ
-จัดเตรียมแนวทางปฏิบัติและแบบฟอร์มสนับสนุนในการปฏิบัติงาน สำหรับทีมปฏิบัติการ เช่น แบบฟอร์มประเมินความเสี่ยงแบบเร็ว แบบฟอร์มเฝ้าระวังโรคที่มากับน้ำท่วม	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แบบฟอร์มเก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เป็นต้น	
-เตรียมองค์ความรู้ เช่น โรคติดต่อที่มากับอุทกภัย สารเคมีปนเปื้อน สัตว์มีพิษ ไฟฟ้า ไฟดูด ไฟช็อต เรือล่มตกลำน้ำ การ บาดเจ็บจากน้ำท่วม	สำนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง
-เตรียมทีมสำหรับปฏิบัติงาน เช่น พัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านการ ประเมิน ใฝ่ระวัง Rapid Assessment -จัดตั้งทีมปฏิบัติงานย่อยของทีมปฏิบัติการ และกำหนดบทบาทหน้าที่ ของทีมปฏิบัติการ -ฝึกซ้อมการปฏิบัติงาน	
-ทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค	ศูนย์กฎหมาย
-เตรียมด้านการดูแลรักษา การตรวจรักษาโรคที่มากับอุทกภัย ตรวจห้องปฏิบัติการ -เตรียมการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษา เช่น กรม สุขภาพจิต กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส) สำนักงานสาธารณสุข ฉุกเฉิน (สธฉ) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS) -สนับสนุนวิชาการกับหน่วยงาน สถานพยาบาลเครือข่าย ในพื้นที่ -เตรียมแนวทางระบบเฝ้าระวังและรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล สนาม -ประสานร่วมมือกับกรมอนามัย เกี่ยวสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมใน ศูนย์พักพิง -จัดเตรียมข้อมูลหน่วยงาน สถานพยาบาล ที่เกี่ยวข้องกับการรับและ ส่งต่อผู้ป่วยกรณีได้รับผลกระทบจากอุทกภัย	สถาบันบำราศนราดูร สถาบันราชประชาสมาสัย สำนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง
ภารกิจที่สำคัญ-ขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประกาศเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) (ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ และ เป้าหมาย)	IC กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์
ตรวจสอบ/ปรับปรุงแผนเผชิญเหตุ (IAP) ประกาศใช้ และสั่งการ	IC /SAT/กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์
ตรวจสอบ/ปรับปรุงแผนประกอบกิจการ (BCP) ประกาศใช้แผน กรณีหน่วยงานได้รับผลกระทบ	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์ IC
จัดทำข้อมูล ข่าวสาร เผยแพร่สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เตรียมการแถลงข่าวสื่อมวลชน ประชาชน	สื่อสารความเสี่ยง

-ติดตามประเมินสถานการณ์น้ำ จุดพักพิงชั่วคราว -จัดทำเส้นทางจราจร จุดพักพิง -ติดตาม รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลโรคและภัยสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับอุทกภัย เช่น ด้านสุขภาพ ภัยสุขภาพ -รายงานสถานการณ์ เสนอกลยุทธ์แนวทาง -คาดการณ์สถานการณ์และแนวโน้มการเกิดโรคและภัยในพื้นที่อุทกภัย	ทีมตระหนักรู้สถานการณ์/SAT
-ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ และปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์อยู่เสมอ -ประสานงานกับฝ่ายแผนงานและข่าวกรอง และฝ่ายปฏิบัติการตลอดจนข่าวสารการระบาดของโรค -ให้ข้อเสนอแนะการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานผ่านผู้บัญชาการในที่ประชุม War Room)	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์
ประสานงานกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก	ประสานงานและธุรการ
สนับสนุนพาหนะ/วัสดุอุปกรณ์/เวชภัณฑ์/PPE/อุปกรณ์อื่นๆแก่สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค และหน่วยงานปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค (CDCU)	สำนักโรคติดต่อทั่วไป สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ สำนักงานเลขาธิการกรม
ขออนุมัติงบประมาณ เบิก-จ่ายงบประมาณ	กองแผนงาน กองคลัง
ภารกิจที่สำคัญ-หลังเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประเมินความเสี่ยงด้านโรคและภัยสุขภาพหลังน้ำลดในพื้นที่ที่เป็นศูนย์พักพิงหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยง	SAT
ปิดศูนย์บัญชาการสถานการณ์	IC
สรุปผลการปฏิบัติงานการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน และAAR การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย เพื่อทบทวนในสิ่งที่ทำได้ดี และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข นำสิ่งที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติ และ SOPของแต่ละฝ่าย	กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์

7. การติดต่อสื่อสาร

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล	ช่องทางการติดต่ออื่นๆ
1	กรมสุขภาพจิต	02 725 9595, 02 399 2822	contact@manarom.com	www.manarom.com
2	กรมอนามัย	02 590 4000	mailmaster@anamai. mail.go.th	www.anamai.moph.go.th
3	กรมการแพทย์	02 590 6000	webmaster@dms. mail.go.th	www.dms.moph.go.th
4	สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข	02 590 1174	Wabops@mpoh. mail.go.th	ops.moph.go.th
5	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน	02 872 1669		www.niems.go.th
6	สำนักงานสาธารณสุข ฉุกเฉิน	02 590 1771		
7	สภากาชาดไทย	สายด่วน 1664	Webmaste@ratredcross. or.th	www.redcross.or.th
8	กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	02 243 0020-27, 02 241 7470-84 สายด่วน 1784		www.disaster.go.th
9	กระทรวงกลาโหม	02 622 1972		opsd.mod.go.th
10	กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น	02 241 9000	webmaster@dla.go.th	www.dla.go.th
11	กรุงเทพมหานคร	02 221 2141-69		www.bangkok.go.th
12	กระทรวงพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	1300	society@m-society.go.th	www.m-society.go.th
13	สื่อมวลชนทุกแขนง			

8. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

8.1 เอกสารอ้างอิง

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

8.2 ภาคผนวก ประกอบด้วย

ประเมินความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ (อุทกภัย)

แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP)

รองรับการเกิดอุบัติเหตุหมู่บนถนน

กองป้องกันการบาดเจ็บ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

จากรายงานสถานการณ์โลกด้านความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. 2561 พบว่า ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วโลกยังคงเพิ่มขึ้น จากข้อมูลปี 2559 พบว่า มีจำนวนผู้เสียชีวิตสูงถึง 1.35 ล้านคนต่อปี ทั่วโลก หรือทุกหนึ่งชั่วโมง จะมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน 155 คน อุบัติเหตุทางถนนเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับที่ 8 ของคนทุกกลุ่มอายุทั่วโลก ปัจจุบันมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนมากกว่าจำนวนผู้เสียชีวิตจาก HIV/เอดส์ วัณโรค หรือโรคอุจจาระร่วง

อุบัติเหตุทางถนนยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับต้น ๆ ของประเทศ ซึ่งมีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนสูงสุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยอยู่ที่ 32.7 คน ต่อแสนประชากร และการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 ในช่วงปี 2563 – 2564 ลดลงเหลือเพียง 17,000 ราย โดยประมาณ ซึ่งก่อนหน้านี้จะมีการแพร่ระบาดโควิด 19 (ปี 2561 - 2562) ตัวเลขจะอยู่ที่ 20,000 รายต่อปี และอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในภาพรวมของประเทศลดลงจาก 30.36 – 30.47 เหลือเพียง 25.92 – 27.20 คน ต่อแสนประชากร(2) แต่ก็ยังคงไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ที่ 18 คนต่อแสนประชากร เมื่อสิ้นสุดแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. 2561 – 2564 และได้กำหนดเป้าหมายต่อเนื่องไปอีก 10 ปี จนถึงปี 2573 มีการตั้งเป้าหมายลดการเสียชีวิตลงครึ่งหนึ่ง โดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนมีการดำเนินงานป้องกันและลดการตายจากการจราจรทางถนนตามกรอบของเป้าหมายโลก (12 targets & Indicators) แม้ว่าสถานการณ์การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในภาพรวมของประเทศดูเหมือนจะมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ยอดตัวเลขผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในปัจจุบันยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นการกำหนดแผนหรือมาตรการต่างๆ ให้สอดคล้องกับกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญนั้น ถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการลดจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ กระทรวงสาธารณสุขจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมแผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินสำหรับอุบัติเหตุหมู่บนถนน เพื่อเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บและเสียชีวิต รวมทั้งการสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้น เป็นประจำต่อเนื่องตลอดทั้งปี

กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดเกณฑ์การสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน โดยพิจารณาออกสอบสวนในภาวะฉุกเฉินกรณีเข้าเกณฑ์เหตุการณ์ที่มีความสำคัญสูงที่ต้องแจ้งผู้บริหารโดยด่วน 1) เหตุการณ์ที่มีผู้เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุตั้งแต่ 10 รายขึ้นไป หรือเหตุการณ์ที่มีผู้บาดเจ็บ admit รวมกับผู้เสียชีวิตตั้งแต่ 15 รายขึ้นไป 2) กรณีอุบัติเหตุของรถพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เฉพาะที่มีเจ้าหน้าที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ 1 รายขึ้นไป 3) ประเด็นสนใจของสังคมและผู้บริหาร เช่น

รถราชการ รถนักเรียน รถโดยสารสาธารณะ นักท่องเที่ยว เด็กและเยาวชน บุคคลสำคัญ แผนดังกล่าวเป็นแผนปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับการเกิดอุบัติเหตุหมู่ทางถนนที่ให้หน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถป้องกันและควบคุมภัยสุขภาพดังกล่าวและลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุทางถนน
๒. เพื่อลดอัตราการตายและความพิการจากอุบัติเหตุ
๓. เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ในกรณีการเกิดอุบัติเหตุหมู่
๔. เพื่อหาปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดความรุนแรงของการบาดเจ็บและเสียชีวิต

๓. ขอบเขต

แผนนี้ใช้สำหรับกองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค ดำเนินการร่วมกับกองระบาดวิทยา กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 – 12 สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสำนักส่วนกลางที่เกี่ยวข้องที่จะสามารถดำเนินการจัดการภาวะฉุกเฉินสำหรับอุบัติเหตุหมู่บนถนน โดยปฏิบัติงานกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในกรณีที่ต้องออกสอบสวนการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจำนวนมาก ได้แก่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด กรมขนส่งทางบก สำนักงานขนส่งจังหวัด กรมทางหลวง ทางหลวงชนบท บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานีตำรวจภูธรจังหวัด เป็นต้น

๔. ความรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก :

1. กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค
2. กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
3. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 – 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
5. โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
6. กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค
7. กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
8. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน กรมการแพทย์

หน่วยงานที่สนับสนุน:

1. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

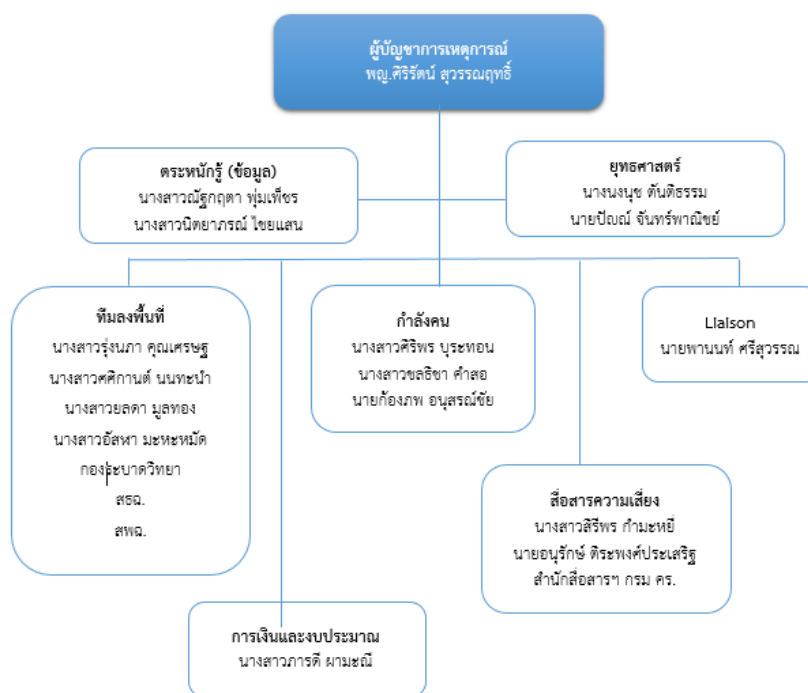
2. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4. สถานีตำรวจภูธรจังหวัด
5. กรมทางหลวง ทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม
6. บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด
7. เทศบาลเมือง/เทศบาลนคร/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. สำนักอนามัย กทม.
9. สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
10. สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ กรมควบคุมโรค
11. กระทรวงศึกษาธิการ
12. กองกฎหมาย สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข และ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค

5. ข้อเสนอพื้นฐาน (ผลที่คาดว่าจะได้รับ)

1. เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุขที่สามารถดำเนินงานเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บและเสียชีวิต และสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนได้ทันทั่วทั้งเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนบริหารจัดการความปลอดภัยทางถนน มีแหล่งข้อมูลที่มีความถูกต้อง เชื่อมโยงในมิติต่างๆ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์
3. มีข้อมูลการดำเนินงานรองรับอุบัติเหตุหมู่ทางถนน ของหน่วยงานสังกัดกรมควบคุมโรคที่เป็นประโยชน์สำคัญในการดำเนินงาน
4. มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ในการลดการบาดเจ็บ และเสียชีวิตของประชาชน

6. กรอบการปฏิบัติงาน

6.1 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

๖.๒ การกิจที่สำคัญสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ - ก่อนเกิดเหตุ (ตลอดทั้งปี)	คณะกรรมการที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา
1. เก็บรวบรวมข้อมูลการบาดเจ็บและเสียชีวิต จากอุบัติเหตุทางถนน ตามเกณฑ์ตรวจสอบข่าว การระบอด กรมควบคุมโรค	ตระหนักรู้	ทุกสัปดาห์
2. วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และเสนอผู้บริหาร	ตระหนักรู้ + ยุทธศาสตร์	ตลอดทั้งปี
3. สื่อสารความเสี่ยง - สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน - มาตรการและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย - เผยแพร่ทาง website/facebook/ Line กลุ่ม	สื่อสารความเสี่ยง + ตระหนักรู้ + ยุทธศาสตร์	ตลอดทั้งปี
4. ร่วมประชุมเครือข่าย - ประชุมกับภาคีเครือข่ายสหสาขาวิชาชีพ - ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงาน กระทรวงสาธารณสุข	IC + Liaison + ยุทธศาสตร์	- ช่วงก่อนเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ช่วงที่เกิดเหตุการณ์อุบัติเหตุ หมู่ หรือเป็นช่วงฤดูกลาง

5. ร่วมออกมาตรการและแนวทางการแก้ไขเพื่อรองรับอุบัติเหตุหมู่ทางถนนที่เกิดกับยานพาหนะที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ได้แก่ รถไฟ รถโดยสารสาธารณะ รถตู้ รถพยาบาล รถกระบะ เป็นต้น	IC + Liasion + ยุทธศาสตร์	- ช่วงก่อนเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ - ช่วงที่เกิดเหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่ หรือเป็นช่วงฤดูกลาง
6. ผู้บัญชาการเหตุการณ์ แจ้งทีมตระหนักรู้สถานการณ์ เพื่อตรวจสอบข้อมูล และยืนยันการเกิดอุบัติเหตุที่เป็นจริง ในกรณีที่เข้าเกณฑ์การสอบสวนของกรมควบคุมโรค ให้ทีมสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนออกสอบสวนทันที	IC + ตระหนักรู้ + ยุทธศาสตร์+ ลงพื้นที่	ทุกสัปดาห์
7. เตรียมทีมสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน	กำลังคน + ลงพื้นที่ + การเงินงบประมาณ	ทุกสัปดาห์
8. ประสานไปยังผู้รับผิดชอบงานอุบัติเหตุทางถนนของ สคร./สปคม ในเขตรับผิดชอบกรณีเกิดอุบัติเหตุหมู่ในพื้นที่นั้นๆ	ตระหนักรู้ + ยุทธศาสตร์	ทุกสัปดาห์
9. ประชุมทีมสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนภายในหน่วยงาน	IC + ตระหนักรู้ + ยุทธศาสตร์ + ลงพื้นที่ + กำลังคน + Liaison + การเงินงบประมาณ	- ช่วงก่อนเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ - ช่วงที่เกิดเหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่ หรือเป็นช่วงฤดูกลาง
10. เตรียมแบบฟอร์มสอบสวน และอุปกรณ์ลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุ	ลงพื้นที่ + กำลังคน + การเงินงบประมาณ	ก่อนลงพื้นที่
ภารกิจที่สำคัญ - ขณะเกิดเหตุ (ตลอดทั้งปี)	คณะกรรมการที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา
1. ประชุมทีมสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข สหสาขาวิชาชีพด้านอุบัติเหตุทางถนน	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน + การเงินงบประมาณ	- ช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ - ช่วงที่เกิดเหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่
2. ลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุทางถนน - เก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมพื้นที่เกิดเหตุ - เก็บข้อมูลสภาพรถที่เกิดเหตุ - เก็บข้อมูลสภาพถนน	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน	- ช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ ช่วงที่เกิดเหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่

- เก็บข้อมูลด้านบุคคล		
3. สัมภาษณ์ผู้บาดเจ็บ และผู้เห็นเหตุการณ์	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน	- ช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ ช่วงที่เกิด เหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่
4. สัมภาษณ์กัปตัน กู๊ญ ผู้ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน	- ช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ ช่วงที่เกิด เหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่
5. ค้นหาเวชระเบียนผู้บาดเจ็บที่ รพ.	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน	- ช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ ช่วงที่เกิด เหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่
6. เก็บข้อมูลใบชันสูตรผู้เสียชีวิตจาก รพ.	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน	- ช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ ช่วงที่เกิด เหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่
7. ขอภาพถ่าย ณ ที่เกิดเหตุเพิ่มเติม ภาพ ผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต สภาพรถ ประวัติทะเบียน รถ จากเจ้าหน้าที่ตำรวจ กู๊ญ กู๊ญ	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน	- ช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ ช่วงที่เกิด เหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่
9. ลงพื้นที่เพื่อฟื้นฟูร่างกาย และเยียวยาจิตใจ ให้กับญาติผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต	IC + ลงพื้นที่ + กำลังคน	- ช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ ช่วงที่เกิด เหตุการณ์อุบัติเหตุหมู่
ภารกิจที่สำคัญ - หลังเกิดเหตุ (ตลอดทั้งปี)	คณะกรรมการที่รับผิดชอบ	ระยะเวลา
1. สรุปประชุม และร่วมกันเสนอมาตรการและ แนวทางการป้องกันแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน	IC + ตระหนักรู้ + ยุทธศาสตร์ + ลงพื้นที่ + กำลังคน + Liaison	- ภายใน 1 สัปดาห์หลังช่วง เทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์

		- ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจาก ลงพื้นที่สอบสวน
2. ติดตามข้อมูลต่อ จนกว่าจะเสร็จสิ้น กระบวนการสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน	IC + ตระหนักู้ + ยุทธศาสตร์ + ลงพื้นที่ + กำลัคน + Laison	- ภายใน 1 สัปดาห์หลังช่วง เทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจาก ลงพื้นที่สอบสวน
3. รวบรวม เรียบเรียง ข้อมูลการสอบสวน อุบัติเหตุทางถนนจากหน่วยงานต่างๆ นำมาลง แบบฟอร์มสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน	ตระหนักู้ + ยุทธศาสตร์ + ลง พื้นที่ + กำลัคน + Laison	- ภายใน 1 สัปดาห์ หลังช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากลงพื้นที่ สอบสวน
4. เขียนรายงานสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนฉบับ สมบูรณ์ ส่งให้กับผู้บริหารภายใน 30 วัน	ลงพื้นที่ + กำลัคน	- ภายใน 1 เดือน หลังช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 เดือน หลังจากลงพื้นที่ สอบสวน
5. สื่อสารความเสี่ยง และส่งต่อข้อมูลให้กับ พื้นที่	IC + สื่อสารความเสี่ยง + ตระหนักู้ + ยุทธศาสตร์	- ภายใน 1 สัปดาห์ หลังช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากลงพื้นที่ สอบสวน
6. นำเสนอข้อมูลให้กับที่ประชุมผู้บริหาร	IC + ตระหนักู้ + ยุทธศาสตร์ + Laison	- ภายใน 1 สัปดาห์ หลังช่วงเทศกาล ปีใหม่ สงกรานต์ - ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากลงพื้นที่ สอบสวน

๗. การติดต่อสื่อสาร

ลำดับที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	ช่องทางการติดต่ออื่นๆ
1	ผู้บัญชาการเหตุการณ์ - พญ.ศิริรัตน์ สุวรรณฤทธิ์	08 1493 9242	
2	ยุทธศาสตร์ - นางนงนุช ตันติธรรม - นายปัญญา จันทรพาณิชย์	08 9788 3020 06 4242 8855	
3	ตระหนักรู้ (ข้อมูล) - นางสาวณัฐกฤตา พุ่มเพชร - นางสาวนิตยาภรณ์ ไชยแสน	09 0251 4413 09 4027 8796	
4	กำลังคน - นางสาวศิริพร บุระทอง - นางสาวชลธิชา คำสอ - นายก้องภพ อนุสรณ์ชัย	09 0981 5497 09 6951 9988	
5	ทีมลงพื้นที่ - นางสาวรุ่งนภา คุณเศรษฐ - นางสาวมุลดา ยลทอง - นางสาวศศิگانต์ นนทะน้า - นางสาวอัสฬา มะหะหมัด	08 7540 8503 09 8824 2709	
6	กองระบาดวิทยา	02 590 3844	
7	สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	02 590 3861	www.ddc.moph.go.th/ brc/news.php
8	กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนัก ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	02 590 1771	www.pher.moph.go.th
9	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)	02 872 1600	www.niems.go.th
10	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1559	www.royalthaipolice. go.th
11	กระทรวงคมนาคม	02 283 3000 สายด่วน 1356	www.mot.go.th

12	กรม ปภ.	02 637 3000	www.disaster.go.th
13	กรมขนส่งทางบก	02 271 8888	www.dlt.go.th
14	กรมทางหลวง	02 206 3789	www.doh.go.th
15	กรมทางหลวงชนบท	02 551 5000	www.drr.go.th
16	บริษัทกลางฯ (บ.กลาง)	1791	https://www.rvp.co.th
17	กระทรวงศึกษาธิการ		
18	สำนักสารนิเทศ สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		
19	สำนักงานคณะกรรมการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0 2590 9314	

8. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

www.ddc.moph.go.th/dip

- เกณฑ์การสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน

- แบบฟอร์มการสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน

แผนปฏิบัติการ: Hazards specific Plan (HSP)

รองรับภัยจากชุมนุมชนและการก่อการจลาจล

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันสถานการณ์ด้านความมั่นคงเริ่มเปลี่ยนแปลงไป พื้นที่บางส่วนของประเทศไทยก็ยังคงถูกคุกคามจากภัยที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกรณีการชุมนุมชน การประท้วงและก่อการจลาจลที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือเกิดภัยคุกคามความมั่นคงซึ่งอาจเกิดโรคระบาด และการบาดเจ็บมาสู่ประชาชนที่ชุมนุมได้ สถานการณ์การเมือง การแข่งขันทางการค้า เศรษฐกิจ การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติและปัญหาสังคมที่เป็นผลจากการขัดแย้ง ส่งผลให้มีการชุมนุม การประท้วง และการจลาจล ซึ่งในประเทศไทยมีโอกาสดำเนินความรุนแรงที่ก่อให้เกิดภัยคุกคามความมั่นคง การชุมนุมประท้วงที่ยาวนานส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ร่วมชุมนุม เช่น โรคที่เกิดจากอาหารและน้ำ โรคระบบทางเดินหายใจ โรคที่เกิดจากสภาพอากาศแปรปรวน เป็นต้น นอกจากนี้การชุมนุมที่ยาวนานทำให้ผู้ชุมนุมมีความเครียด อาจกระทำการที่รุนแรง เกิดอันตรายต่อร่างกาย เกิดการบาดเจ็บขึ้น ตลอดจนปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่อาจเกิดขึ้นด้วย

กรมควบคุมโรคเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีแผนปฏิบัติการในการเฝ้าระวังสถานการณ์การชุมนุมชนจำนวนมากและเป็นเวลานาน เพื่อเตรียมความพร้อมตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินกรณีเกิดโรคและภัยสุขภาพในช่วงมีการชุมนุมชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ โดยเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานเครือข่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและฟื้นฟูสถานการณ์การเกิดโรคและภัยอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในที่ชุมนุมชนและการเกิดจลาจล
2. หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคระดับพื้นที่ (CDCU) มีความพร้อมปฏิบัติการป้องกันควบคุมโรคภัยจากการชุมนุมชนและการเกิดจลาจล

3. ขอบเขต

เตรียมความพร้อมกรณีระดับเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค เพื่อเฝ้าระวังและควบคุมการระบาดของโรคและภัยสุขภาพในที่ชุมนุมชนจำนวนมาก โดยมีหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการ

4. ความรับผิดชอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก :

1. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
2. สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
3. กรมการแพทย์
4. สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

หน่วยงานที่สนับสนุน :

9. สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
10. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-12 กรมควบคุมโรค
11. สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค
12. สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
13. กรมอนามัย
14. ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
15. สารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
16. สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค
17. โรงพยาบาลทั่วประเทศ (ร่วมทีมดำเนินการ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบนอกกระทรวงสาธารณสุข :

1. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย
2. กระทรวงกลาโหม
3. มูลนิธิ/อาสาสมัครกู้ภัย

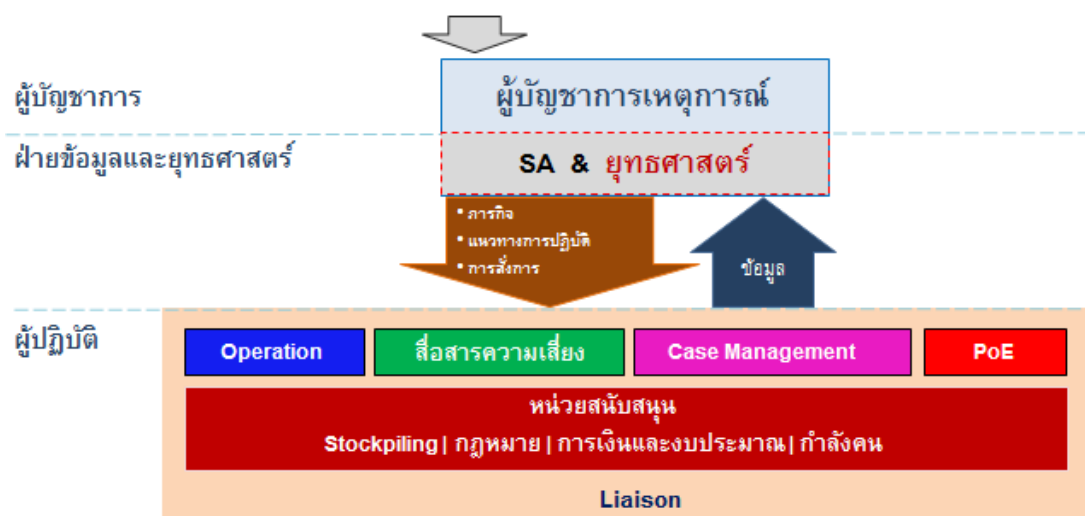
5. ข้อสันนิษฐาน

1. มีระบบเฝ้าระวังโรคและภัยจากการชุมนุมชนและก่อการจลาจล และสามารถสื่อสารข้อมูลให้หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคได้
2. ได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการควบคุมโรคจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. กรอบการปฏิบัติงาน

6.1 โครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค

6.2 ภารกิจที่สำคัญสำหรับการจัดการภาวะฉุกเฉิน

ภารกิจที่สำคัญ-ในระยะก่อนเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
15. ติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคและภัยจากการชุมนุมชนและการจลาจล รวมถึงเฝ้าระวังและวิเคราะห์สถานการณ์ทางระบาดวิทยา - ตรวจจับการเจ็บป่วยอันเนื่องจากการชุมนุมและการจลาจล - จัดทำแนวทางการรายงานและกำหนดนิยามผู้ป่วยที่ต้องเฝ้าระวัง - ทิมตระหนักรู้สถานการณ์รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานสถานการณ์พร้อมข้อเสนอแนะต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์	SA (สำนักระบาดวิทยา)
16. เสนอเปิด EOC (กรณีเข้าเกณฑ์ DCIR)	SA (สำนักระบาดวิทยา)
17. จัดทำหรือปรับปรุงทำเนียบผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน	ยุทธศาสตร์
18. ประเมินพื้นที่เสี่ยงและกลุ่มเสี่ยง - ข้อมูลผู้ป่วย - ข้อมูลการเสียชีวิต	SA (สำนักระบาดวิทยา)
19. สื่อสารความเสี่ยง - เฝ้าระวังติดตามข้อมูลข่าวสารทั้งในและต่างประเทศทางสื่อ	Risk com (สำนักสื่อสารความเสี่ยง/ศูนย์ IT)

ต่างๆ รวมทั้ง Social media - วิเคราะห์ข่าวที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานหรือประชาชน - ตอบโต้ข้อมูลข่าวสารที่คาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เพื่อชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร - จัดเตรียม Talking point สำหรับผู้บริหาร - จัดทำแผนสื่อสารความเสี่ยงและซ่อมแผน - จัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำสื่อต่างๆ - เตรียมความพร้อม Call center 1422 เช่น ผู้รับสาย ข้อมูลเรื่องโรค เป็นต้น - ประสานทีมโฆษกกรมควบคุมโรค - จัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนในการดำเนินงาน - จัดเตรียมบุคลากรและกำหนดผู้รับผิดชอบ - จัดทำเนียบวิทยากร สื่อมวลชน ผู้ประสานงานหลัก - สำรวจการรับรู้และพฤติกรรม	
20. จัดทำแผนปฏิบัติการควบคุมโรคและซ่อมแผน - จัดทีมและตารางเวรเพื่อเข้าร่วมควบคุมโรคและภัย - มีการ training แนวทางการสอบสวนและควบคุมโรคให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ surge staffs	ยุทธศาสตร์
21. จัดทำ คู่มือ แนวทางมาตรการ สื่อต่างๆ ของโรคและภัยสุขภาพ	สำนักระบาดวิทยา/ สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ
22. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่จะใช้ในช่วงการระบาด	Stockpiling
ภารกิจที่สำคัญ-ขณะเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. เฝ้าระวังผู้ป่วย/ตาย จากการชุมนุมชนและก่อการจลาจล - จัดทำฐานข้อมูลผู้ป่วย/ตาย จากการชุมนุมชนและก่อการจลาจล - ติดตาม สถานการณ์ผู้ป่วย/ตาย จากการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล และสรุปสถานการณ์ทางระบาดวิทยารายวัน	SA (สำนักระบาดวิทยา/ สคร./ สสจ.)

2. การจัดการผู้ป่วย (Case management) - การส่งต่อผู้ป่วย - การส่งตรวจ (Lab) - การรักษา	Case management (กรมการแพทย์ / สถาบันบำราศนราดูร/ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์/ กรมการแพทย์ (รพ.รัฐ เอกชน คลินิก) และทีมผู้เชี่ยวชาญ)
3. การสื่อสารความเสี่ยง - ประชุมคณะทำงานทุกวัน ก่อน 08.00 น. - ติดตามเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสารทั้งในและต่างประเทศให้ครอบคลุม แล้วนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ของข่าว นำเสนอผู้บริหาร - จัดแถลงข่าว สื่อมวลชน และพาผู้สื่อข่าวดูงานการดำเนินงานการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ - จัดทำข่าวแจก และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามช่องทางต่างๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างครอบคลุม - เพิ่มบุคลากรในการรับสาย Call Center 1422 ตลอด 24 ชั่วโมง ในกรณีมีการระบาดในวงกว้าง - สนับสนุนสื่อต่างๆ ในพื้นที่ - สำรวจการรับรู้และพฤติกรรม	Risk com (สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ)
4. มีการสนับสนุนวัสดุ เวชภัณฑ์ สารเคมี งบประมาณ ฯลฯ ให้ทันเวลา และให้เพียงพอต่อการควบคุมโรค (คน เงิน ของ)	Stockpiling / การเงินและงบประมาณ
5. มีการระดมกำลังคนตามแผน BCP	กำลังคน (กองการเจ้าหน้าที่)
6. ติดตาม ประเมินสถานการณ์เพื่อเสนอปิด EOC เมื่อไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ ภายใน 28 วัน	SA (สำนักระบาดวิทยา)
ภารกิจที่สำคัญ-หลังเกิดเหตุ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ปิด EOC	IC
2. ถอดบทเรียน และทำ After Action Review : AAR)	ยุทธศาสตร์
3. จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ภัยจากการชุมนุมชนและก่อการจลาจล	Operation
4. การสื่อสาร - แถลงข่าวในประชาชนรับทราบ ขณะนี้ควบคุมสถานการณ์ได้แล้ว - ถอดบทเรียน	Risk com (สำนักสื่อสารฯ)

๗. การติดต่อสื่อสาร

ลำดับที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมลล์	ช่องทางการติดต่ออื่นๆ
1	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน	02 590 1771		www.hss.moph.go.th
2.	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	02 872 1669		www.niems.go.th
2	สำนักระบาดวิทยา	02 590 1786	eoc.boe@gmail.com	www.boe.moph.go.th
3	สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่	02 589 9780	beid.ddc@gmail.com	beid.ddc.moph.go.th
4	สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรม	02 590 3860-2		www.riskcomthai.org
5	สถาบันบำราศนราดูร	02 590 3427, 02 590 3402		bamras.ddc.moph.go.th
6	ศูนย์สารสนเทศ	02 590 3093	Thaiddc.itc@ddc.mail.go.th	lrc.ddc.moph.go.th
7	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	02 951 0000-11		www.dmsc.moph.go.th
10	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์			

๘. เอกสารอ้างอิง เอกสารแนบ และภาคผนวก

www.thaivbd.org

www.boe.moph.go.th

beid.ddc.moph.go.th

www.riskcomthai.org

http://beid.ddc.moph.go.th/beid_2014/site/default/files/guideline_zika_23022516.pdf

เอกสารอ้างอิง

1. แผนพัฒนาด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) (กองแผนงาน กรมควบคุมโรค, 2561)
2. Pandemic and All-Hazards Preparedness Act, P.L. 109-417, December 2006.
http://frwebgate.access.gpo.gov/cgi-bin/getdoc.cgi?dbname=109_cong_public_laws&docid=f:publ417.109.pdf
3. The All-Hazards Preparedness Guide is a publication of the Office of Public Health Preparedness and Response of the Centers for Disease Control and Prevention.
https://www.cdc.gov/cpr/documents/ahpg_final_march_2013.pdf
4. CDC All-Hazards Plan, CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION (CDC), May 2013

ภาคผนวก ก.

นิยามศัพท์

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) หมายถึง การจัดระบบและบริหารจัดการทรัพยากรและความรับผิดชอบเพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ

การเตรียมความพร้อม (Preparedness) หมายถึง ความพยายามในการเตรียมการรับมือกับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข มุ่งเน้นกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ผู้คนมีความสามารถในการคาดการณ์ เผชิญเหตุ และจัดการกับผลกระทบจากภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างเป็นระบบ หากมีการเตรียมความพร้อมได้ดีจะทำให้สามารถดำเนินการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังการเกิดภาวะฉุกเฉินและเพิ่มโอกาสในการรักษาชีวิต ให้ปลอดภัยจากเหตุการณ์ได้มากขึ้น

การบัญชาการ (Command) หมายถึง การทำหน้าที่อำนวยความสะดวก สั่งการหรือการควบคุม โดยอาศัยอำนาจที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎหมาย กฎระเบียบหรืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบ

การบัญชาการร่วม (Unified Command) หมายถึง การประยุกต์ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ เมื่อมีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดการเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน หรือเมื่อเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นขยายตัวข้ามขอบเขตอำนาจหน้าที่ทางการเมือง หน่วยงานต่างๆ จะทำงานร่วมกันผ่านตัวแทนของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกในหน่วยบัญชาการร่วม มีหน้าที่หลักในการกำหนดวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ร่วม และจัดทำแผนเผชิญเหตุที่จะใช้ร่วมกันเพียงแผนเดียว

การบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command) หมายถึง หน่วยบัญชาการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ การจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในภาพรวม และประกอบด้วยผู้บัญชาการเหตุการณ์ และเจ้าหน้าที่สนับสนุนที่ได้รับการมอบหมาย

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น และรับผิดชอบการพัฒนากลยุทธ์ ยุทธวิธี การสั่งใช้ และการจัดส่งทรัพยากรผู้บัญชาการเหตุการณ์มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยรวมต่อการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินและรับผิดชอบการจัดการการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินในสถานที่เกิดเหตุทั้งหมด

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) หมายถึง แนวทางในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยทุกประเภทอย่างมีมาตรฐานในพื้นที่เกิดเหตุ ตั้งแต่เหตุฉุกเฉินขนาดเล็กไปจนถึงเหตุฉุกเฉินที่มีความซับซ้อน โดยผู้ปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการร่วมกันได้ภายใต้การบัญชาการแบบรวมศูนย์ (unified command) โดยปกติมีการจัดโครงสร้างระบบเพื่อการปฏิบัติงาน 5 สายงานหลัก คือ ส่วนบัญชาการ (command) ส่วนปฏิบัติการ (operation) ส่วนแผนงาน (planning) ส่วนสนับสนุนกำลังบำรุงหรือโลจิสติกส์ (logistics) และส่วนการเงิน/การบริหารจัดการ (finance/administration) ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการปรับลดหรือขยายส่วนงานที่อาจจำเป็นหรือไม่จำเป็นต้องใช้งาน ขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์นั้นๆ

ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command Post) หมายถึง สถานที่ที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่ เพื่อใช้ในการดำเนินการหลัก ศูนย์บัญชาการอาจจะตั้งอยู่รวมกันกับฐานที่ตั้งหรือสถานที่อื่นๆ ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดการเหตุฉุกเฉิน

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operations Center) หมายถึง สถานที่ที่ใช้ประสานงาน ด้านข้อมูล ข่าวสารและทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินการจัดการเหตุฉุกเฉิน (การปฏิบัติการ ในสถานที่เกิดเหตุ) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินอาจเป็นสถานที่ชั่วคราว หรืออาจเป็นสถานที่ศูนย์กลาง หรือสถานที่มั่นคงถาวรกว่า หรืออาจจัดตั้งในองค์กรในระดับสูงกว่า หรืออาจจัดตามภารกิจหลักแต่ละด้าน หรือจัดตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และพื้นที่รับผิดชอบ

ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Join Information Center : JIC) หมายถึง สถานที่ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน ศูนย์ประสานข้อมูลร่วมเป็นจุดกลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวทุกประเภท

การกำกับ ควบคุมพื้นที่ (Area Command) หมายถึง การกำกับดูแลการจัดการเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาเดียวกันหลายเหตุการณ์ และมีองค์กรระบบการบัญชาการเหตุการณ์หลายองค์กรแยกกันทำหน้าที่จัดการเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นแต่ละเหตุการณ์ หรือทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการเหตุฉุกเฉินขนาดใหญ่ หรือเหตุฉุกเฉินที่กำลังลุกลามขยายตัว ซึ่งมีทีมงานจัดการเหตุฉุกเฉินหลายทีมงานเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง แผนทั่วไป หรือคำแนะนำที่เลือกมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเหตุฉุกเฉิน

การเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันเหตุการณ์ผ่านทางหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เพื่อให้บุคคลที่กำลังเผชิญความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย สามารถกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดความเสี่ยงและพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเผชิญเหตุ (Response) หมายถึง มาตรการหรือการปฏิบัติการต่างๆ ที่ควรเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและทันท่วงที เพื่อรักษาชีวิตและให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ขึ้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉิน เช่น การกู้ชีพกู้ภัย การปฐมพยาบาล การบัญชาการในเหตุการณ์ฉุกเฉิน การประสานงานเพื่อลำเลียงผู้ป่วย การบริหารจัดการศูนย์อพยพ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง , การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาดหรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (vulnerability) และศักยภาพ (capacity) ในการรับมือของชุมชน ที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็น ในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่งๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure : SOP) หมายถึง วิธีการที่ได้กำหนดหรือจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอย่างเป็นกิจวัตรในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

ขีดความสามารถ , ศักยภาพ (Capacity) หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

แผนเผชิญเหตุ (Incident Action Plan) หมายถึง แผนซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือสั่งด้วยวาจา ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไปที่สะท้อนหรือแสดงถึงกลยุทธ์ในภาพรวมสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉินอาจรวมถึงการกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในการปฏิบัติงานภารกิจที่มอบหมาย และข้อมูลข่าวสารสำหรับจัดการเหตุฉุกเฉินระหว่างช่วงระยะเวลาการปฏิบัติการช่วงหนึ่งหรือหลายช่วง

ภาคผนวก ข.
การประเมินความเสี่ยง

		ผลพวง				
		ไม่สำคัญ (1) * ไม่มีการบาดเจ็บ * ผลกระทบทางการเงินน้อยที่สุด * ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์น้อยที่สุด	สำคัญน้อย (2) * การปฐมพยาบาลการรักษา * ความหมายทางการเงินต่ำ * ผลกระทบต่อผลลัพธ์ต่ำ	ปานกลาง (3) * การรักษาพยาบาล * ผลกระทบทางการเงินปานกลาง * ปานกลางส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์	สำคัญ (4) * การรักษาในโรงพยาบาล * ความหมายทางการเงินขนาดใหญ่ * ผลกระทบสูงต่อผลลัพธ์	รุนแรง (5) * ความตาย * ความหมายทางการเงินที่สำคัญ * ผลกระทบที่สำคัญต่อผลลัพธ์
ความน่าจะเป็น	เกือบจะแน่นอน (5) * มักจะเกิดขึ้น * หนึ่งครั้งต่อสัปดาห์	ปานกลาง (5)	สูง (10)	สูง (15)	มาก (20)	มาก (25)
	น่าจะ (4) * สามารถเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย * หนึ่งครั้งต่อเดือน	ปานกลาง (4)	ปานกลาง (8)	สูง (12)	มาก (16)	มาก (20)
	เป็นไปได้ (3) * อาจเกิดขึ้นหรือทราบว่าจะเกิดขึ้น * หนึ่งครั้งต่อปี	ต่ำ (3)	ปานกลาง (6)	ปานกลาง (9)	สูง (12)	สูง (15)
	ไม่น่า (2) * ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน แต่ทำได้ * ทุกๆสองสามปี	ต่ำ (2)	ปานกลาง (4)	ปานกลาง (6)	ปานกลาง (8)	สูง (10)
	หายาก (1) * เฉพาะในสถานการณ์ที่รุนแรง * เพียงครั้งเดียวในทศวรรษที่ผ่านมา	ต่ำ (1)	ต่ำ (2)	ต่ำ (3)	ปานกลาง (4)	ปานกลาง (5)

[illegible]

ภาคผนวก ค.

หน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพ

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
กรมอุตุนิยมวิทยา	-พยากรณ์อากาศ ได้แก่ -พยากรณ์อากาศประจำวัน -อากาศ ๗ วันข้างหน้า -ผลกระทบของลักษณะอากาศต่อการเกษตร ในระยะ ๗ วัน ข้างหน้า -อากาศ ๗ วันที่ผ่านมา -พยากรณ์อากาศ ๔ สัปดาห์ -พยากรณ์อากาศรายเดือน	ติดตามสภาพภูมิอากาศและพยากรณ์อากาศเมื่อมีการคาดการณ์ลักษณะอากาศที่จะมีผลกระทบต่อพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย จะทำการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าผ่านทางสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทางระบบสารสนเทศ ระบบข้อความสั้นและแจ้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อเตือนไปยังจังหวัดอาเภอในพื้นที่เสี่ยงภัยรวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://www.tmd.go.th/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา	๒. รายงานอากาศ -รายงานผลการตรวจวัดข้อมูล อุตุนิยมวิทยาเวลา ๗ นาฬิกา -รายงานฝนอาเภอล่าสุด	แพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://www.tmd.go.th/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา	๓. เรดาร์ตรวจอากาศ (TMB Radar)	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน http://weather.tmd.go.th/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา	๔. ภาพถ่ายดาวเทียม Radar)	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://www.satda.tmd.go.th/ นี้เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา	๕. แผนที่อากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server https://www.tmd.go.th/weather_map.php เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา	๖. สถานีวัดน้ำฝนอัตโนมัติ (โปรแกรมแสดงผลและรายงาน	-รายงานเหตุการณ์เฝ้าระวังและเตือนภัยในสถานี่ตรวจวัดน้ำฝนอัตโนมัติ ทั่วประเทศ และปริมาณฝนสะสมสูงสุด (๒๔ ชั่วโมง) รายภาค

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
	ออนไลน์ โครงการจัดหาเครือข่ายสถานี ฝนอัตโนมัติ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา)	-เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Site http://hydromet.tmd.go.th/Monitor/Forecast.aspx เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรม อุตุนิยมวิทยา โดยรายงานข้อมูล ที่ระดับสูงกว่า ๒๐ มม. ทุก ๑๕ นาที ที่ระดับสูงกว่า ๓๐ มม. ทุก ๓๐ นาที ที่ระดับสูงกว่า ๖๐ มม. ทุก ๑ ชม. ที่ระดับสูงกว่า ๙๐ มม. ทุก ๒๔ ชม.
กรมอุตุนิยมวิทยา	๗. ข้อมูลระดับน้ำในเขื่อน	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Site http://hydromet.tmd.go.th/Monitor/Forecast.aspx เพื่อเป็นการบริการแก่ สาธารณะ โดยกรม อุตุนิยมวิทยา โดยใช้ข้อมูลจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย และ กรมชลประทาน
กรมอุตุนิยมวิทยา	๘. ภาพแผนที่แสดงผลการ วิเคราะห์ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ๑). Daily Rainfall ๒). Accumulate Rainfall ๓). Daily Maximum Temperature ๔). Daily Minimum Temperature ๕). Rain, Temperature, RH ๓ Hrs ๖). Air Pressure At MSL ๓ Hrs ๗). Number OF Consecutive Dry Days ๘). Monthly Rainfall ๙). Total Rainfall From ๑ Jan ๑๐). Total Minimum Temperature ๑๑). Today Minimum Temperature	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Site http://www.arcims.tmd.go.th/DailyDATA/ เพื่อ เป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
	๑๒). Weekly Rainfall Expected At ๗๕% ๑๓). Weekly Mean Temp And Rainfall	
กรมอุตุนิยมวิทยา	๙. เตือนภัยลักษณะอากาศ	ติดตามสภาพภูมิอากาศและพยากรณ์อากาศเมื่อมีการคาดการณ์ลักษณะอากาศที่จะมีผลกระทบต่อพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย จะทำการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าผ่านทางสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทางระบบสารสนเทศ ระบบข้อความสั้น และแจ้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อเตือนไปยังจังหวัดอำเภอในพื้นที่เสี่ยงภัยเผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Site http://www.tmd.go.th/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยสำนักพยากรณ์อากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา	๑๐. ข้อมูลเส้นทางเดินพายุ	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Site http://www.metalarm.tmd.go.th/monitor/typhoon เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยสำนักพยากรณ์อากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา	๑๑. ประกาศแผ่นดินไหว และรายงานแผ่นดินไหว	ติดตามผลกระทบต่อพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย จะทำการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าผ่านทางสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทางระบบสารสนเทศ ระบบข้อความสั้นและแจ้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อเตือนไปยังจังหวัด อำเภอในพื้นที่เสี่ยงภัย

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑.รับข้อมูลแจ้งเตือนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกาศแจ้งเตือนไปสู่ระดับพื้นที่เสี่ยงภัยผ่านสื่อทุกชนิด เช่นวิทยุ, โทรศัพท์, SMS, Internet จนถึงระดับหมู่บ้าน 2.เครือข่ายมิสเตอร์เตือนภัยผ่านทางวิทยุชุมชน, โทรศัพท์ และหอกระจายข่าว	โดยประกอบด้วยข้อมูล ขนาด จุดศูนย์กลาง แผ่นดินไหว เวลาที่เกิด ตำแหน่ง ละติจูด ลองจิจูด ความลึกจากระดับผิวดินเผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Site http://www.seismology.tmd.go.th/announce.php และhttp://www.seismology.tmd.go.th/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยสำนักเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีหน้าที่รับข้อมูลการแจ้งเตือนภัย เพื่อแจ้งเตือนไปสู่ระดับพื้นที่ โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบลและหมู่บ้าน ขั้นตอนการเตือนภัยมี ๓ ขั้นตอนด้วยกัน คือ ๑. รับข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรธรณี ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ๒. ประเมินสถานการณ์และตัดสินใจ ๓. กระจายข่าวการแจ้งเตือนสาธารณภัยตามแผน ปก.ชาติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ระบุไว้เกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนภัยในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ระบุไว้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบแจ้งเตือนภัยร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๕๗
กรมทรัพยากรธรณี	๑.ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติ ๒.ประกาศเฝ้าระวังแจ้งเตือน ๓.ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายเรื่องพื้นที่ฝนตกหนัก การตรวจวัดปริมาณน้ำฝน และข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม ๔.หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	ออกประกาศเตือนแจ้งเตือนไปยัง สื่อ (ทีวี สถานีวิทยุ หนังสือพิมพ์) ปก. และสำนักงาน ปก.จังหวัด ในพื้นที่เสี่ยง ศูนย์เรนทร ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ทรัพยากรธรณีและสิ่งแวดล้อมจังหวัด. ข้อความสั้น (SMS) ถึงเครือข่ายฯ http://www.dmr.go.th/index_.php สถานการณ์ธรณีพิบัติภัย

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	๑.ระบบส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมจากทุ่นลอยตรวจจับ สีนามิ ๒.หอเตือนภัย ๓.เครือข่ายโทรศัพท์สำหรับการเฉพาะกิจผ่านสถานีโทรศัพท์ช่อง ๕ ๔.สื่อสารมวลชน ๕.หน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	http://www.dmr.go.th/n_more.php?c_id=3 รายงานสถานการณ์ธรณีพิบัติภัยประจำวัน ระบบงานของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติจะรับข้อมูลภัยพิบัติด้านต่างจากแหล่งข้อมูลทั้งต่างประเทศและในประเทศ เช่น ข้อมูลด้านแผ่นดินไหวและสีนามิจาก NOAA, USGS, EMSC , GEOFON , KJC , GDAC และกรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรธรณี กรมอุทกศาสตร์ จากนั้นก็จะประกาศแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานีโทรศัพท์หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือหอเตือนภัยเพื่อเตือนประชาชนทั่วไป เช่น สถานีวิทยุชุมชนเครือข่ายวิทยุสมัครเล่น
กรมชลประทาน	๑.ระบบโทรมาตร ๒.สถานีวัดน้ำฝน ๓.สถานีวัดน้ำท่วม	http://ndwc.disaster.go.th/in.ndwc-9.283/ เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Sever http://www1.rid.go.th/main/index.php/th/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะโดยกรมชลประทานและการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์น้ำวิเคราะห์สถานการณ์ และรายงานสถานการณ์น้ำฝน น้ำท่วมรายวัน รายชั่วโมงรวมทั้งแจ้งเตือนภัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ , กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กองบัญชาการทหารสูงสุด, กรมประชาสัมพันธ์, สำนักพระราชเลข, สื่อสารมวลชน และจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นต้นกรมชลประทานจะติดตามสภาพน้ำฝน โดยติดตามจากสภาพภูมิอากาศ ในเรื่องของข้อมูลฝนตก การคาดการณ์ฝน การคาดการณ์พายุจร กรมชลประทานจะใช้ข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศ ได้แก่ กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร ฯลฯ และจากหน่วยงานของต่างประเทศ เช่น Ham

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
กรมทรัพยากรน้ำ	๑.ระบบติดตามสถานการณ์น้ำโดยสัญญาณภาพ (CCTV) ๒.ระบบเตือนภัยล่วงหน้า(Early warning) ๓.ระบบตรวจวัดสถานการณ์น้ำทางไกลอัตโนมัติ ๔.จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการและข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ศูนย์เมขลา Water Operation Center)	weather.com , Wunderground.com กองทัพเรือสหรัฐ สำนักงานอุตุนิยมวิทยาประเทศญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยฮาวาย เป็นต้น เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://www.dwr.go.th เพื่อเป็นการบริการสู่สาธารณะ โดยกรมทรัพยากรน้ำ และประสานงานกับเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านทางคณะอนุกรรมการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ซึ่งประกอบด้วยกรมทรัพยากรน้ำอุตุนิยมวิทยา, กรมชลประทาน, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร, กรมอุทกศาสตร์, กรมทรัพยากรธรณี, GISTDA กรมอุทยานฯ, กรมป่าไม้, การประปานครหลวง, การประปาภูมิภาค กรุงเทพมหานคร กองการสื่อสาร กรมการปกครอง มีหน้าที่ กระจายข่าวการแจ้งเตือนภัยจาก ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรม ปก. และหน่วยอื่น ไปสู่จังหวัดและอำเภอต่างๆ ทั่วประเทศ https://www.dopa.go.th/main/web_index
กรมการปกครอง	๑.ระบบวิทยุสื่อสาร ๒.ระบบสารสนเทศ ๓.ระบบอื่นๆ Fax, SMS, MMS	กองการสื่อสาร กรมการปกครอง มีหน้าที่ กระจายข่าวการแจ้งเตือนภัยจาก ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรม ปก. และหน่วยอื่น ไปสู่จังหวัดและอำเภอต่างๆ ทั่วประเทศ https://www.dopa.go.th/main/web_index
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๑.ระบบการเตือนไฟป่าและหมอกควัน ๒.ระบบเตือนอุทกภัยและน้ำป่าไหลหลาก	จัดตั้งศูนย์ข้อมูลและเตือนภัยพิบัติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รับข้อมูล hot spot จากดาวเทียมแล้วนำมาวิเคราะห์และ เผยแพร่ทาง Website www.dnp.go.th/forestfire ให้หน่วยงานต่างๆ และประชาชน รับทราบ ส่วนระบบเตือนอุทกภัยและน้ำป่าไหลหลากปัจจุบัน ได้ติดตั้งโปรแกรมในศูนย์ข้อมูลและเตือนภัยฯ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑-๑๖ และสาขารวม ๒๑ แห่ง โดยใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝนจาก

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
		สถานีวัดตามพื้นที่อนุรักษ์ แล้วนำมาวิเคราะห์และ แจ้งเตือนประชาชนที่อยู่ท้ายน้ำ
สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำเพื่อ การเกษตร (สสนก.)	๑.ระบบinternet ๒.โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๓.ระบบโทรมาตรขนาดเล็ก	รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server https://www.mhesi.go.th/main/th/org/1515-haii.html เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดย สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร (สสนก.) -ระบบโทรมาตรขนาดเล็ก ได้ส่งข้อมูล ปริมาณฝนรายชั่วโมง ของพื้นที่ จังหวัดระยอง เพื่อ แก้ปัญหาภัยแล้ง ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๔ สถานี โดยใช้เวลา ติดตั้ง ๓ วัน หรือ เฉลี่ยสถานีละ ๓ ชั่วโมง และส่งข้อมูลทันทีที่ติดตั้งเสร็จ ทำให้ทราบ ข้อมูลปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว และมี ระบบฐานข้อมูลเก็บ รวบรวมข้อมูลสถิติดังกล่าว เรียกดูย้อนหลังได้ อีกทั้งยังสามารถส่งข้อความแจ้ง เตือนผ่านระบบข้อความสั้น (SMS) ทาง โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้อีกด้วย
กรุงเทพมหานคร (สำนักการระบายน้ำ)	๑.เรดาร์ตรวจอากาศ (BMA Radar)	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server https://dds.bangkok.go.th/ เพื่อเป็นการบริการ แก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา
สำนักฝนหลวงและ การบินเกษตร	๑.เรดาร์ตรวจอากาศ (Rainmaking Radar)	เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server https://www.royalrain.go.th/ เพื่อเป็นการ บริการแก่สาธารณะ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
กรมศุลกากร	๑.เครื่องตรวจจับกัมมันตภาพรังสี (X-ray Container) ๒.โครงการเมกะพอร์ต (Megaports Initiative: MI) เพื่อป้องกันการก่อการร้ายที่จะใช้ท่าเรือขนาดใหญ่ในการขนส่งสิ่งของผิดกฎหมาย และตรวจหาอาวุธนิวเคลียร์และสารกัมมันตรังสี เพื่อสกัดการขนส่งอาวุธนิวเคลียร์ทั้งขาเข้าและขาออก	ตรวจสอบอาวุธ วัตถุระเบิด หรือสารกัมมันตรังสีที่ซุกซ่อนอยู่ภายในตู้สินค้าดำเนินการระงับการนำเข้าและแจ้งหน่วยที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติทราบเพื่อดำเนินการต่อไป เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://www.customs.go.th/
กรมควบคุมมลพิษ	๑.ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี (Chemical Emergency Response Center)	ติดตั้งสายด่วน (Hotline) หมายเลข ๑๖๕๐ เพื่อรับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุด้านสารเคมี เรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ ข้อมูลการระงับภัยสารเคมีเบื้องต้น และข้อมูลอื่นๆที่จำเป็น ดำเนินการเข้าตรวจสอบในพื้นที่ และแจ้งเตือนหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่หลังจากได้ผลการตรวจสอบ เหตุอุบัติเหตุสารเคมี และการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย http://pcd.go.th/info_serv/Hotline/serv_cers_c.htm
กรมควบคุมมลพิษ	๒.แจ้งเตือนมลพิษทางอากาศ -รายงานข้อมูลปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ -แจ้งเตือนปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร -แจ้งเตือนโอโซนสูงเกินมาตรฐาน	จะทำการแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อ เตือนไปยังจังหวัดอำเภอในพื้นที่เสี่ยงภัย เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://air4thai.pcd.go.th/webV2/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมควบคุมมลพิษ

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
กรมควบคุมมลพิษ	๓.แจ้งเตือนมลพิษทางน้ำ	จะทำการแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อเตือนไปยังจังหวัดอำเภอในพื้นที่เสี่ยงภัยเผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://www.pcd.go.th/info_serv/water.html เพื่อเป็นการ บริการแก่สาธารณะ โดยกรมควบคุมมลพิษ
กรมควบคุมมลพิษ	๔.ข้อมูลคุณภาพอากาศรายวันในกรุงเทพฯ	จะทำการแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อ เตือนไปยังจังหวัดอำเภอในพื้นที่เสี่ยงภัย เผยแพร่ข้อมูล SO ₂ , NO ₂ , CO (๑hr), CO (๘ hr) ,Ozone PM ₁₀ ผ่านWeb Server http://www.pcd.go.th/AirQuality/bangkok/defaultThai.cfm เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมควบคุมมลพิษ
กรมควบคุมมลพิษ	๕.ข้อมูลระดับเสียงรายวันในกรุงเทพฯ	จะทำการแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อเตือนไปยังจังหวัดอำเภอในพื้นที่เสี่ยงภัย เผยแพร่ข้อมูลผ่าน Web Server http://gendb.pcd.go.th/noise/noiselevel.asp เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมควบคุมมลพิษ
กรมควบคุมมลพิษ	๔.ข้อมูลคุณภาพอากาศรายวันในภาคต่างๆ ของประเทศไทย	เผยแพร่ข้อมูล SO ₂ ,NO ₂ ,CO ,Ozone ,PM ₁₀ ผ่าน Web Server http://www.pcd.go.th/AirQuality/Regional/defaultThai.cfm เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมควบคุมมลพิษ

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
กรมควบคุมมลพิษ	๕. รายงานสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย	เผยแพร่ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของ PM10 และดัชนีคุณภาพอากาศ ผ่าน Web Server http://aqnis.pcd.go.th/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมควบคุมมลพิษ
	๖. รายงานสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย	กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการพยากรณ์เตือนภัยมลภาวะหมอกควันสำหรับภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยสามารถดูรายละเอียดได้ที่ http://air4thai.pcd.go.th/webV2/ ตรวจวัดพารามิเตอร์ ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของ PM10 และดัชนีคุณภาพอากาศ ในภาคเหนือ
กรมควบคุมมลพิษ	๗. รายงานการตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย	รายงานผลค่าเฝ้าระวัง ๒๔ ชั่วโมง ทาง http://aqmthai.com/ เพื่อเป็นการบริการแก่สาธารณะ โดยกรมควบคุมมลพิษโดยจะทำการแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อเตือนไปยังจังหวัด อำเภอในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยมีพารามิเตอร์ที่ตรวจวัด ดังนี้ - 1,1,2,2-Tetrachloroethane - 1,2-Dibromoethane - 1,2-Dichloroethane - 1,2-Dichloropropane - 1,3-Butadiene - 1,4-Dichlorobenzene - 1,4-Dioxane - Acetaldehyde - Acrolein, Acrylonitrile, Benzene, Benzyl Chloride, Bromomethane, Carbon Tetrachloride, Chloroform, Dichloromethane, Tetrachloroethylene, Trichloroethylene,

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
		Vinyl Chloride
กรมสุขภาพจิต	1.ระบบฐานข้อมูลเฝ้าระวังวิกฤตสุขภาพจิต (Crisis Mental Health Surveillance: CMS) 2.โปรแกรม Mental Health Check In ในการเฝ้าระวัง ค้นหากลุ่มเสี่ยง และระบบติดตามกลุ่มเสี่ยง 3.รายงาน COVID-19 กรมสุขภาพจิต	1.มีฐานข้อมูลออนไลน์สามารถเข้าถึงได้สาธารณะ https://www.dmh.go.th/main.asp# 2.มีฐานข้อมูลออนไลน์จำกัดการเข้าถึงเฉพาะกลุ่ม 3.มีฐานข้อมูล (Database) 4.รายงาน COVID-19 กรมสุขภาพจิต http://www.mhso.dmh.go.th/page/datareport.php
กรมอนามัย	1.เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง ประกาศ กรมอนามัย เรื่อง ค่าเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากความร้อน 2.ระบบสารสนเทศสนับสนุนด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย 3.มีระบบการแจ้งเตือนภัยและสื่อสารเพื่อลดผลกระทบ 4.ระบบการจัดเก็บข้อมูลฐานข้อมูลออนไลน์สามารถเข้าถึงได้สาธารณะ 5. ระบบเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพและพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากการ	1.ประกาศกรมอนามัย เรื่อง ค่าเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากความร้อนและคำแนะนำการปฏิบัติตนสำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเสี่ยง http://hia.anamai.moph.go.th/download/hia/heat/heat62/document/announcement%20heat.pdf 2. ข้อมูลตัวชี้วัดเฝ้าระวังด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัยในประเด็น “อัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับความร้อน และระดับอุณหภูมิสูงสุด” http://dashboard.anamai.moph.go.th/dashboard/heat?year=2021

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
	รับสัมผัสฝุ่นละอองขนาดเล็ก	3. ช่องทางการสื่อสารและแจ้งเตือนภัยเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพผ่านทางต่างๆ เว็บไซต์กรมอนามัย https://www.anamai.moph.go.th/th เว็บไซต์กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ http://hia.anamai.moph.go.th/main.php?filename=index คลินิกมลพิษออนไลน์ http://www.pollutionclinic.com/
กรมการแพทย์	1. แนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วย Covid-19 2. โปรแกรม e-CRF (electronic Case Record Form) เป็นโปรแกรม online ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับลงข้อมูลการดูแลรักษาผู้ป่วย COVID-19 ที่ได้รับการตรวจยืนยันแล้ว 3. บริการข้อมูลวิชาการ 4. คลินิกมลพิษออนไลน์	1. เว็บไซต์ Covid-19 กรมการแพทย์ https://covid19.dms.go.th/ 2. โปรแกรม e-CRF (electronic Case Record Form) เป็นโปรแกรม online ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับลงข้อมูลการดูแลรักษาผู้ป่วย COVID-19 https://ecrf.dms.go.th/form-covid/index.html 3. เว็บไซต์ บริการข้อมูลวิชาการ https://www.dms.go.th/ 4. คลินิกมลพิษออนไลน์ http://www.pollutionclinic.com/
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศูนย์เฝ้าระวังเชื้อดื้อยา ระบบกรมวิทย์ With You	มี website กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ของทั้งหน่วยงานส่วนกลางและภูมิภาคที่ประชาชนเข้าถึงได้ มีกลุ่มไลน์เครือข่ายรองรับการดำเนินงานเช่นกลุ่มห้องแลป มีโปรแกรมช่วยในการดำเนินงาน เช่น Co-LAB (รายงานผลตรวจ) / iLab Plus (ระบบรับส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์) กรมวิทย์ with you (moph.go.th)

หน่วยงาน	ข้อมูล	ช่องทาง
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	1.บริการข้อมูลวิชาการ 2.ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินโควิด-19 3.ระบบบริการประชาชน	1.เว็บไซต์ บริการข้อมูลวิชาการ https://hss.moph.go.th/index2.php 2.เว็บไซต์ ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินโควิด-19 http://covid-center.hss.moph.go.th/ 3.เว็บไซต์ https://hss.moph.go.th/index2.php
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	1.มีระบบการแจ้งเตือนภัยและสื่อสารเพื่อลดผลกระทบ 2.มีแผนประกอบกิจการ(BCP) และแผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Incident Action Plan : IAP) 3.บุคลากรผ่านฝึกซ้อมแผนเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข ปีละ 1 ครั้ง	1.มีการแจ้งเตือนและประชาสัมพันธ์สถานการณ์ของอุทกภัยให้บุคลากรกรมรับทราบเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากอุทกภัย 2.มอบหมายเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์ ดูแลความปลอดภัยของอาคารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และทรัพย์สินของทางราชการ https://www.dtam.moph.go.th/
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	อย.เตือนภัยด้านยา ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (HPVC)	ระบบ อย.เตือนภัยด้านยา https://www.fda.moph.go.th/sites/SafetyAlert/Pages/Main.aspx แอปพลิเคชันระบบให้บริการผู้ประกอบการ (e-Submission) แอปพลิเคชันระบบสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้าน (Pre-Marketing) แอปพลิเคชันระบบข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพ แอปพลิเคชันระบบติดตามงาน (e-Tracking) สำหรับประชาชน และเจ้าหน้าที่ แอปพลิเคชันระบบศูนย์ปฏิบัติการกรม (DOC) เว็บไซต์หน่วยงาน : https://www.fda.moph.go.th

ภาคผนวก ง.

คำสั่งกรมควบคุมโรค

แต่งตั้งคณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรม
ควบคุมโรค

คำสั่งกรมควบคุมโรค

ที่ ๕๗๗/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย
All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค

ด้วยกรมควบคุมโรค ได้มีการดำเนินงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (EOC&ICS) โดยมีการประเมินความเสี่ยงและวิเคราะห์เหตุการณ์ภัยอันตรายทางสุขภาพอย่างเป็นระบบถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาเป็นมาตรการและแผนปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงของโรคและภัยสุขภาพ จึงต้องนำผลการประเมินความเสี่ยงและวิเคราะห์เหตุการณ์ภัยอันตรายทางสุขภาพมาใช้เป็นข้อกำหนดเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค ให้ทุกหน่วยงานสามารถรับมือได้ทุกโรคและภัยสุขภาพตามหลักสากล

เพื่อให้สามารถดำเนินการกิจหลักที่สำคัญในภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤต ได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขและเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมควบคุมโรค จึงแต่งตั้งคณะกรรมการแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑.๑ องค์ประกอบ

๑.๑.๑	นายโอภาส การ์ยกวินพงศ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค	ประธานกรรมการ
๑.๑.๒	นายโสภณ เอี่ยมศิริถาวร รองอธิบดีกรมควบคุมโรค	รองประธานกรรมการ
๑.๑.๓	นายอนุพงศ์ สุจริยากุล นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑.๑.๔	นางสาวจุไร วงศ์สวัสดิ์ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑.๑.๕	นายวิศิษฐ์ ประสิทธิ์ศิริกุล นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑.๑.๖	นางสาววรรณณา หาญเขาวัวกุล นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑.๑.๗	จำเริญ รังสรรค์ ถามูลแสน เลขาธิการกรม กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑.๑.๘	นายยุทธพงษ์ เกียรติยุทธชาติ ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากรบุคคล	กรรมการ
๑.๑.๙	...	

- ๒ -

๑.๑.๙	นายนิติ นิธิธรรมธรา ผู้อำนวยการกองบริหารคลัง	กรรมการ
๑.๑.๑๐	นายพรพิทักษ์ พันธุ์กล้า ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	กรรมการ
๑.๑.๑๑	นางสาวสุณีย์ สกุลศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๑.๑.๑๒	นางเบญจมาภรณ์ ภิญโญพรพาณิชย์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ
๑.๑.๑๓	นายกิตต์พงษ์ สัญชาตวิรุฬห์ ผู้อำนวยการสถาบันบำราศนราดูร	กรรมการ
๑.๑.๑๔	นายจุมล ตันติวงษากิจ ผู้อำนวยการสถาบันราชประชาสมาสัย	กรรมการ
๑.๑.๑๕	นางสาวฉันทนา ผดุงทศ ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทางน้ำโดยแมลง	กรรมการ
๑.๑.๑๖	นางสาวชุลีกร ธนธิติกร ผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ป้องกันศึกษา	กรรมการ
๑.๑.๑๗	นายขจรศักดิ์ แก้วจรัส หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม	กรรมการ
๑.๑.๑๘	นายไพโรจน์ พรหมพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑.๑.๑๙	นายยงเจือ เหล่าศิริถาวร ผู้อำนวยการกองดิจิทัลเพื่อการควบคุมโรค	กรรมการ
๑.๑.๒๐	นางสาวอังคณา บริสุทธิ์ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย	กรรมการ
๑.๑.๒๑	นางสาวสุมนี วัชรสินธุ์ ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	กรรมการ
๑.๑.๒๒	นายจักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์ ผู้อำนวยการกองระบาดวิทยา	กรรมการ
๑.๑.๒๓	นางสาวหรรษา รัชชาคม ผู้อำนวยการกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๑.๒๔	นายวิชาญ ปาวัน ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป	กรรมการ
๑.๑.๒๕	นายกฤษฎา หาญบรรเจิด ผู้อำนวยการกองโรคไม่ติดต่อ	กรรมการ
๑.๑.๒๖	นายไพฑูริย์ สิงห์คำ ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมและวิจัย	กรรมการ
๑.๑.๒๗	นางสาวชีวันนันท เลิศพิริยสุวัฒน์ ผู้อำนวยการกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	กรรมการ

- ๓ -

๑.๑.๒๘	นางผลิน กมลวัฒน์ ผู้อำนวยการกองวิมโรค	กรรมการ
๑.๑.๒๙	นายนิพนธ์ ชินานนท์เวช ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	กรรมการ
๑.๑.๓๐	นายชยนันท์ สิริพิบูลย์ ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ	กรรมการ
๑.๑.๓๑	นางสาวเสาวพัตร อินจ้อย ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ	กรรมการ
๑.๑.๓๒	นายวีทรัพย์ ศิรประภาศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการกองทุนโลก	กรรมการ
๑.๑.๓๓	นายโรม บัวทอง ผู้อำนวยการกองด้านควบคุมโรคติดต่อ ระหว่างประเทศและกักกันโรค	กรรมการ
๑.๑.๓๔	นางศิริรัตน์ สุวรรณฤทธิ์ ผู้อำนวยการกองป้องกันการบาดเจ็บ	กรรมการ
๑.๑.๓๕	นายสุทัศน์ โชตนะพันธ์ ผู้อำนวยการสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง	กรรมการ
๑.๑.๓๖	นางเสาวนีย์ วัฒนสันติ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่	กรรมการ
๑.๑.๓๗	นายศรายุทธ อุตตมางคพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒ พิษณุโลก	กรรมการ
๑.๑.๓๘	นายดิเรก ขำแป้น ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๓ นครสวรรค์	กรรมการ
๑.๑.๓๙	นายเอนก มุ่งอ้อมกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๔ สระบุรี	กรรมการ
๑.๑.๔๐	นางรพีพรรณ โพธิ์ทอง ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๕ ราชบุรี	กรรมการ
๑.๑.๔๑	นางสาวรยา เหลืองอ่อน ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ ชลบุรี	กรรมการ
๑.๑.๔๒	นายสมาน พุทธะกุล ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๗ ขอนแก่น	กรรมการ
๑.๑.๔๓	นางสาวศศิธร ตั้งสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๘ อุตรธานี	กรรมการ
๑.๑.๔๔	นายสุเมธ องค์กรวรรดิ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๙ นครราชสีมา	กรรมการ
๑.๑.๔๕	นายคณัย เจียรกุล ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๐ อุบลราชธานี	กรรมการ
		๑.๑.๔๖ ...

- ๔ -

- ๑.๑.๔๖ นางสาวศิริลักษณ์ ไทยเจริญ กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช
- ๑.๑.๔๗ นายเฉลิมพล โอสธพรมมา กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ สงขลา
- ๑.๑.๔๘ นายฉัตรธรรม นามวาท กรรมการ
ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน และเลขานุการ
- ๑.๑.๔๙ นางอัญชลี สิทธิชัยรัตน์ กรรมการ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ และผู้ช่วยเลขานุการ
กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

๑.๒.๑ กำหนดนโยบายกรอบแนวทางในการบริหารแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการเตรียมการก่อนเกิดภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤต เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤต และการฟื้นฟูภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤตให้กลับคืนสู่ภาวะปกติ

๑.๒.๒ พิจารณาตัดสินใจประกาศภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤต เพื่ออนุมัติใช้แผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) และแผนปฏิบัติการเฉพาะโรค Hazards Specific Plan (HSP)

๑.๒.๓ สั่งการให้ผู้อำนวยการกองหรือผู้อำนวยการสำนัก/กลุ่มที่ได้รับผลกระทบนำแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค และแผนปฏิบัติการเฉพาะโรค Hazards Specific Plan (HSP) มาใช้และติดตามสถานะของการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และรายงานสถานะตามสายงานการบังคับบัญชา

๑.๒.๔ อำนวยการให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค และควบคุม กำกับ ติดตามผล

๑.๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ตามที่มอบหมาย

๒. คณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP)

๒.๑ องค์ประกอบ

- ๒.๑.๑ นายโสภณ เอี่ยมศิริถาวร ประธานกรรมการ
รองอธิบดีกรมควบคุมโรค
- ๒.๑.๒ นายฉัตรธรรม นามวาท รองประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน
- ๒.๑.๓ นายรัฐพงษ์ บุรีรัมย์ กรรมการ
นายแพทย์ชำนาญการ
กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน
- ๒.๑.๔ นายเจษฎา ธนกิจเจริญกุล กรรมการ
นายแพทย์ชำนาญการ
กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน

๒.๑.๕ ...

- ๕ -

๒.๑.๕	ผู้แทนสถาบันบำราศนราดูร	กรรมการ
๒.๑.๖	ผู้แทนกองระบาดวิทยา	กรรมการ
๒.๑.๗	ผู้แทนผู้สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	กรรมการ
๒.๑.๘	ผู้แทนกองกฎหมาย	กรรมการ
๒.๑.๙	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	กรรมการ
๒.๑.๑๐	ผู้แทนกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ
๒.๑.๑๑	ผู้แทนกองโรคไม่ติดต่อ	กรรมการ
๒.๑.๑๒	ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	กรรมการ
๒.๑.๑๓	ผู้แทนกองโรคติดต่อทั่วไป	กรรมการ
๒.๑.๑๔	ผู้แทนสำนักงานบริหารโครงการกองทุนโลก	กรรมการ
๒.๑.๑๕	ผู้แทนสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	กรรมการ
๒.๑.๑๖	ผู้แทนสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ	กรรมการ
๒.๑.๑๗	ผู้แทนกองนิติการและวิจัย	กรรมการ
๒.๑.๑๘	ผู้แทนกองโรคติดต่อทางแมลง	กรรมการ
๒.๑.๑๙	ผู้แทนกองป้องกันการบาดเจ็บ	กรรมการ
๒.๑.๒๐	ผู้แทนสถาบันราชประชาสมาสัย	กรรมการ
๒.๑.๒๑	ผู้แทนกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	กรรมการ
๒.๑.๒๒	ผู้แทนกองบริหารการคลัง	กรรมการ
๒.๑.๒๓	ผู้แทนกลุ่มตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๒.๑.๒๔	ผู้แทนกองโรคป้องกันด้วยวัคซีน	กรรมการ
๒.๑.๒๕	ผู้แทนกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	กรรมการ
๒.๑.๒๖	ผู้แทนกองด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและกักกันโรค	กรรมการ
๒.๑.๒๗	ผู้แทนกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ	กรรมการ
๒.๑.๒๘	ผู้แทนกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๒.๑.๒๙	ผู้แทนศูนย์สารสนเทศ	กรรมการ
๒.๑.๓๐	ผู้แทนกองวินโรค	กรรมการ
๒.๑.๓๑	ผู้แทนสำนักงานเลขานุการกรม กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๒.๑.๓๒	ผู้แทนสถาบันเวชศาสตร์ป้องกันศึกษา	กรรมการ
๒.๑.๓๓	ผู้แทนกลุ่มคุ้มครองจริยธรรม	กรรมการ
๒.๑.๓๔	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ จังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๒.๑.๓๕	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒ จังหวัดพิษณุโลก	กรรมการ
๒.๑.๓๖	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๓ จังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
๒.๑.๓๗	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๔ จังหวัดสระบุรี	กรรมการ
๒.๑.๓๘	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๕ จังหวัดราชบุรี	กรรมการ
๒.๑.๓๙	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ จังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๒.๑.๔๐	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
๒.๑.๔๑	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๘ จังหวัดอุดรธานี	กรรมการ
๒.๑.๔๒	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๙ จังหวัดนครราชสีมา	กรรมการ
๒.๑.๔๓	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๐ จังหวัดอุบลราชธานี	กรรมการ

๒.๑.๔๔ ...

- ๖ -

๒.๑.๔๔	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๑ จังหวัดนครราชสีมา	กรรมการ
๒.๑.๔๕	ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา	กรรมการ
๒.๑.๔๖	ผู้แทนสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง	กรรมการ
๒.๑.๔๗	นางสุธิดา วรโชติธนนันท์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ
๒.๑.๔๘	นางคัตติณางค์ ศรีพัฒนะพิพัฒน์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ
๒.๑.๔๙	นางสาวประภาพร สมพงษ์ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ
๒.๑.๕๐	นางสาวศินีนาถ กุลาวงศ์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ
๒.๑.๕๑	นางสาวรัชนีวรรณ ศรีธาดาลัง นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ
๒.๑.๕๒	นางอัญชลี สิทธิชัยรัตน์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ และเลขานุการ
๒.๑.๕๓	นางอรณิชา อินทร์กง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑.๕๔	นางสาวสิริภัสสร ชื่นอารมย์ กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

๒.๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) สำหรับการรับมือกับภาวะฉุกเฉินโรคและภัยสุขภาพหรือสภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้หน่วยงานสามารถดำเนินการภารกิจหลักที่สำคัญได้อย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะโรค Hazards Specific Plan (HSP) ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค สำหรับการรับมือกับภาวะฉุกเฉินโรคและภัยสุขภาพหรือสภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้น

๒.๒.๓ กำหนดแนวทางปฏิบัติในกิจกรรมที่ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค และแผนปฏิบัติการเฉพาะโรค Hazards Specific Plan (HSP)

๒.๒.๔ ดำเนินการตามแผน ทั้งก่อนเกิดภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤต เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤต และการฟื้นฟูภาวะฉุกเฉินหรือสภาวะวิกฤต ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒.๒.๕ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรค และแผนปฏิบัติการเฉพาะโรค Hazards Specific Plan (HSP) ให้กับทุกหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคทราบ และสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้

๒.๒.๖ ...

- ๗ -

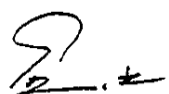
๒.๒.๖ ทดสอบแผนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย All Hazards Plan (AHP) กรมควบคุมโรคให้สามารถปฏิบัติงานได้จริงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ

๒.๒.๗ ติดตาม รวบรวมข้อมูลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอต่อ คณะกรรมการอำนวยการ และผู้บริหารตามลำดับ

๒.๒.๘ ดำเนินงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายโอภาส การย์กวินพงศ์)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

ภาคผนวก ฉ.

รายการเวชภัณฑ์และทรัพยากรแบ่งตามโรคและภัยสุขภาพ

กรมควบคุมโรคมีการกำหนดกรอบรายการเวชภัณฑ์และทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขไว้ดังนี้

1.1 โรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
เวชภัณฑ์ยา					
1	Oseltamivir	แคปซูล	/	/	/
2	Zanamivir	กล่อง	/		
3	Peramivir	ไวแอล	/		
4	Baloxavir marboxil (Xofluza)	เม็ด	/		
5	Favipiravir	เม็ด	/	/	/
6	Molnupiravir	เม็ด	/	/	/
7	Remdesivir	ขวด	/	/	/
วัคซีน					
1	วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ชนิด 3 สายพันธุ์ ขนาด 0.5 มิลลิลิตร	โดส	/	/	/
2	วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ชนิด 4 สายพันธุ์ ขนาด 0.5 มิลลิลิตร	โดส	/	/	/
PPE					
1	หน้ากากป้องกันแบบครึ่งหน้า (Half face mask)	ชิ้น	/	/	/
2	หน้ากาก N95 มีวาล์ว (Mask N95 with valve)	ชิ้น	/	/	/
3	หน้ากาก N95 ไม่มีวาล์ว (Mask N95 without valve)	ชิ้น	/	/	/
4	หน้ากากอนามัยชนิดใช้แล้วทิ้ง (Surgical mask)	ชิ้น	/	/	/
5	หน้ากากกรองอนุภาค P100	ชิ้น	/	/	
6	แผ่นกรองอนุภาค P100	ชิ้น	/	/	

1.1 โรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
7	ตลับกรอง รุ่น 2097 (3M)	คู่	/	/	
8	ถุงสำหรับสวมขา (Leg cover)	คู่	/	/	/
9	พลาสติกหุ้มรองเท้า	คู่	/	/	/
10	รองเท้าบูทยาว	คู่	/	/	/
11	ชุดป้องกันร่างกาย	ชุด	/	/	/
12	เสื้อกาวน์ชนิดกันน้ำ	ชุด	/	/	/
13	เสื้อกาวน์ชนิดไม่กันน้ำ	ชุด	/	/	/
14	แว่นครอบตาแบบใส (Goggles)	ชิ้น	/	/	/
15	กระบังหน้าเลนส์ใส (Face shield)	ชิ้น	/	/	/
16	ถุงคลุมศีรษะ (Hood)	ชิ้น	/	/	/
17	ถุงมือไนไตร ยาว 12 นิ้ว ชนิดใช้แล้วทิ้ง	คู่	/	/	/
18	ถุงมือยางธรรมชาติชนิดใช้แล้วทิ้ง	คู่	/	/	/
19	หมวกคลุมผม ชนิดใช้แล้วทิ้ง	ชิ้น	/	/	/
20	เอเปียมพลาสติกใส (Apron)	ชิ้น	/	/	/
เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา					
1	เครื่องวัดไข้ (Handheld Thermometer)	เครื่อง	/	/	/
เคมีภัณฑ์					
1	Viral Transport Media (VTM) สำหรับโรคทางเดินหายใจ	ชิ้น	/	/	/
2	Universal Transport Media (UTM)	ชิ้น	/	/	/
3	Sodium Hypochlorite	ซอง/ แกลลอน	/	/	/
4	Glutaraldehyde	แกลลอน	/	/	/
5	คลอรีน	กระปุก	/	/	/
6	Alcohol gel 70 %	หลอด/ขวด	/	/	/

1.1 โรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
7	70 % Ethyl Alcohol	แกลลอน	/	/	/
วัสดุวิทยาศาสตร์					
1	ชุดทดสอบเบื้องต้นใช้หัดใหญ่ (Rapid Influenza test)	ชุด			/
2	วัสดุอุปกรณ์เก็บตัวอย่าง สำหรับ เก็บ Nasopharyngeal Swab ชนิด Non-Calcium Alginate	ชิ้น	/	/	/
3	วัสดุอุปกรณ์เก็บตัวอย่าง สำหรับ เก็บ Throat swab ชนิด Rayon tipped swab	ชิ้น	/	/	/
4	ไม้กดลิ้น Sterile แบบใช้แล้วทิ้ง	ชิ้น	/	/	/
5	ถุงขยะติดเชื้อสีแดง	ท่อ	/	/	/
ทรัพยากรอื่น ๆ					
1	กระเป๋/กระติกเก็บความเย็น (สำหรับเก็บวัคซีนลงพื้นที่)	ใบ	/	/	/
2	เทอร์โมมิเตอร์	อัน	/	/	/
3	เจลเก็บความเย็น	อัน	/	/	/
4	กล่องโฟม	กล่อง	/	/	/

1.2 อหิวาตกโรค

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่

เวชภัณฑ์ยา					
1	ผงน้ำตาลเกลือแร่ (ORS)	ซอง	/	/	/
2	Norfloxacin	เม็ด	/	/	/
3	Ciprofloxacin	เม็ด	/	/	/
4	Doxycycline	เม็ด	/	/	/
วัคซีน					
1	วัคซีนป้องกันอหิวาตกโรค (Oral cholera Vaccine)	โดส	/	/	/
PPE					
1	หน้ากากอนามัยชนิดใช้แล้วทิ้ง (Surgical mask)	ชิ้น	/	/	/
2	ถุงมือยางธรรมชาติชนิดใช้แล้วทิ้ง	คู่	/	/	/
เคมีภัณฑ์					
1	70 % Ethyl Alcohol	แกลลอน	/	/	/
2	Alcohol gel 70 %	หลอด/ ขวด	/	/	/
3	คลอรีนเม็ด	กระปุก	/	/	/
4	น้ำยาฆ่าเชื้อไฮโซล	แกลลอน	/	/	/
5	Sodium Hypochlorite	ซอง/ แกลลอน	/	/	/
6	Glutaraldehyde	แกลลอน	/	/	/
วัสดุวิทยาศาสตร์					
1	Transport medium ชนิด Cary Blair	หลอด	/	/	/
2	Sterile bag	ถุง	/	/	/
3	ชุดตรวจสอบคลอรีนอิสระ หลงเหลือในน้ำ (อ 31)	ชุด	/	/	/
4	ถุงขยะติดเชื้อสีแดง	ท่อ	/	/	/
ทรัพยากรอื่น ๆ					
1	กระเป๋ากะติกเก็บความเย็น (สำหรับเก็บวัคซีนลงพื้นที่)	ใบ	/	/	/
2	เทอร์โมมิเตอร์	อัน	/	/	/

3	เจลเก็บความเย็น	อัน	/	/	/
4	กล่องโฟม	กล่อง	/	/	/

1.3 ใช้เสื้อตอก และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
PPE					
1	ชุดป้องกันสารเคมี ชนิดผ้าใยสังเคราะห์	ชุด	/	/	/
2	หมวกป้องกันสารเคมี (ปีกทำจากหนังเทียม)	ใบ	/	/	/
3	แว่นครอบตาแบบใส (Goggles)	ชิ้น	/	/	/
4	หน้ากากแบบใส่กรอง ชนิดเดี่ยว	ชิ้น	/	/	/
5	หน้ากากแบบใส่กรอง ชนิดคู่	ชิ้น	/	/	/
6	ใส่กรองชนิดตัวทำละลายอินทรีย์	ชิ้น	/	/	/
7	ถุงมือยางธรรมชาติชนิดใช้แล้วทิ้ง	คู่	/	/	/
8	ถุงมือไนไตร ยาว 12 นิ้ว ชนิดใช้แล้วทิ้ง	คู่	/	/	/
9	ถุงมือยางสังเคราะห์แบบยาว	คู่	/	/	/
10	รองเท้ายูทยาว	คู่	/	/	/
PPE (สำหรับห้องปฏิบัติการ) ผสมสารเคมีตรวจเชื้อ ตรวจ PCR					
1	หมวกคลุมผม	ชิ้น	/	/	/
2	กระบังหน้าเลนส์ใส (Face shield)	ชิ้น	/	/	/
3	หน้ากาก N95 ไม่มีวาล์ว (Mask N95 without valve)	ชิ้น	/	/	/
4	หน้ากากอนามัยชนิดใช้แล้วทิ้ง (Surgical mask)	ชิ้น	/	/	/
5	เสื้อกาวน์ชนิดกันน้ำ	ชุด	/	/	/
เวชภัณฑ์ที่มีขาย					

1.3 ใช้เลือดออก และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
1	เข็มเจาะเลือด	ชิ้น	/	/	/
2	Syringe	ชิ้น	/	/	/
3	หลอดเลือดสุญญากาศ (EDTA)	หลอด	/	/	/
4	หลอดเลือดสุญญากาศ (Clot Blood)	หลอด	/	/	/
5	Sterilized container	กระปุก	/	/	/
เคมีภัณฑ์					
1	ทรายเทียมฟอส	ซอง	/	/	/
2	จุลินทรีย์กำจัดลูกน้ำชนิดผง ละลายน้ำ (Bti)	กระปุก	/	/	/
3	สารเคมีเดลด้าเมทริน	ลิตร	/	/	/
4	สารเคมีซีต้ามิทริน	ลิตร	/	/	/
5	สเปรย์ฉีดยุง แอโรโซล (ฉีดฆ่าแมลง)	กระป๋อง	/	/	/
6	ผลิตภัณฑ์ทากันยุง DEET (ไม่น้อยกว่า 12% w/w)	ขวด/ซอง	/	/	/
7	ผลิตภัณฑ์ทากันยุง ชนิด Picaridin ชนิดน้ำ	ขวด	/	/	/
8	มุ้งธรรมดา	หลัง	/	/	/
9	มุ้งชุบสารเคมี	หลัง	/	/	/
10	ถังดับเพลิงแบบพกพา	กระป๋อง	/	/	/
11	สารเคมีซีไอไลท์	ซอง	/	/	/
วัสดุวิทยาศาสตร์					
1	ชุดน้ำยาตรวจหาการติดเชื้อไวรัส เดงกีแบบตรวจได้ทั้งแอนติเจน และแอนติบอดี	ชุด	/	/	/
2	Sterile Cap	ชิ้น	/	/	/
ทรัพยากรอื่น ๆ					

1.3 ใช้เลือดออก และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
1	เครื่องพ่นหมอกควันสะพ่ายไหล่	เครื่อง	/	/	/
2	เครื่องพ่น ULV	เครื่อง	/	/	/

1.4 โรคหัด

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
วัคซีน					
1	วัคซีน MR	โดส	/	/	/
2	วัคซีน MMR	โดส	/	/	/
PPE					
1	ถุงมือยางธรรมชาติชนิดใช้แล้วทิ้ง	คู่	/	/	/
เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา					
1	เข็มเจาะเลือด	ชิ้น	/	/	/
2	Syringe	ชิ้น	/	/	/
3	หลอดเก็บเลือด (Clot blood)	หลอด	/	/	/
วัสดุวิทยาศาสตร์					
1	ถุงขยะติดเชื้อสีแดง	ห่อ	/	/	/
ทรัพยากรอื่น ๆ					
1	กระเป๋/กระติกเก็บความเย็น (สำหรับเก็บวัคซีนลงพื้นที่)	ใบ	/	/	/
2	เทอร์โมมิเตอร์	อัน	/	/	/
3	เจลเก็บความเย็น	อัน	/	/	/
4	กล่องโฟม	กล่อง	/	/	/

1.5. โรคพิษสุนัขบ้า

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
วัคซีน					
1	Rabies vaccine	โดส	/	/	/
2	ERIG Immunoglobulin	ขวด	/	/	/
3	HRIG Immunoglobulin	ขวด	/	/	/
วัสดุวิทยาศาสตร์					
1	เข็มเจาะปลอด (Biopsy needle) 14 ga	ชิ้น	/	/	/
2	Sterile Cap	ชิ้น	/	/	/
ทรัพยากรอื่น ๆ					
1	อุปกรณ์เก็บตัวอย่าง Necropsy กรณีเสียชีวิต	ชุด	/	/	/
2	กระเป๋/กระติกเก็บความเย็น (สำหรับเก็บวัคซีนลงพื้นที่)	ใบ	/	/	/
3	เทอร์โมมิเตอร์	อัน	/	/	/
4	เจลเก็บความเย็น	อัน	/	/	/
5	กล่องโฟม	กล่อง	/	/	/

1.6 ไฟไหม้บ่อขยะและสารเคมีรั่วไหล

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
PPE					
1	หน้ากากป้องกันแบบครึ่งหน้า (Half face)	ชิ้น	/	/	/
2	ตลับกรองสารเคมี	คู่	/	/	/
3	หน้ากาก N95 มีวาล์ว (Mask N95 with valve)	ชิ้น	/	/	/
4	หน้ากาก N95 ไม่มีวาล์ว (Mask N 95 without valve)	ชิ้น	/	/	/
5	หน้ากากอนามัยชนิดใช้แล้วทิ้ง (Surgical mask)	ชิ้น	/	/	/
6	แว่นครอบตาแบบใส (Goggles)	ชิ้น	/	/	/
7	รองเท้านิรภัยกันสารเคมีหัวเหล็ก พื้นไนไตร	คู่	/	/	/
8	ชุดป้องกันฝุ่นละอองและสารเคมี (สีเหลือง)	ชุด	/	/	/
9	ถุงมือยางสังเคราะห์แบบยาว	คู่	/	/	/
วัสดุวิทยาศาสตร์					
1	ถุงขยะติดเชื้อสีแดง	ห่อ	/	/	/
ทรัพยากรอื่น ๆ					
1	เครื่องตรวจวัดก๊าซ MIRAN sapphire	เครื่อง	/	/	/
ยุทธภัณฑ์					
1	ชุดป้องกันไอระเหยสารเคมี เข้มข้นแบบเต็มหน้า (Full face mask) ประกอบด้วย - หน้ากากป้องกันแก๊สพิษชนิด เต็มหน้า (Full face mask) จำนวน 2 อัน	ชุด	/	/	

1.6 ไฟไหม้บ่อขยะและสารเคมีรั่วไหล

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
PPE					
	- ตลับกรอง (Filter) 4 อัน - ชุดป้องกันสารชีวภาพ 2 ชุด - รองเท้าบูท 2 คู่ - ถุงมือยางสังเคราะห์สีเขียวยาว 2 คู่ - กล่องพลาสติก 1 กล่อง ซึ่งในกล่องประกอบด้วย กระบอกฉีดน้ำ กรรไกร หลอด ทดลอง ผ้าฟองน้ำเอนกประสงค์ และถุงพลาสติกสีแดง อย่างละ 1 ชิ้น คีมคีบปากกกลม 2 ชิ้น และ ถุงซิปล็อก 3 ถุง				
2	หน้ากากกรองไอระเหยสารเคมี เข้มข้นแบบครึ่งหน้า (Half face mask)	ชุด	/	/	

1.7 หมอกควัน

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
PPE					
1	หน้ากาก N95 มีวาล์ว (Mask N95 with valve)	ชิ้น	/	/	/
2	หน้ากาก N95 ไม่มีวาล์ว (Mask N95 without valve)	ชิ้น	/	/	/

1.7 หมอกควัน

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
PPE					
3	หน้ากากอนามัยชนิดใช้แล้วทิ้ง (Surgical mask)	ชิ้น	/	/	/
ทรัพยากรอื่น ๆ					
1	เครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศ ภายในอาคาร (IAQ)	เครื่อง	/	/	/
2	เครื่องตรวจวัดก๊าซ MIRAN sapphire	เครื่อง	/	/	/
ยุทธภัณฑ์					
1	หน้ากากกรองไอระเหยสารเคมี เข้มข้นแบบเต็มหน้า (Full face mask) ประกอบด้วย - หน้ากากป้องกันแก๊สพิษชนิด เต็มหน้า (Full face mask) จำนวน 2 อัน - ตลับกรอง (Filter) 4 อัน - ชุดป้องกันสารชีวภาพ 2 ชุด - รองเท้าบูท 2 คู่ - ถุงมือยางสังเคราะห์สีเขียว 2 คู่ - กล่องพลาสติก 1 กล่อง ซึ่งในกล่องประกอบด้วย กระบอกฉีดน้ำ กรรไกร หลอด ทดลอง ผ้าฟองน้ำเอนกประสงค์ และถุงพลาสติกสีแดง อย่างละ 1 ชิ้น คีมคีบปากกลม 2 ชิ้น และ ถุงซิปล็อก 3 ถุง	ชุด	/	/	
2	หน้ากากกรองไอระเหยสารเคมี เข้มข้นแบบครึ่งหน้า (Half face mask)	ชุด	/	/	

1.8 ภัยพิบัติ: น้ำท่วม แผ่นดินไหว ดินสไลด์ สึนามิ พายุ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
เวชภัณฑ์ยา					
ชุดเวชภัณฑ์สำหรับแจก					
1	ยาหม่อง	ตลับ	/	/	/
2	ถุงยางอนามัย	ชิ้น	/	/	/
3	Paracetamol 500 มิลลิกรัม แบบแผง (ชนิดเม็ด)	เม็ด	/	/	/
4	Chlorpheniramine 2 มิลลิกรัม แบบแผง	เม็ด	/	/	/
5	ผงน้ำตาลเกลือแร่ (ORS)	ซอง	/	/	/
6	ยาลดกรดชนิดแขวนตะกอน ชนิดน้ำ (Alum milk)	ขวด	/	/	/
7	ยาใส่แผล (Povidone iodine)	ขวด	/	/	/
8	TA cream	ตลับ	/	/	/
9	หน้ากากอนามัยชนิดใช้แล้วทิ้ง (Surgical mask)	ชิ้น	/	/	/
10	ถุงมือยางธรรมชาติชนิดใช้แล้ว ทิ้ง	คู่	/	/	/
เวชภัณฑ์สำหรับโรงพยาบาลหรือสนับสนุนหน่วยบริการ					
1	Oseltamivir	แคปซูล	/	/	/
2	ยาหยอดตาแก้แพ้	ขวด	/	/	/
3	ยาหยอดตา (Chloramphenicol eye drop) 0.5%	ขวด	/	/	/
4	Doxycycline	แคปซูล	/	/	/
5	Clotrimazole cream	หลอด	/	/	/
6	ผงน้ำตาลเกลือแร่ (ORS)	ซอง	/	/	/
7	Dicloxacillin	แคปซูล	/	/	/
8	Norfloxacin	เม็ด	/	/	/

1.8 ภัยพิบัติ: น้ำท่วม แผ่นดินไหว ดินสไลด์ สึนามิ พายุ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
9	Ceftriaxone	ไวแอล	/	/	/
10	Chlorpheniramine ชนิดฉีด	แอมพูล	/	/	/
11	Dexamethasone ชนิดฉีด	แอมพูล	/	/	/
12	ครีมทาบรรเทาอาการปวดเมื่อย	หลอด	/	/	/
ยากำพร้า					
1	Tetanus Antitoxin 1,500 IU	แอมพูล	/	/	/
2	ERIG Immunoglobulin	ไวแอล	/	/	/
3	HRIG Immunoglobulin	ไวแอล	/	/	/
4	Botulinum Antitoxin	ไวแอล	/		
5	Diphtheria Antitoxin 10,000 IU	ไวแอล	/		
ยาช่วยชีวิต					
1	Adrenaline 1 mg/mL	แอมพูล	/	/	/
2	Lidocaine 2% without Adrenaline	แอมพูล	/	/	/
3	Magnesium Sulfate 1g/2mL	แอมพูล	/	/	/
4	Dopamine 250mg/10mL	แอมพูล	/	/	/
5	Dexamethasone 4mg/mL	แอมพูล	/	/	/
6	Amiodarone 50 mg/mL	แอมพูล	/	/	/
7	Diazepam 10 mg/mL	แอมพูล	/	/	/
8	Atropine 0.6 mg/mL	แอมพูล	/	/	/
9	Calcium Gluconate 0.45 mEq/mL	แอมพูล	/	/	/
10	Didogxin 0.25 mg/mL	แอมพูล	/	/	/
11	50% Glucose for Injection	ไวแอล	/	/	/
12	Sodium Bicarbonate 8.4% w/v	แอมพูล	/	/	/
อ้างอิง : AHA Guideline for CPR and ECC: 2005, 2010					

1.8 ภัยพิบัติ: น้ำท่วม แผ่นดินไหว ดินสไลด์ สึนามิ พายุ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
วัคซีน					
1	วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ชนิด 3 สายพันธุ์ ขนาด 0.5 มิลลิลิตร	โดส	/		
2	วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ชนิด 4 สายพันธุ์ ขนาด 0.5 มิลลิลิตร	โดส	/	/	/
3	Rabies vaccine 0.5 มิลลิลิตร	โดส	/	/	/
4	วัคซีนป้องกันโรคบาดทะยัก (dT) 5 มิลลิลิตร	โดส	/	/	/
5	วัคซีนป้องกันอหิวาตกโรค (Oral cholera Vaccine)	โดส	/		
6	Serum แก้วพิษงู (Hematotoxin รวม)	ไวแอล	/		/
7	Serum แก้วพิษงู (Neurotoxin รวม)	ไวแอล	/		/
8	วัคซีน MMR	โดส	/	/	/
PPE					
1	หมวกคลุมผม	ชิ้น	/	/	/
2	แว่นครอบตาแบบใส (Goggles)	ชิ้น	/	/	/
3	กระบังหน้าเลนส์ใส (Face shield)	ชิ้น	/	/	/
4	เอี๊ยมพลาสติกใส (Apron)	ชิ้น	/	/	/
5	ชุดป้องกันร่างกาย (ชุดหมี)	ชุด	/	/	/
6	เสื้อกาวน์ชนิดกันน้ำ	ชุด	/	/	/
7	รองเท้ายูทยาว	คู่	/	/	/
8	หน้ากาก N95 มีวาล์ว (Mask N95 with valve)	ชิ้น	/	/	/
9	หน้ากาก N95 ไม่มีวาล์ว (Mask N95 without valve)	ชิ้น	/	/	/
10	ถุงสวมขา (Leg cover)	ชิ้น	/	/	/

1.8 ภัยพิบัติ: น้ำท่วม แผ่นดินไหว ดินสไลด์ สึนามิ พายุ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
11	พลาสติกหุ้มรองเท้า	ชิ้น	/	/	/
12	เสื้อชูชีพ	ชุด	/	/	/
เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา					
1	แก้อีสุखा	ตัว	/	/	/
2	หลอดเลือดสุญญากาศ (EDTA)	หลอด	/	/	/
3	หลอดเก็บเลือด (Clot blood)	หลอด	/	/	/
4	Syringe	ชิ้น	/	/	/
5	เข็มเจาะเลือด	ชิ้น	/	/	/
เคมีภัณฑ์					
1	คลอรีนเม็ด	กระปุก	/	/	/
2	Sodium Hypochlorite	ซอง	/	/	/
3	ชุดตรวจสอบโคลิฟอร์ม แบคทีเรีย (o11) พร้อมอุปกรณ์ ประกอบการทดสอบ	ชุด	/	/	/
4	ชุดตรวจสอบคลอรีนอิสระ หลงเหลือในน้ำ (o31)	ชุด	/	/	/
5	ปูนขาว	ถุง	/	/	/
6	สารส้ม	กิโลกรัม	/	/	/
7	สารเคมีไตรคลอฟอน	กิโลกรัม	/	/	/
8	ทรายเทมโฟส	ซอง	/	/	/
9	จุลินทรีย์กำจัดลูกน้ำชนิดผง ละลายน้ำ	กระปุก	/	/	/
10	สารเคมีเดลต้าเมทริน	ลิตร	/	/	/
11	สารเคมีซีด้ามิทริน	ลิตร	/	/	/
12	สเปรย์ฉีดยุง แอโรโซล (ฉีดฆ่าแมลง)	กระป๋อง	/	/	/
13	ผลิตภัณฑ์ทากันยุง DEET (ไม่น้อยกว่า 12% w/w)	ซอง/ขวด	/	/	/
14	ผลิตภัณฑ์ทากันยุง	ขวด	/	/	/

1.8 ภัยพิบัติ: น้ำท่วม แผ่นดินไหว ดินสไลด์ สึนามิ พายุ

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	คลัง ระดับชาติ	คลังระดับ ภูมิภาค	คลัง ระดับพื้นที่
	ชนิด Picaridin ชนิดน้ำ				
15	มุ้งธรรมดา	หลัง	/	/	/
16	ถังดับเพลิงแบบพกพา	กระป๋อง	/	/	/
17	สารเคมีซีโอไลท์	ซอง	/	/	/
วัสดุวิทยาศาสตร์					
1	Viral Transport Media (VTM)	หลอด	/	/	/
2	Universal Transport Media (UTM)	หลอด	/	/	/
3	Transport medium ชนิด Cary Blair	หลอด	/	/	/
4	Transport medium ชนิด Amies	หลอด	/	/	/
5	Transport medium ชนิด Amies with Charcoal	หลอด	/	/	/
6	วัสดุอุปกรณ์เก็บตัวอย่าง สำหรับเก็บ Nasopharyngeal Swab ชนิด Non-Calcium Alginate	ชิ้น	/	/	/
7	วัสดุอุปกรณ์เก็บตัวอย่าง สำหรับเก็บ Nasopharyngeal Swab ชนิดเคลือบ Calcium Alginate	ชิ้น	/	/	/
8	วัสดุอุปกรณ์เก็บตัวอย่าง สำหรับเก็บ Throat swab ชนิด Rayon tipped swab	ชิ้น	/	/	/
9	ไม้กีดลื่น Sterile แบบใช้แล้วทิ้ง	ชิ้น	/	/	/
10	ถุงขยะติดเชือกสีแดง	ห่อ	/	/	/

หมายเหตุ - หน้ากาก N95 ควรเป็นรุ่นที่ FDA/NIOSH รับรองให้ใช้ทางการแพทย์ได้

- คลังยาระดับพื้นที่ หมายถึง คลังยาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ โรงพยาบาลเอกชน
หน่วยงานระดับท้องถิ่น